

၂၀၁၀ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု
လူငယ်စာပေ ပထမဆုရ

ကျွန်

ရေးသူ - အင်ပင် သန်းဌေးအောင်

အဖ ဦးအောင်တင်၊ အမိ ဒေါ်အေးရီတို့မှ
၁၉၆၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင်
မြန်အောင်မြို့နယ် အင်ပင်ကျေးရွာ၌ မွေးဖွားပြီး
နဝမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ် မတ်လထုတ် မြတ်မင်္ဂလာ
စာစောင်ပါ “အမြင်မှန်” ဝတ္ထုတိုဖြင့် စာပေနယ်သို့
ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ အင်ပင်သန်းဌေးအောင်၊ အင်ပင်
သန်းဆွေ အမည်များဖြင့် မြတ်မင်္ဂလာ၊ မင်္ဂလာ
မောင်မယ်၊ ရောင်ပြန်မဂ္ဂဇင်း၊ နက္ခတ္တရောင်ခြည်
မဂ္ဂဇင်း၊ ပါရမီ မဂ္ဂဇင်း၊ မနုစာရီ မဂ္ဂဇင်း၊ သိန္နီမိုး
မဂ္ဂဇင်း၊ လယ်ယာစီးပွားဂျာနယ်နှင့် ဒီကျေးရွာဂျာနယ်
များတွင် ဝတ္ထု၊ သတင်းဆောင်းပါး ၅၀ ကျော်
ရေးသားခဲ့သည်။

International Dhammacakka Foundation က
ကြီးမူးကျင်းပသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဓမ္မစာပေ ပြိုင်ပွဲ
တွင် “ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ” စာမူ
ဖြင့် နှစ်သိမ့်ဆု ရရှိခဲ့သည်။

ယခုအခါ လယ်ယာစီးပွားဂျာနယ်နှင့် မြန်မာ့အလင်း
သတင်းစာတို့၏ မြန်အောင်မြို့နယ် သတင်းထောက်
အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အမည်ရင်း ဦးသန်းဌေးအောင် ဖြစ်သည်။

နေရပ်လိပ်စာ- ရုံးပိုင်းရပ်ကွက်၊ အင်ပင်ကျေးရွာ၊

မြန်အောင်မြို့နယ်၊

ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး။

စာပေဗိမာန်စာမူဆုရ

အင်ပင် သန်းဌေးအောင်

ကျွန်

ကျွန် ○ အင်ပင် သန်းဌေးအောင်

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု
လူငယ်စာပေ ပထမဆုရ

ပုဒ်

အင်ပင် သန်းဌေးအောင်

တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်နုနုယဉ် (နန်းညွန့်ယဉ်ခမ်း)
စာတည်း

အဖုံးပန်းချီ - ညိုညို

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု ၂၀၀၀

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ခို့အရေး
- * တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ခို့အရေး
- * အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ခို့အရေး

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး။
- * အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု ခိုင်မာရေး။
- * စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီစနစ် ရှင်သန်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ခေတ်မီစက်မှုနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးနှင့် အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး။
- * အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- * စစ်မှန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည် မြင့်မားရေး။

တန်ဖိုး (၆၀၀) ကျပ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
 စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်က
 မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၉၂ ဖြင့် ပုံနှိပ်၍
 မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

အခန်း (၁)

ဝေဠုဝန်ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသည် အလွန်သာယာပါသည်။ ကျယ်ဝန်းမှုလည်း ရှိသည်။ မရန်း၊ ပိန္နဲ၊ သရက်နှင့် အင်ပင်ကြီးများက အုပ်အုပ်ဆိုင်ဆိုင် ရှိလှသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများနှင့် အတန်ငယ်ဝေးသောကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်မှုလည်း ရှိသည်။ သိမ်ကျောင်း ဓမ္မာရုံကြီးကို ကျောင်းခြံအလယ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားပါသည်။ သိမ်ကျောင်းဓမ္မာရုံကြီး၏ ဝဲယာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကို အစီအရီ ဆောက်လုပ်ထားပါသည်။

ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဦးပညာသည် အဟောအပြော ကောင်း၏။ စာအသင်အပြ ကောင်း၏။ စည်းကမ်း ကြီး၏။ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများရှိ ဒကာ၊ ဒကာမများမှာ မိမိတို့၏ သားသမီးများအား ဆရာတော်ဦးပညာထံတွင် အပ်နှံ၍ ပညာသင်ကြားစေ၏။ အဖေနှင့် အမေတို့၏ အပ်နှံမှုကြောင့် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ညဉ့်အိပ်ညဉ့်နေ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် ဆွမ်းခံ လိုက်ရသည်။ စာကျက်ရသည်။ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး လုပ်ရသည်။ အားလပ်ချိန်များတွင် ကျောင်းသားဖော်များနှင့် ကစားခွင့်ရပါသည်။

တစ်နေ့လယ်ခင်း အားလပ်ချိန်တွင် သိမ်ကျောင်းရှေ့ ပိန္နဲပင် ရိပ်၌ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ထိုင်နေ၏။

“ဟေ့ကောင် မောင်သန်း၊ သိမ်တိုက်ထဲမှာ ကျွဲက ကနေတယ် ကွ။ ကြည့်ရအောင်၊ သွားကြမယ်”

အခြားကျောင်းသားတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို လာခေါ် သည်။

“ဟုတ်ရဲ့လားကွာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကျွဲရုပ်မှ မရှိတာ”

“ဟာ မင်းကလဲ ဦးပဇွင်းတွေကျိန်းတဲ့ ခြင်ထောင်နီနီကြီးကို ယူပြီး ကျွဲရုပ်အဖြစ် ကနေတာကွ။ လာ...လာ...သူများတွေတောင် ကြည့်ရအောင် ရောက်နေကြပြီ”

သူ့အပြောကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ကျွဲဝိုင်းဆီသို့ အပြေး အလွှား သွားရတော့သည်။ ကျွဲကြီးက မာန်အပြည့်ဖြင့် လှုပ်ရှားနေ သည်။ ကြမ်း၏။ ရမ်း၏။ သွက်၏။ ကိုရင်ကြီးနန့်ယက ကျွဲဖမ်း သူအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သည်။ ထီးစုတ်တစ်ချောင်းကို ကျွဲကျောင်းတုတ် အဖြစ် ကိုင်ထားသည်။ ကျွဲကြီးက မာန်စောင်၍ ကျွဲဖမ်းသူကို မာန်ချီ သွင်းသည်။ ကျွဲဖမ်းသူကလည်း ဘယ်ညာလှည့်၍ ဟန်ရေးပြသည်။ ရန်စောင်နေသောကျွဲကြီးက ကျွဲဖမ်းသူကို ပြေး၍ခတ်လိုက်သည်။

“ဟာ”

“ဟယ်”

ကြည့်နေကြသူများ အထိတ်တလန့်ဖြစ်သွားသည်။ ကျွဲဖမ်း သူမှာ လျင်မြန်စွာဖြင့် နောက်ကျွမ်းပစ်ပြီး ရှောင်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် ကျွဲဖမ်းသူက တုတ်ကိုဝင့်လျက် ကျွဲကြီးကို လိုက်လေသည်။ ပေကတ်ကတ်လုပ်နေသော ကျွဲကြီးကို တုတ်ဖြင့် မနာမကျင် ရိုက်ပါ

သည်။ ကျွဲကြီးက ပတ်၍ပြေးပြန်သည်။ ပြေးရင်းက လှည့်ပြီး ခတ်ပြန်သည်။ ကျွဲဖမ်းသူကလည်း ရှေ့ကျွမ်း၊ နောက်ကျွမ်းတို့ဖြင့် ရှောင်တိမ်းပြန်သည်။ ကြည့်ရသူတို့မှာ အသည်းတထိတ်ထိတ်၊ ရင်တဖိုဖို ဖြစ်နေကြလေသည်။

ကျွဲဝိုင်းအရှိုန်ကောင်းနေစဉ် မမျှော်လင့်ဘဲ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်ကြီး ကြွလာလေသည်။ လက်ထဲတွင် ကိုင်ဆောင်နေကျ တောင်ဝှေးကြီး ပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ကြောက်စိတ်ဖြင့် ဘာလုပ်လို့ ဘာကိုင်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေကြသည်။ ကျွဲဖမ်းသူ ကိုရင်ကြီး မှာ လျင်သည်။ ဆရာတော်ကြီးကိုမြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း ကျောင်းပြတင်းပေါက်မှ ခုန်ချထွက်ပြေးလေသည်။ ကျွဲရုပ်အတွင်းက လူတွေမှာ ဘာမျှမသိရှာကြ။ ခတ်မြဲတိုင်း ခတ်နေကြသည်။ တရှေ့ရှေ့ ကြွလာသော ဆရာတော်ကြီးအား ကိုရင်နန့်ယအမှတ်ဖြင့် ရန်စောင် နေသည်။

ဆရာတော်ကြီးက လက်ထဲမှတောင်ဝှေးဖြင့် ကျွဲသမား၏ ထိပ်ကို ခပ်ဆတ်ဆတ်ရိုက်လိုက်သည်။

“ခွပ်”

“အား.. နာတယ်ဟ နန့်ယရဲ့၊ ဖြည်းဖြည်းလုပ်”

ကျွဲသမား၏ စကားကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ကြရသည်။ သို့သော် အသံထွက်ပြီး မရယ်ရဲပါ။

“ဟေ့.. နန့်ယ.. လာခဲ့စမ်း၊ ကျွဲရုပ်ထဲက နှစ်ယောက်လည်း ထွက်ခဲ့”

ဆရာတော်ကြီး၏ စကားကြောင့် ကျွဲရုပ်ထဲမှ လူတွေလည်း တုန်တုန်ချည့်ချည့်ဖြင့် ထွက်လာကြသည်။ ကိုရင်နန့်ယလည်း ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ဖြင့် ရောက်လာသည်။

“ဘယ်သူခေါင်းဆောင်ပြီး ကျွဲက ကတာလဲ”

“တ. . တ. . ပည့်တော်ပါ”

တင်ရှိန်က ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

“လူစင်စစ်ကနေ ကွဲဖြစ်ချင်တဲ့ကောင်၊ နင့်ကို ကျွဲနီလို့ နာမည် ပြောင်းဖို့ကောင်းတယ်၊ လာ. . သုံးယောက်စလုံး ဝမ်းလျားမှောက်”

တောင်ငွေးဖြင့် တစ်ယောက်သုံးချက် ဆုံးမသည်။ ထိုအချိန် မှစ၍ အားလုံးက တင်ရှိန်အား ကျွဲနီဟုသာ ခေါ်ကြလေတော့သည်။

x x x x x

‘မြန်မြန်လာကွ မောင်သန်းရ၊ အပြန်ကျရင် နေ့ဆွမ်းမမိ ဖြစ်နေဦးမယ်’

“မြန်တာက အရေးမကြီးဘူး။ မှောက်လဲတော့မှ ဟုတ်ပေ ဖြစ်သွားမှာ”

ရိုးပြတ်တောကို ဖြတ်သန်းလျက် ရွာသာယာဆီသို့ ကျွဲနီတော် နှင့် ကျွဲနီတို့ ဆွမ်းခံထွက်လာကြသည်။ ဆွမ်းပစ်တောင်းနှင့် ဟင်းချိုင့်တို့ကို ထမ်းပိုးမှာလျှိုပြီး ရှေ့နောက် နှစ်ယောက်ထမ်းကြ ရသည်။

“အေးကွ၊ ဒီရွာကိုဆွမ်းခံသွားရတာ ဝေးလည်းဝေးသေး တယ်။ ခွေးတွေကလည်း ကိုက်ချင်သေးတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူများ တွေက မသွားချင်ကြတာ။ မင်းကတော့ ရွာသာယာရွာသားဆိုတော့ ဆွမ်းခံသွားရတာ ပျော်မှာပေါ့”

“အေးပေါ့ကွာ။ မိဘတွေနဲ့တွေ့ရတော့ ပျော်တာပေါ့။ မင်းလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းကထွက်ရင် ရွာသာယာမှာ နေမှာဆို”

ကျွဲနီမှာ ဆီးကုန်းရွာသားဖြစ်သည်။ မိဘများ မရှိကြတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ရွာသာယာရွာရှိ ဆွေမျိုးများထံတွင် နေမည်ဟု သိထား သည်။

“ဟုတ်တယ်။ ဘကြီးဦးဘကျော်က သူ့အိမ်မှာ နေရမယ်လို့ ပြောတယ်”

နှစ်ယောက်သား စကားတပြောပြောဖြင့်လျှောက်ကြရင်း ရွာထဲသို့ ဝင်လာသည်။ တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက် ဆွမ်းခံကြရ သည်။ ကျွဲနီတော်တို့အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ခေတ္တနားကြသည်။

“ဒီငှက်ပျောဖီးကို ဆရာတော်ကြီးကို လှူလိုက်။ မင်းတို့ အတွက်ကတော့ သပ်သပ်တစ်ဖီးရှိတယ်။ ဒီမှာတင် စားသွားကြ”

အဖေက ခြံထွက်ငှက်ပျောသီး တစ်ဖီးလှူသည်။ ကျွဲနီတော်တို့ အတွက်လည်း ချကျွေးသည်။

“သား စာတွေမှန်မှန်ကျက်နော်။ သစ်ပင်တွေပေါ်လည်း တက်မဆော့နဲ့။ ရှင်ပြုခါနီးမှာ အစစဆင်ခြင်ရတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အဖေ”

“ဪ ကျွဲနီရေ. . မင်းညီလေး မောင်သန်းကိုလည်း စောင့်ရှောက်ပါကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဒေါ်လေး”

ကျွဲနီမှာ ကျွဲနီတော်ထက် အသက်ကြီး၏။ ဗလကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် အမေက စောင့်ရှောက်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

“မင်းတို့တွေ မိညိုတို့အိမ်ကိုရောက်ရင် ခွေးသတိထားနော်၊ သူတို့ခွေးက ဒီရက်ထဲမှာ တော်တော် အကိုက်ကြမ်းနေတယ်”

အဖေက သတိပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ငှက်ပျောသီး တစ်ယောက်နှစ်လုံး စားပြီးနောက် ဆွမ်းခံဆက်၍ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

မိညိုတို့ခြံရှေ့သို့ ရောက်ပါပြီ။ သူတို့ခွေးက “ဆွမ်းတော်ဗျို့” ဟု ဟစ်သံကြားလျှင် ပိုပြီးလိုက်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ခွေးကြည့် ပေးမည့် လူရိပ်လူကဲကို ရှာပြီး ဆွမ်းခံဝင်ရသည်။ အိမ်ရှေ့ရှိ ငါးခြောက်လှန်းသောစင်အနီးတွင် ကျွန်တော်တို့ ရပ်လိုက်သည်။ စင်ပေါ်တွင် ငါးများကို နေလှန်းထားသည်။ မှန်ကြီးတစ်ချပ်ကိုလည်း မိုးပေါ်သို့လှည့်ပြီး ချထားသည်။ ငါးချီရန်လာကြသော ငှက်များကို မှန်ရိပ်ဖြင့် မလာရအောင် စီမံထားခြင်းဖြစ်သည်။

“ဆွမ်းတော်ဗျို့”

ခွေးကိုသတိထားရင်း ကျွဲနီက ဆွမ်းတော်ဟစ်ပါသည်။ ဆွမ်းလောင်းရန်အတွက် အိမ်ထဲမှ မိညိုထွက်လာသည်။ သူမ၏ နောက်တွင် ခွေးကြီးတစ်ကောင် လိုက်လာသည်။ မိညိုမှာ ဆွမ်းလောင်း ပြီးနောက် သူ့ခွေးကြီးကို ကိုင်ထားသည်။ ခွေးကြည့်နေရသော ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကို နောက်ခိုင်းအနေအထား ဖြစ်သွားသည်။ ထိုအခိုက် ကျွဲနီက စင်ပေါ်မှ မှန်ကြီးကိုယူ၍ မြေပေါ်တွင် စင်တိုင် အား မှီ၍ ထောင်လိုက်သည်။ ကျွဲနီလုပ်ပုံကို ကျွန်တော် သဘော မပေါက်ပါ။ ခြံပြင်သို့ရောက်မှ အကျိုးအကြောင်းကို မေးရသည်။

“ဘာဖြစ်လို့ မှန်ကြီးကို ထောင်ခဲ့တာလဲ”

“ဒီလောက် ကိုက်ချင်နေတဲ့ခွေးကို ပညာပြခဲ့တာကွ”

“ခွေးကို ပညာပြတာနဲ့ မှန်ကိုထောင်တာနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ”

“ခဏစောင့်ပြီးကြည့်နေ။ မင်း သိလိမ့်မယ်”

မိညိုသည် ခွေးကြီးကိုလွှတ်ပြီး အိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ ခွေးကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့နောက်သို့ မယောင်မလည်ဖြင့် လိုက်လာ

ရင်း မှန်ကိုတွေ့သွားသည်။ မှန်ကို ကြည့်သည်။ အစွယ်များဖော်၍ ဟိန်းသည်။ ဒေါသကြီးကာ မှန်အနီးသို့ တိုးသွားသည်။ မှန်ထဲက အရိပ်မှာလည်း ရှေ့သို့တိုးလာသောကြောင့် ခွေးကြီး လန့်သွားသည်။ ခွေးတို့၏ သဘာဝမှာ အိမ်ရှင်ခွေးက ဧည့်သည်ခွေးကို အနိုင်ယူစမြဲ ဖြစ်သည်။ ဤခွေးကြီးမှာ အိမ်ရှင်ခွေးပီပီ အနိုင်ယူချင်ပါသော် လည်း မှန်ထဲက အရိပ်ကြောင့် အခက်တွေ့နေလေ၏။ မာန်ဖီ၍ မှန်အနီးသို့ တိုးသည်။ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်၏။ အဝေးက ဟောင်ပြန် ၏။ ဤသို့ဖြင့် ခွေးကြီးမှာ ရှေ့တိုးလိုက်၊ နောက်ဆုတ်လိုက်ဖြင့် သံသရာလည်နေတော့သည်။

“ကျွဲနီရေ . . မင်း ပညာပေးပုံကတော့ ပိုင်တယ်ကွ။ တကယ် ရယ်ရတယ်”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ကြိတ်၍ ရယ်ကြရသည်။ မိညိုတို့ အိမ်သားများလည်း အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်လာကြသည်။ အိမ်နီးချင်း ရွာသားအချို့လည်း ရောက်လာကြသည်။

“ဒီခွေး ဟောင်ပုံက ထူးတယ်။ မြေတွေ ဘာတွေများ တွေ့နေ သလား မသိဘူး”

“ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီလိုတွေ့ပြီး လာကြည့်တာ” မှန်ထဲက အရိပ်ကိုကြည့်၍ ဟိန်းလိုက်၊ မာန်လိုက်၊ ဟောင်လိုက်၊ ပြေးလိုက်ဖြင့် ပတ်ချာလည်နေသော ခွေးကြီးကို ကြည့်၍ အားလုံး အံ့ဩသွားကြသည်။ နောက်တော့မှ ဆွမ်းခံကျောင်းသားတို့၏ လက်ချက်မှန်း ရိပ်မိသွားကြသည်။

“ဟေ့ ဒီမှန်ကြီးကို ဘယ်သူထောင်တာလဲ”

ရွာသားတစ်ဦးက မေးသည်။

“ကျွန်တော် ထောင်တာပါ”

ကျွန်က ဖြေသည်။

“လူကတော့ အာဂလူပဲဟေ့။ ဆယ့်သုံးလေးနှစ်သားအရွယ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကြံကြံဖန်ဖန်တွေးတတ်၊ လုပ်တတ်ပါပေတယ်။ အေး. . ဒါပေမဲ့ နောက်ကို ဒီလိုမျိုးမလုပ်နဲ့၊ လုပ်ရင် ဆရာတော်ကြီးနဲ့ တိုင်မယ်”

ဆရာတော်ကြီးနှင့် တိုင်မည်ဆိုသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ အလွန်ကြောက်ရွံ့သွားကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆွမ်းခံကို ခိုးတိုက် သည့်ပမာ အမြန်ထွက်ခဲ့ကြလေတော့သည်။

x x x x x

သိမ်ကျောင်းကြီးကို ရှေးခေတ်က ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အလှူရှင်အမည်များအား ကျောင်းနံရံတွင် ကမ္ဘာလုံးထိုးထားသည်။

“ဦးမောင်ခ၊ ဒေါ်မယ်နှစ်၊ သမီး မပျို မိသားစု ကောင်းမှု၊ တန်ဖိုး ၁၅၀ ကျပ်”

ကမ္ဘာလုံးစာပါ မပျိုကို ကျောင်းသားများက မသိကြပါ။ သို့သော် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖိုးထွန်း၏နှမ မပျိုကို အားလုံး သိကြပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးစာအား ဖတ်သလိုလိုနှင့် မပျိုအမည်ကို အမနာပ ပြောဆို ကြသည်။ ထိုအခါ ဖိုးထွန်းခမျာ မခံချိ မခံသာ ဖြစ်ရတော့သည်။ အကြောင်းမခိုင်လုံသောကြောင့် ဆရာတော်ကြီးအား မတိုင်ကြား သာပေ။

တစ်နေ့ခင်း၌ ကျောင်းသားများသည် ကမ္ဘာလုံးစာအား ဖတ်၍ ရယ်မောနေကြလေ၏။ သူတို့၏ရယ်သံကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ကမ္ဘာလုံးစာကို ကြည့်မိသည်။

“ဦးမောင်ခ၊ ဒေါ်မယ်နှစ်၊ သမီး မပျို၊ သမက် မောင်ကျွန် မိသားစုကောင်းမှု၊ တန်ဖိုး ၁၅၀ကျပ်” မီးသွေးခဲဖြင့် သမက် မောင်ကျွန်ဟု ဖြည့်စွက်ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဖိုးထွန်း၊ မင်းနှမရဲ့ယောက်ျားက ကျွန် ဟုတ်လား”

“မင်းနဲ့ ကျွန်က သမီးယောက်ဖပေါ့၊ ဟား ဟား ဟား”

ကျောင်းသားများက ဖိုးထွန်းအား စကြသည်။ ဖိုးထွန်းမှာ ရှက်လွန်းသောကြောင့် မျက်ရည်များ ကျနေသည်။

“မင်းတို့အားလုံးကို ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သွားတိုင်မယ်”

ဖိုးထွန်းသည် ငိုသံပါကြီးဖြင့်ပြောရင်း ထွက်သွားလေ၏။ မကြာမီ သိမ်ကျောင်းပေါ်သို့ ဆရာတော်ကြီး ကြွရောက်လာ ပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးစာကို ကြည့်သည်။

“ကျွန် လာစမ်း”

ကျွန်မှာ ဆရာတော်ကြီး၏ရှေ့သို့ ယိုယိုကလေး ရောက် လာသည်။

“ဒီစာကို မင်းရေးတာ မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ဘုရား”

“ဘာလို့ ရေးတာလဲ”

“ဖိုးထွန်းကို စချင်လို့ပါ ဘုရား”

“စလိုက်ရတော့ အရသာ တော်တော်ရှိသလား”

ကျွန်တစ်ယောက် မဖြေနိုင်ဘဲ ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျနေသည်။

“ပြောလေကွာ”

“တပည့်တော် ရယ်ရအောင် လုပ်တာပါဘုရား”

“ကိုယ်က ရယ်စရာဆိုပေမဲ့ ခံရတဲ့သူမှာ မသက်သာဘူး။ ဖိုးထွန်းခမျာ ရှက်လွန်းလို့ ငိုနေရပြီ။ အကျိုးမရှိတဲ့ အပြိန်းအဖျဉ်း

အပြောအဆို အရေးအသားမှန်သမျှ ဘယ်တော့မှ မလုပ်မိစေနဲ့။ ကြားလား”

“မှန်ပေါ့ ဘုရား”

“ဒီ ကမ္ဘာဦးစာမှာပါတဲ့ မိပျိုကို မင်း သိရဲ့လား”

“မသိပါဘူး”

“ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီ မပျိုဆိုတာက မင်းရဲ့ ဘွားအေအရင်းကွ”

“ဘုရား”

“ဟာ”

“ဟယ်”

ကျွဲနီကိုယ်တိုင် “ဘုရား” တ,သွားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ လည်း အံ့ဩလွန်း၍ အာမေဒိုတ်သံများ ထွက်သွားကြသည်။

“ဒီသိမ်ကျောင်းကြီးဆောက်တော့ မပျိုက အိမ်ထောင်မကျသေးဘူး။ နောက်တော့မှ ကိုလူလှနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတယ်။ မောင်ဘကျော်နဲ့ မမြနှင်းဆိုတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ရတယ်။ မမြနှင်းက ဆီးကုန်းရွာသား မောင်ထွန်းအောင်နဲ့ရပြီး ကျွဲနီကိုမွေးတယ်။ ခုတော့ မပျိုလည်း မရှိတော့ဘူး။ မောင်ထွန်းအောင်နဲ့ မမြနှင်းတို့လည်း ကွယ်လွန်သွားကြပြီ။ ဒါကြောင့် ကျွဲနီက ဘွားအေရဲ့နာမည်ကိုတောင် မသိတော့တာ ဖြစ်မယ်။ သူများကို စချင်၊ နောက်ချင်တာပဲ သိတယ်။ ကိုယ့်ဘွားအေကို ပြစ်မှားသလိုမျိုး ဖြစ်နေတာကိုတော့ မသိဘူး။ အားလုံး မှတ်ထားကြ။ လောကမှာ ကောင်းမှုကိုပဲ လုပ်လုပ်၊ မကောင်းမှုကိုပဲ လုပ်လုပ်၊ အဲဒီကံတွေဟာ ပြုလုပ်သူရဲ့နောက်ကို အစဉ်အမြဲ လိုက်နေတယ်။ ကောင်းတာကိုလုပ်ရင် ကောင်းကျိုးကို ခံစားရမယ်။ မကောင်းတာကို လုပ်ရင်လည်း မကောင်းကျိုးကို ခံစားရမယ်။ အခု ကျွဲနီကိုပဲ

ကြည့်၊ သူပြုတဲ့ မကောင်းကံက သူ့ကိုပြန်ပြီး အကျိုးပေးနေပြီ မဟုတ်လား”

“မှန်ပေါ့ ဘုရား”

ကျောင်းသားအားလုံး ဖြေကြားကြသည်။ စောစောက မျက်ရည်ကျခဲ့ရသော ဖိုးထွန်းမှာ ပြုံးစိစိဖြင့် ကျွဲနီအား ကြည့်နေလေသည်။

“ကျောင်းသားအချင်းချင်း ရန်မဖြစ်ကြနဲ့။ အငြိုးအတေး မထားကြနဲ့။ မင်းတို့မိဘတွေက မင်းတို့ကို လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် လို့ ကျောင်းကို ပို့ထားတာ။ လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ကြိုးစားကြ”

“မှန်ပေါ့ ဘုရား”

ဆရာတော်ကြီးက ဆုံးမဩဝါဒပေးပြီး ပြန်ကြွသွားသည်။ ကျွဲနီက ဖိုးထွန်းအား

“နောက်ကို ငါ မစတော့ပါဘူးကွာ”

ဟု ပြောသည်။ ဖိုးထွန်းကလည်း ကျွဲနီ၏ ပခုံးအား ပြုံးလျက် ဖက်လိုက်လေတော့သည်။

အသံဝါဝါ ဟန်ပါပါဖြင့် ရွတ်ဆိုလိုက်သော ‘သျှိုး’ လိုက်ရတုကြောင့် လုံမပျိုလေးများ ရှက်သွေးဖြာသွားကြသည်။ ဦးရွှေရိုးနှင့် ဒေါ်မိုးအကဖြင့် ဖျော်ဖြေနေသော အိုးစည်ဝိုင်းတွင်လည်း ပရိသတ်များ ကြိတ်ကြိတ်တိုးစည်ကားနေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မောင်ရင်လောင်း ဖြစ်နေကြပါပြီ။ အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်ဝိုင်းများအနီးသို့ သွားခွင့်မရပါ။ သံဃာစင်ပေါ်တွင် ကုန်နေဖြင့် ထိုင်နေကြရသည်။

“ရွာသူ ရွာသားအပေါင်းတို့ခင်ဗျား.. ကျွန်တော်တို့ရွာရဲ့ နှစ်စဉ် ကျင်းပလာခဲ့တဲ့ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲကြီးဟာဖြင့် ယခုနှစ်ဆိုရင် ၁၀ ကြိမ်ပြည့်မြောက်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယနေ့ညနေ သုံးနာရီ အချိန်မှာ ရှင်လောင်းလှည့် အခမ်းအနားကို စတင်ကျင်းပတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနှစ် စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲမှာ မောင်ရင်လောင်း ၁၁ ပါးကို သာသနာ့ဘောင်သို့ သွတ်သွင်းချီးမြှောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မကြာမီ စတင်ကျင်းပတော့မယ့် ရှင်လောင်းလှည့်အခမ်းအနား အစီအစဉ်များကို ကြိုတင်ကြေညာပေးပါမယ်။ ဦးကျော်သိန်းက သာသနာ့အလံကို ရှေ့ဆုံးက ကိုင်ဆောင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ဒေါ်သိန်းမယ်က ကန်တော့ပွဲကိုရွက်ပြီး လိုက်ရပါမယ်။ နောက် မောင်ရင်လောင်းများရဲ့ မိဘများက လိုက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ပစ်တိုင်းထောင်ဒိုးပတ်ဝိုင်းက လိုက်ရပါမယ်။ အဲဒီနောက် မောင်ရင်လောင်းများက လိုက်ရပါမယ်။ မောင်ရင်လောင်းများကို ရွှေထီးမိုးပေးမယ့် လူငယ်များကတော့.. .”

စသည်ဖြင့် ရွာသားတစ်ဦးက အသံချဲ့စက်ဖြင့် ကြေညာ သွားပါသည်။

“ဟေ့ကောင် ကျွန်နီ၊ တို့တွေ မြင်းစီးရတော့မှာကွ”
ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည်။

အခန်း (၂)

ရွာလယ်မဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်းတွင် အိုးစည်သံ၊ ဒိုးပတ်သံများ မြိုင်ဆိုင်နေသည်။

**“ပေါင်းစုကာ ရှင်ပြုပွဲ
ခြိန်ခြိန်သဲလို့ ပျော်စရာ၊
ရွာသာယာရဲ့ စဉ်အလာ
ဇမ္ဗူမှာ ကျော်ကြား၊
မြတ်ဘုရားရဲ့ သာသနာကို
ပြုခါခါ မြတ်တဲ့စိတ်ထား”**

ရွာအမည်ကို ပါဝင်အောင် သီဆိုတီးမှုတ်နေသော သီချင်းသံကြောင့် ရွာသူရွာသားတို့မှာ လွန်စွာကျေနပ်နေကြသည်။

**“လှသွေးဝင်းဝါ ရှက်သွေးဖြာသည့် သူဇာပျိုလှ
ချစ်နှမကို ဖွင့်ဟဘယ်ခါ မရဲပါ၍ ဆိုရွာသီတေး
မေတ္တာပေးသည် မလေး နားဆင် သိစေချင်၏”
“သျှိုး”**

“အေးကွ။ ငါလည်း အဲဒါကို တွေးနေတာ။ ငါက သူများထိန်းပေးတဲ့ မြင်းကို စီးချင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘိုင်စကုတ်ထဲက မင်းသားရွှေဘလို ကိုယ်တိုင်ဇက်ကြိုးကိုင်ပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် စီးချင်တာ”

“ဟာ အဲဒီလို ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ရှင်လောင်းလှည့်တယ်ဆိုတာ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် သွားရတာ”

ဘေးနားက မောင်ရင်လောင်းတစ်ပါးက ဝင်ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့မောင်ရင်လောင်းများမှာ မြင်းစီးရန် စိတ်စောနေကြသည်။

“ဟေ့. . ဟေ့. . ကာလသားတွေ လာကြစမ်း။ မောင်ရင်လောင်းတွေကို နတ်ပြရမယ်။ တစ်ပါးချင်း ထမ်းပြီးခေါ်ခဲ့ကြ”

ကာလသားခေါင်းဆောင်က ဆော်ဩလိုက်သည်။ အစ်ကိုကြီးများက ကျွန်တော်တို့မောင်ရင်လောင်းများအား တစ်ပါးချင်းထမ်း၍ ရွာထိပ် ကိုးမြို့စင်သို့ ခေါ်လာကြသည်။ ကိုးမြို့စင်ရှေ့၌ ခင်းထားသော သင်ဖြူးဖျာပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့ကို ထိုင်ခိုင်းပါသည်။ ရွာထဲမှ ပြောတတ်ဆိုတတ်ရှိသော ကြီးတော် ဒေါ်ယဉ်အေးက ကိုးမြို့နတ်မင်းအား တိုင်တည်ပြောဆိုပေးသည်။

“ကိုးမြို့ ကိုးခရိုင်တို့ကို အစိုးရပိုင်ဆိုင်တော်မူသော ကိုးမြို့အရှင် နတ်သခင်၊ သာသနာ့ဘောင်ကို ဝင်ရောက်ကြတော့မယ့် မောင်ရင်လောင်းများအား ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ် ရန်စွယ်ဟူသမျှတို့ကို ဖယ်ရှား၍ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။ အရှင်နတ်မင်းအား လက်ဖက်၊ ကွမ်းယာ၊ အမွှေးနံ့သာတို့နှင့်တကွ အုန်းငှက်ပျောပွဲစုံစွာဖြင့် ပူဇော်ပသပါတယ်။ သုံးဆောင်တော်မူပါ”

ကြီးတော် ဒေါ်ယဉ်အေး ပြောဆိုနေချိန်တွင် အသင့်လိုက်ပါလာသော ဒိုးပတ်ဝိုင်းက နတ်သီချင်းကို တီးမှုတ်ပေးသည်။

ကြီးတော်က ကန်တော့ပွဲကို ကိုးမြို့စင်ပေါ်သို့တင်ပြီး ရှိခိုးသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရောယောင်ပြီး ရှိခိုးရန် ဟန်ပြင်ကြသည်။

“ဟေ့..ဟေ့..မောင်ရင်လောင်းတွေက နတ်စင်ကို ရှိမခိုးရဘူး” ကာလသားခေါင်းဆောင်က ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရှိမခိုးဘဲ ကိုယ်ရှိန်သတ်လိုက်ရသည်။

ကိုးမြို့စင်မှ ပြန်လာသောအခါ ကျွန်တော့်ကို မဏ္ဍပ်သို့ ပြန်မပို့ပါ။ အစ်ကိုကြီးနှစ်ယောက်က ရွာနောက်ဖေး ကောက်ရိုးပုံတစ်ခုသို့ ခေါ်လာသည်။ အခြားမောင်ရင်လောင်းများကိုလည်း ဘယ်ဆီသို့ ခေါ်သွားကြမှန်း မသိရပါ။

“ကျွန်တော့်ကို ဘာဖြစ်လို့ မဏ္ဍပ်ကို ပြန်မပို့တာလဲ” တအံ့တဩဖြင့် မေးလိုက်သည်။

“ပြီးတော့ ပို့မှာပေါ့ကွာ။ ဒီမှာ ခဏစောင့်နေ။ မင်းကို ဘာမှ မလုပ်ဘူး”

ကျွန်တော့်ကို ထားခဲ့ပြီး အစ်ကိုကြီးနှစ်ယောက် ထွက်သွားကြသည်။

‘အစ်ကိုကြီး။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း မနေရဲဘူး’ “တော်တော်ကြောက်တတ်တဲ့ ကောင်ပဲ။ ငါ သူနဲ့ နေခဲ့မယ်။ မင်း အဆင်ပြေအောင် လုပ်လာခဲ့”

အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော်နှင့် နေခဲ့သည်။ ကျန်တစ်ယောက်က ရွာထဲသို့ ပြန်သွားသည်။ ကောက်ရိုးပုံတွင် ဘုမသိဘမသိဖြင့် နေရခြင်းကို ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။

“အစ်ကိုကြီး။ မဏ္ဍပ်ကို သွားကြမယ်လေ။ ဒီမှာ ဘာဖြစ်လို့ စောင့်နေရတာလဲ”

“သွားမှာပေါ့ကွာ။ မင်းအဖေဆီက ပိုက်ဆံရအောင် ရှင်လောင်း ဝှက်တာကွ”

အတန်ကြာတော့မှ ရွာထဲသို့သွားသော အစ်ကိုကြီး ပြန်ရောက် လာသည်။

“ဟေ့ကောင် ဘယ်လောက်ရခဲ့လဲ”

“တစ်ဆယ် ရတယ်”

“ဟာ. . ပိုင်တာပဲ။ ဒီနှုန်းအတိုင်းဆိုရင် ရှင်လောင်း ၁၁ ပါး၊ ငွေ ၁၁၀ ကျပ်၊ ကြက်သားဟင်းနဲ့ ကောင်းကောင်း ပျော်ပွဲစားနိုင်ပြီ”

“စားရမှာက နောက်။ လောလောဆယ် မောင်ရင်လောင်းကို မဏ္ဍပ်ကို အချိန်မီ ပြန်ပို့ဖို့က အရေးကြီးတယ်။ လာ. . သွားကြစို့”

ကျွန်တော် သံဃာစင်ပေါ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ မောင်ရင် လောင်း ငါးပါးသာ ရောက်နှင့်ကြသေးသည်။ အခြား မောင်ရင်လောင်း များကိုလည်း ကျွန်တော်နည်းတူ ဝှက်၍ ငွေတောင်းကြကြောင်း သိရပါ သည်။ မကြာမီမှာပင် မောင်ရင်လောင်းများ တစ်ပါးပြီးတစ်ပါး ရောက်လာကြသည်။ သို့သော် ကျွန်နီမှာ ရောက်မလာသေးပါ။ အခမ်း အနားမျိုးကလည်း ရှင်းလောင်းလှည့်ထွက်ရန် ဆော်ဩနေပြန်သည်။

“ဟေ့ကောင်တွေ၊ ငါ့ဆီက ငွေတစ်ဆယ်တော့ ယူသွားပြီး ကျွန်နီကို ဘာဖြစ်လို့ ပြန်မပို့သေးတာလဲ”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် မေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး။ အခုပဲ ခေါ်ခိုင်းလိုက်ပါပြီ”

ကာလသား အစ်ကိုကြီးများမှာ ပျာပျာသလဲ လျှပ်ရှားနေကြ သည်။ သို့သော် ကျွန်နီကား ရောက်မလာသေးပါ။

“ရှင်လောင်းလှည့် ထွက်ဖို့ကောင်းပြီ”

“ဟုတ်တယ်။ အချိန်နောက်ကျရင် မကောင်းဘူး”

ပရိသတ်တွေကလည်း ရှင်လောင်းလှည့်ထွက်ရန် ပြောဆို နေကြသည်။

“ကာလသားခေါင်းဆောင် လာစမ်း”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က ဒေါသသံဖြင့် ခေါ်လိုက်သည်။

“မင်းတို့ဟာက မလွန်လွန်းဘူးလား။ ဒီလောက်ဆိုရင် တော်ဖို့ ကောင်းပြီ။ ကျွန်နီကို အခုချက်ချင်း ပြန်ပို့”

ဦးဘကျော်မှာ ငွေရေးကြေးရေး ပြည့်စုံပြီး ရပ်ရွာအကျိုးကို သယ်ပိုးသူဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံးက လေးစားကြသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘကြီး။ ကျွန်နီကိုခေါ်ဖို့ သွားကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့”

“ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်လဲ”

“ကျွန်နီကို ဝှက်ထားတဲ့နေရာမှာ မတွေ့တော့ဘဲ ပျောက်နေ တယ်”

“ဘာ. . . ကျွန်နီပျောက်နေတယ်”

ကျွန်နီပျောက်နေတယ် ဆိုသောကြောင့် အားလုံး စိုးရိမ်သွား ကြသည်။

“မပူပါနဲ့ ဘကြီးရယ်။ ကာလသားတွေ ကြိုးစားပြီး ရှာနေကြ ပါတယ်”

“မပူရမလားကွ။ မင်းတို့က ဘယ်နေရာသွားပြီး ဝှက်ခဲ့တာလဲ”

“ဟို. . . ဟို. . . ကိုသာဉာဏ် အိမ်နောက်ဖေးက ငှက်ပျောမြဲ ထဲမှာပါ”

“တယ်. . မင်းတို့ဟာက ဝှက်စရာနေရာ ရှားလို့ကွာ။ မတော်လို့ ငှက်ပျောခြံဘေးက ရေကန်ထဲများ ကျသွားရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ။ ပြောနေ ကြာတယ်။ ငါပါ သွားရှာမယ်”

ဘကြီး ဦးဘကျော်ကိုယ်တိုင် ထွက်ခွာသွားသည်။

“နတ်ဝှက်တာများလား”

“ဟဲ့ မယဉ်အေး. . ညည်း နတ်ပြတာ အမှားအယွင်းတော့ မရှိပါဘူးနော်”

“ဘာမှ အမှားအယွင်း မရှိပါဘူးတော်။ ကျုပ် နတ်ပြလာတာ အကြိမ်ပေါင်း မနည်းတော့ပါဘူး”

အမျိုးသမီးများက နတ်ကိုယိုးမယ်ဖွဲ့၍ ထင်ကြေးအမျိုးမျိုး ပေးနေကြသည်။ အိုးစည် ခိုးပတ်သံများလည်း တိတ်ဆိတ်သွားကြ သည်။ ကွဲနီအတွက် ပူပန်ရင်း ကျွန်တော်လည်း အလွန် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေမိသည်။

ထိုစဉ်. . .

“ကွဲနီကို ပြန်တွေ့ပြီဟေ့”

ရွာသားတစ်ဦးက ပြောလိုက်သည်။

“ဘယ်မှာလဲ”

“ဟိုမှာ ဟိုမှာ”

ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးနှင့်အတူ ကွဲနီ မဏ္ဍပ်ထဲသို့ ဝင်လာသည်။ ကွဲနီ တစ်ကိုယ်လုံးတွင် ဖုန်၊ သဲ၊ ခွေးတို့ဖြင့် ပေကျံနေသည်။

“ဦးပဉ္စင်း. . ကွဲနီကို ဘယ်မှာတွေ့လာတာလဲ”

ရွာသားတစ်ဦးက မေးလျှောက်သည်။

“ခင်ဗျားတို့ ရှင်လောင်းက ငှက်ပျောလက်မြင်းကိုစီးပြီး ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို ရောက်လာတာဗျ။ သူ့ကို မေးကြည့်တော့ဖြင့် မြင်းစီးချင်

လွန်းအားကြီးလို့ ရှင်လောင်းဝှက်တဲ့နေရာကနေ ထွက်ပြေးလာတာတဲ့။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးရဲ့အမိန့်နဲ့ ကျုပ်က လိုက်ပို့ရတာ”

ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ကြရသည်။ အိုးစည် ခိုးပတ်ဝိုင်းများ လည်း ပြန်လည်တီးမှုတ်ကြသည်။ ရွာသားတစ်ဦးကလည်း အသံချဲ့စက် ဖြင့် ကြေညာသည်။

“ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့ ခင်ဗျား. . မောင်ရင်လောင်း ကွဲနီဟာ ဘေးမသိ ရန်မခဘဲ အလှူမဏ္ဍပ်ကို ပြန်ရောက်လာပါပြီ။ ဒါကြောင့် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာ ရှင်လောင်းလှည့်အခမ်းအနား ကို စတင်ကျင်းပပါတော့မယ် ခင်ဗျား”

ကွဲနီကို ရေချိုးစေပြီး ပြင်ဆင်ပေးသည်။ ထို့နောက် ရှင်လောင်း လှည့် အခမ်းအနားကို စတင်ကျင်းပပါတော့သည်။ ရွာလယ်လမ်းမ အတိုင်း ထွက်ပြီး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ သွားရသည်။ ဘုန်းတော် ကြီးကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့အား ဆံချသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်ကြီးထံတွင် သရဏဂုံနှင့် သင်္ကန်းတောင်း ရွတ်ဆိုပြီး သင်္ကန်းဝတ်ကြသည်။ ကိုရင်ဘွဲ့များကိုလည်း ပေးသည်။ ကျွန်တော်၏ဘွဲ့က ရှင်သောမ။ ကွဲနီ၏ဘွဲ့က ရှင်တေဇနိယဖြစ်သည်။ အခြားကိုရင်များကိုလည်း ဘွဲ့အမည်အသီးသီး ပေးပါသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်ကြီးက ဆုံးမဩဝါဒ ချီးမြှင့်ပါသည်။

“ဒီနှစ်ရှင်ပြုပွဲကတော့ မှတ်မှတ်ရရပါပဲ။ ကိုရင်အသစ်တွေနဲ့ ပရိသတ်တွေကို တိုတိုပဲ ဟောပါမယ်။ အချိန်ကလည်း နေဝင်တော့ မယ် မဟုတ်လား။ တစ်ခါတုန်းက သူဌေးသားတစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ သူဟာ အိမ်ထောင်ကျပြီးသည့်တိုင်အောင် စာပေအတတ်ပညာတွေ ကို မသင်ကြားရသေးဘူး။ သူ့အမျိုးသမီးမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိနေတော့မှ

ပညာသင်ဖို့ တက္ကသိုလ်ကို သွားရတယ်။ တက္ကသိုလ်ကို သွားရတဲ့ အချိန်၊ ပညာသင်ချိန်၊ ပြန်တဲ့အချိန်တွေက စုစုပေါင်း ၁၂ နှစ် ကြာတယ်။ တက္ကသိုလ်က ပြန်ခါနီးမှာ ဆရာက မှာတယ်။

**အပရိက္ခာတံ နကာရံ
ကာတတဗ္ဗံ သူပရိက္ခိတံ
ပစ္စာဘဝတိ ကာစိတ္တံ။**

အဓိပ္ပာယ်က မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ မပြုပါနဲ့။ ကောင်းစွာ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုသောသူသည် နောင်အခါမှာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာခြင်းဖြစ်သတဲ့။

တက္ကသိုလ်ကပြန်လာတဲ့ သူဌေးသားဟာ အိမ်ကိုရောက်တော့ သူ့ဇနီးနဲ့အတူ ယောက်ျားတစ်ယောက် အိပ်နေတာကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရတယ်။ အမျက်ဒေါသတွေ ထွက်၊ သတ်မယ် ဖြတ်မယ် ဆိုပြီးတော့ ဓားကို ကိုင်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ သူ့ဆရာရဲ့စကားကို ပြန်ပြီး သတိရလိုက်တယ်။ **“မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ မပြုပါနဲ့”** ဒါနဲ့ အိမ်က အစေခံတစ်ယောက်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းလိုက်တယ်။ ဒီတော့မှ ဇနီးဘေးမှာ အိပ်နေတဲ့သူဟာ သူ့သားအရင်းမှန်း သိရတော့တယ်။ ဆရာ့စကား ဆရာ့အဆုံးအမကြောင့်သာ အမှားဘေးက လွတ်ခဲ့ရ တယ်။ အဲဒီတော့ တို့ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဘုန်းကြီးပြောချင်တာက လောကမှာ အပျော်သဘောပဲ လုပ်လုပ်၊ အစဉ်အလာအရပဲ လုပ်လုပ်၊ ဘယ်ကိစ္စမျိုးမှာမဆို စူးစမ်းဆင်ခြင်ပြီးမှ လုပ်ကြပါ။ ကဲ . . မှတ်မိ သွားအောင် လိုက်ဆိုကြ”

**“စူးစမ်းဆင်ခြင် မပြုလျှင် မြဲပင် ပူပန်ရ
ဆင်ခြင်တရား လက်ကိုင်ထား ပြုငြားချမ်းသာရ”**

“အားလုံး ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ . .
“သာဓု . . သာဓု . . သာဓု . . .”

x x x x x

ကိုရင်ဝတ်ကြသူများတွင် တစ်လဖြင့် လူထွက်ကြသူများ လည်း ရှိသည်။ ခဏသာ ကိုရင်ဝတ်ပြီး အတန်းကျောင်း တက်ကြ သူများလည်းရှိသည်။ (ထိုခေတ်ထိုအခါက ရွာသာယာရွာတွင် အတန်းကျောင်း မရှိသေးပါ။ ရွာသာယာနှင့် ငါးမိုင်ခန့်မျှဝေးသော အင်ပင်ရွာကြီးတွင် အတန်းကျောင်းရှိသည်။) အတန်းကျောင်း တက်သူများမှာ အင်ပင်ရွာသို့ သွားကြရသည်။ တစ်နှစ်တစ်ဝါနေပြီးမှ လူထွက်ကြသူများလည်း ရှိသည်။ မိဘအများစုမှာ မိမိကိုရင်အား တစ်နှစ်တစ်ဝါရအောင် နေစေချင်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျွမ်းဝင်စေချင်ကြသည်။ အဖေနှင့် အမေတို့က ကျွန်တော့်အား တစ်ဝါရအောင် ကိုရင်ဝတ်စေသည်။ ဘကြီးဦးဘကျော်ကလည်း ကိုရင်တေဇနိယအား တစ်ဝါရအောင် ကိုရင်ဝတ်စေပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာသည် ကျောင်းရှိ ဦးပဉ္စင်း၊ ကိုရင်၊ ကျောင်းသားများအား နေ့စဉ်စာချပေး၏။ စာပေထူးချွန်သူများကို လည်း မြှောက်စားလေ့ရှိသည်။ ကိုရင်တေဇနိယမှာ ဉာဏ်ထက်သူ ဖြစ်သည်။ စာပေများကိုလည်း ကြိုးစားသင်ယူသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီး၏မြှောက်စားမှုကို ခံရလေသည်။ ဝါတွင်းကာလ ဥပုသ်နေ့ နေ့လယ်တိုင်းတွင် စာဖတ်ပွဲကို ကျင်းပပါသည်။ ကိုရင် တစ်ပါးပါးက ဥပုသ်သည်များအား ဘာသာရေးစာပေ တစ်ခုခုကို ဖတ်ကြားပေးရသည်။

တစ်ခုသော ဥပုသ်နေ့ နေ့လယ်ခင်းတွင် ကိုရင်တေဇနိယက စာဖတ်ပေးရလေသည်။ ဇင်းမယ်ပဏ္ဍာသ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ မိဘနှင့် သားသမီးတို့၏ မေတ္တာဘွဲ့ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ ကိုရင် တေဇနိယ၏အသံမှာ ကြည်လင်၏။ ပြတ်သား၏။ အထစ်အငေါ့ မရှိပေ။ ကြားရသူအများမှာ စိတ်ဝင်တစား ငြိမ်သက်စွာဖြင့် နားထောင်ကြသည်။

နွားအုပ်ကြီး တစ်ခုထဲတွင် မယ်ဗလဟုခေါ်သော နွားမကြီး တစ်ကောင်နှင့် မောင်ဗလဟုခေါ်သော နို့စို့အရွယ် နွားသားအမိနှစ်ကောင်ရှိကြသည်။ သားအမိနှစ်ကောင်စလုံးသည် ဝလင်ဆူဖြိုးကြသည်။ တစ်ခါသော် မယ်ဗလသည် နွားအုပ်မှ ခွဲထွက်၍ စားကျက်သစ်တွင် တစ်ကောင်တည်း အစာစားလေ၏။ ထို့စဉ် နွားအုပ်ကို အမြဲချောင်းမြောင်းနေခဲ့သော ကျားကြီးတစ်ကောင်နှင့် တွေ့လေသည်။

ကျားကြီးက မယ်ဗလအား စားမည်ပြုသည်။ မယ်ဗလကလည်း အလွန်အမင်း ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သွားသည်။ နွားအုပ်အတွင်း၌ ကျန်ခဲ့သော သားငယ်မောင်ဗလကိုလည်း သတိရသွားပြန်သည်။ မိခင်မေတ္တာတရားကြောင့် နို့ရည်များ ယိုစိမ့်လာသည်။ ကျားကြီးအား တောင်းပန်သည်။ ကျားကြီးကလည်း လက်မခံပေ။ မယ်ဗလက ထပ်၍ တောင်းပန်ပြန်သည်။

“ခဏမျှစောင့်ပါ။ ကျွန်မသားလေး နို့စို့တဲ့အချိန်ကို ရောက်နေပါပြီ။ မယုံရင် ကျွန်မရဲ့နို့ကို ကြည့်ပါ။ နို့ရည်တွေ ယိုစိမ့်နေပါတယ်။ သားလေးကို နို့တိုက်ပြီးရင် ချက်ချင်းပြန်ပြီး အစားခံပါမယ်”

ကျားကြီးက

“မင်း ကတိတည်ရင် သွားပြီး နို့တိုက်ပါ။ အချိန်တော့ မကြာစေနဲ့။ ကြာရင် ငါ လိုက်လာခဲ့မယ်”

ဟုပြောသည်။

မယ်ဗလလည်း နွားအုပ်ဆီသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ မိခင်အား မျှော်လင့်နေသော မောင်ဗလလေးအား နို့တိုက်လေ၏။

“သားရေ အားရပါးရနဲ့ မြန်မြန်သာ နို့စို့ပေတော့”

ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် ပြောလိုက်သည်။

“အမေ . . . မျက်နှာလည်း မကောင်းပါလား။ ဘာအကြောင်းများ ရှိလို့လဲ”

“မြန်မြန်သာ စို့ပါသားရယ်။ အမေ့မျက်နှာ မကောင်းတာက အမေ့အကြောင်းနဲ့ အမေပါ”

မိခင်မျက်နှာကိုကြည့်၍ မောင်ဗလ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ သို့သော် ဆာလောင်နေသောကြောင့် အမေ့နို့ကို အားရပါးရ စို့လေသည်။ မယ်ဗလမှာ ကျားအစားခံရတော့မည်ဖြစ်သောကြောင့် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေသည်။ သားလေး မောင်ဗလအတွက်ကိုလည်း တွေး၍ ပူပန်ရသည်။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် မျက်ရည်များ ကျဆင်းနေသည့်ကြားက သားလေးအတွက် နို့ရည်များကို အစွမ်းကုန် လွှတ်ပေးနေသည်။

ကျားကြီးသည် မယ်ဗလ ကြာနေသောကြောင့် လိုက်လာလေ၏။ ကျားကြီးရောက်လာသောအခါ နွားအုပ်တစ်အုပ်လုံး ပြေးလွှားရှောင်ပုန်းလေသည်။ သို့သော် မယ်ဗလမှာ သားလေး နို့စို့ပျက်မည် စိုးသောကြောင့် ရပ်မြဲသာ ရပ်နေလေသည်။ မောင်ဗလသည် နွားတို့၏ပြေးလွှားသော အသံများကို ကြားရသည်။ နို့စို့ရပ်ပြီး

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်သည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ကျားကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။ မောင်ဗလလည်း အလွန်ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ် သွားသည်။

သို့သော် မိခင်အားချစ်သောကြောင့် မိခင်ကိုထားပြီး မပြေးပေ။

“သားလေးနို့မဝသေးလို့ မလာသေးတာပါ။ ကျွန်မ ကတိ မဖျက်ပါဘူး”

မယ်ဗလက မျက်ရည်များ တွေ့တွေ့စီးကျလျက် ပြောသည်။

“အေးလေ၊ နို့စို့ပြီးအောင် စောင့်ရတာပေါ့”

မောင်ဗလမှာ အမေနှင့် ကျားကြီးတို့၏စကားကို ကြားသိ လိုက်ရသည်။ ထို့ကြောင့်

“အမေက ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ။ ကျားကြီးကရော ဘာလုပ် မှာလဲ”

ဟု စိုးရိမ်တကြီး မေးလိုက်သည်။ မယ်ဗလလည်း ဖြစ်ကြောင်း ကုန်စင်ကို ရှင်းပြလိုက်ပြီးနောက်

“သားရေ နို့ဝအောင်သာ စို့ပေတော့။ အမေမှာ ကတိအတိုင်း ပြုရတော့မယ်”

ဟု ဝမ်းနည်းစွာ ပြောလေသည်။

အခြေအနေအားလုံးကို မောင်ဗလ သဘောပေါက်သွားသည်။ အမေသည် သေရတော့မည့်တိုင်အောင် ငါ့ကို ငဲ့ညှာထောက်ထား ၏။ အမေမရှိဘဲ ငါ အသက်မရှင်လို့၊ အမေအသက်ကို ငါ့အသက် ဖြင့် လဲမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်။ ထို့နောက် အမေ၏ ရှေ့တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ကျားကြီးအား ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်လိုက်သည်။

“အသင်ကျားကြီး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အမေ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထက် ပျိုမြစ်နုနယ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အမေ့ကိုယ်စား ကျွန်တော့်ကို စားပါ။ အမေ့ရဲ့အသက်ကို ချမ်းသာပေးပါ”

“ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး သားရယ်၊ အမေ့ရဲ့အရွယ်က သေမယ် ဆိုရင် သေပျော်ပါပြီ။ သားကလေးက ငယ်ပါသေးတယ်။ အရှင် သခင်ရဲ့ အကျိုး၊ အများရဲ့ အကျိုး၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ အကျိုးတွေကို လုပ်စရာအချိန်တွေ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။ ငါ့သားလေး မသေရဘူး။ အမေ့ကိုယ်စား သားလေး ဘယ်တော့မှ မသေရဘူး”

“အမေ၊ အမေက မွေးဖွားလိုသာ သားရယ်လို့ ဖြစ်လာရ တာပါ။ အမေကမွေးတဲ့သားက အမေ့ကျေးဇူးကိုဆပ်တာ သဘာဝ ကျပါတယ်။ အမေ့ကျေးဇူးကို ကျွန်တော့်အသက်နဲ့ရင်းပြီး ဆပ်ပါ မယ်။ ကျားမင်းကြီး ကျွန်တော့်ကိုသာ စားပါ။ အမေ့ကို ချမ်းသာ ပေးပါ”

“ဒီမှာ ကျားမင်းကြီး။ ဒီကိစ္စဟာ ကျွန်မနဲ့သာ ပတ်သက်ပါ တယ်။ ကျွန်မသားလေးနဲ့ ဘာမှမပတ်သက်ပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်မကိုသာ စားပါ”

သားအမိ နှစ်ယောက်၏ ကြီးမြတ်သော ချစ်ခြင်းမေတ္တာ တရားတို့ကို ကျားကြီး တွေ့မြင်သိကြားလိုက်ရပြီ ဖြစ်သည်။

“တော်တော် ထူးဆန်းပါပေတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ မင်းတို့လို သားအမိမျိုးကို ငါမတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ကတိလည်း တည်ကြပါ ပေတယ်။ ဒီလို သစ္စာတရား၊ မေတ္တာတရားပိုင်ရှင်တွေကို ငါ စားမိ ရင် ဘေးသင့်တော့မှာပေါ့။ မင်းတို့သားအမိ ချမ်းသာစွာနေကြ ပေတော့။ ငါ သွားတော့မယ်”

ကျားကြီးမှာ တောထဲသို့ ဝင်သွားတော့သည်။ မောင်ဗလက မိခင်ရင်ခွင်အား အကြိမ်ကြိမ် ဦးခိုက်လေသည်။ မယ်ဗလကလည်း သားငယ်ကို အခါခါ ထွေးခြုံ၍ နေလေတော့သတည်း။

အထက်ပါ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဖတ်ပြနေသော ကိုရင် တေဇနိယမှာ ဇာတ်လမ်းတစ်ဝက်သို့ ရောက်သည်နှင့် အသံများ ဆိုနှင့်လာသည်။ မျက်နှာ ညှိုးငယ်လာသည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဖတ်၍ အဆုံးသတ်သောအခါ ချုံးပွဲချပြီး ငိုတော့သည်။

“ကိုရင် ဘာဖြစ်တာလဲ”

ဆရာတော်ကြီးက မေးသည်။

“တပည့်တော်ရဲ့ မိဘတွေကို သတိရလို့ပါ ဘုရား။ တပည့် တော်မှာ မိဘတွေ မရှိကြတော့ ဘာကျေးဇူးမှ ဆပ်ခွင့်မရတော့တာ ကို ထွေးပြီး ဝမ်းနည်းမိတာပါ ဘုရား။”

ဆရာတော်ကြီးမှာ အတန်ကြာအောင် စဉ်းစားနေသည်။ စာနာကြားကြသော ဥပုသ်သည်များမှာလည်း မျက်နှာမကောင်း ပေ။ အချို့ အမျိုးသမီးများမှာ မျက်ရည်များပင် ကျနေကြသည်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မျက်ဝန်း အစုံတွင်လည်း မျက်ရည်များ ဝိုင်းလာပါ သည်။ မယ်ဗလတို့ သားအမိကို စာနာမိသည်။ ကိုရင်တေဇနိယ ကိုလည်း ကိုယ်ချင်းစာမိပါသည်။ ထို့အတူ မိဘတို့၏ ကျေးဇူးတရား ကို ပိုမိုလေးစား တန်ဖိုးထားလာမိပါသည်။

“အေး . . . မိဘကျေးဇူးကို သိတတ်ဖို့ လိုတယ်။ သိပြီးတော့ ဆပ်နိုင်ဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်။ ကိုရင်တေဇနိယအနေနဲ့ အတိတ်ကံ မကောင်းခဲ့လို့ အခုလို့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ မိဘမဲ့ခဲ့ရတယ်။ အတိတ်ကံ မကောင်းခဲ့ရင် ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားရမယ်။

မိဘကိုယ်စား ကိုယ့်ကိုကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ကြတဲ့ သူတွေကို မိဘလိုသဘောထားပြီး ကျေးဇူးဆပ်ရမယ်။ စောစောက ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းရဲ့ ဆိုလိုရင်းက မိဘကျေးဇူးကို သိတတ်ရမှာရယ်။ အများ အကျိုးကို သယ်ပိုးရမှာရယ်တို့ဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ ကိုရင် တေဇနိယ မှာ မိဘတွေမရှိတော့ပေမဲ့လည်း ရပ်ရွာအကျိုး၊ တိုင်းပြည်အကျိုး တွေကို သယ်ပိုးပါ။ အမျိုးဘာသာ သာသနာတော်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်နိုင်အောင် ကြိုးစားပါ။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ခြင်းဟာ မိဘ ကျေးဇူးကို ဆပ်သလိုပါပဲ။ အားလုံးသော ပရိသတ်တို့ အနေဖြင့် လည်း မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်နိုင်ပြီး အမျိုးဘာသာ သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပါစေ”

“သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု”

တစ်ဖက်၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းက တစ်ဖက်နဲ့ မနိုင်မနင်း ဖြစ်နေပါ တယ် ဘုရား။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်ကို ခေါ်ရအောင်လာတာပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်ကို အမွေစားအမွေခံ သားအဖြစ်နဲ့ မွေးစားမှာပါ ဘုရား။”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က လျှောက်ထားသည်။

“အေးလေ၊ ဒီလိုဆိုတော့လည်း လူဝတ်လဲပေးရတော့မှာပေါ့” ဤသို့ဖြင့် လူဝတ်လဲပေးလိုက်သည်။

ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ထွက်လာပြီးနောက် အိမ် အလုပ်များကို ကူညီဆောင်ရွက်ရပါသည်။ နွားစာမြက် ရိတ်ရ သည်။ နွားကျောင်းရပါသည်။ နွားကျောင်းသား အဖော်များမှာ ကျွန်နှင့် ဖိုးထွန်းတို့ဖြစ်သည်။ ဖိုးထွန်းမှာ တစ်လသာ ကိုရင်ဝတ်ပြီး ကျောင်းမှထွက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တို့ထက် ဖိုးထွန်းက နွားကျောင်းသား အတွေ့အကြုံ ပိုရှိသည်။

ဖိုးထွန်း၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် နွားကျောင်းကြရသည်။ ကျွန်တော် နှင့် ကျွန်တို့မှာ ခိုင်းနွား တစ်ရှဉ်းစီသာ ကျောင်းရသည်။ ဖိုးထွန်းမှာ သူ့မိသားစုပိုင် ခိုင်းနွားတစ်ရှဉ်းအပြင် အခြားတောင်သူများ၏ နွားများ ကိုပါ အငှားကျောင်းပါသည်။ နွားစားကျက်ကုန်းမှာ ရွာနှင့် အတန်ငယ် ဝေးသည်။ စားကျက်ထဲတွင် အခြားရွာမှ နွားကျောင်းသားများနှင့် လည်း ရင်းနှီးခွင့်ရပါသည်။ နွားကျောင်းကြရင်း သီချင်းဆိုကြ၊ ငှက်ပစ်ကြ၊ ကျားထိုးကြဖြင့် ပျော်မွေ့ကြပါသည်။

တစ်နေ့ခင်းတွင် နွားကျောင်းကြရင်း ထူးထူးဆန်းဆန်း ပုံစံ ဖြင့် ကစားကြပါသည်။ နတ်ကတမ်း ကစားကြပါသည်။ ကစားလို့ အရှိန်ကောင်းနေစဉ် နွားများက လယ်စပ်သို့ ဆင်းသွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ နွားများနောက်သို့ လိုက်ကြရသည်။

အခန်း (၃)

ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်ခဲ့လေပြီ။ အဖေနှင့် အမေတို့ သည် ကျွန်တော့်ကို လူဝတ်လဲရန် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ရောက်လာကြ၏။ ဘကြီးဦးဘကျော်နှင့် ဒေါ်ကြီးဒေါ်မယ်ရီတို့လည်း ကိုရင်တေဇနီယကို လူဝတ်လဲရန် ရောက်လာကြ၏။ ဆရာတော် ကြီးမှာ ကျွန်တော့်ကိုသာ လူထွက်စေသော်လည်း ကိုရင်တေဇနီယ ကို လူမထွက်စေလိုပါ။

“ကျွန်ဟာ သူ့မိဘတွေ မရှိတော့တဲ့ အချိန်ကစပြီး ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အခု ကိုရင်ဖြစ်တော့လည်း စာပေ ထူးချွန်တယ်။ သွက်သွက်လက်လက်၊ ထက်ထက်မြက်မြက်လည်း ရှိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရဟန်းဖြစ်အောင် ဆက်ပြီး နေစေချင်တယ်”

ဆရာတော်ကြီးက သူ့ရဲ့ဆန္ဒကို မိန့်ကြားပါသည်။

“မှန်ပါဘုရား။ တပည့်တော်မှာလည်း သားနှစ်ယောက်စလုံးက အိမ်ထောင်တွေကျပြီး သူ့အိုးသူ့အိမ်တွေနဲ့ ဖြစ်နေတော့ အိမ်မှာ ခြေနည်း လက်နည်း ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား။ ရပ်ရေး ရွာရေးက

“ဟေ့ကောင်တွေ. . . ငါ့နွားအုပ်ထဲက နွားတစ်ကောင် ပျောက်နေတယ်ကွ”

ဖိုးထွန်းက သူ့နွားပျောက်ကြောင်း ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး နွားရှာကြသည်။ အချိန်အတော်ကြာအောင် ရှာကြ သော်လည်း ပျောက်နေသောနွားကို မတွေ့ရပါ။

“ခက်တာပဲ။ ပျောက်တဲ့နွားက ဦးလှဝင်းနွားကွ။ နွားကျောင်းခ ရတာက နည်းနည်းရယ်။ ပျောက်လို့ လျော်ရရင်တော့ ဒုက္ခပဲ”

ဖိုးထွန်းက ညည်းညည်းညူညူဖြင့် ပြောသည်။

“တို့ ရှာတာလည်း တော်တော်နဲ့သွားပြီကွ။ ဘယ်မှာမှ မတွေ့တာ အံ့ဩစရာပဲ”

“ဟုတ်တယ်။ ဒီလိုမျိုး တစ်ခါမှ မပျောက်ဖူးဘူး”

နွားကျောင်းသားများမှာ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုနေကြသည်။

“ဟေ့ကောင်တွေ. . . ငါတို့ နတ်ကတမ်း ကစားတာကို တောပိုင်၊ တောင်ပိုင်တွေက မကြိုက်လို့ နွားကို ဝှက်ထားတာများလား”

ဖိုးထွန်းက ထင်ကြေးပေးသည်။

“ဟာ ဖြစ်နိုင်တယ်”

“နတ်ဝှက်တာပဲ ဖြစ်မယ်”

အခြားနွားကျောင်းသားများကလည်း ထောက်ခံကြသည်။

“နေစမ်းပါဦး။ နတ်ကတာက လူတွေက ကတာ။ နတ်က မကြိုက်ရင် လူကိုဝှက်ပေါ့။ ဘာမှမဆိုင်တဲ့နွားကို ဝှက်ပါ့မလား”

ကျွန်က တွေးတွေးဆဆဖြင့် ပြောလိုက်သည်။

“နွားက ကံငယ်နေလို့ ဖြစ်မှာပေါ့ကွ။ နတ်တွေကို တောင်းပန် ရမယ်”

ဖိုးထွန်းမှာ သူ၏ အစွဲအလမ်းကို မလျှော့ပါ။ လက်အုပ်ချီပြီး နတ်တွေကို တောင်းပန်လေသည်။

“တောပိုင်၊ တောင်ပိုင်နတ်များ ခင်ဗျား။ နောက်ကို နတ်ကတမ်း မကစားတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်နွားကို ပြန်ပေးပါ”

နွားကျောင်းသားအချို့ကလည်း ဖိုးထွန်းနည်းတူ နတ်များကို တောင်းပန်ကြသည်။

“ဟေ့ကောင်တွေ။ မင်းတို့ဟာက မဟုတ်သေးပါဘူး။ နတ်တွေ ကို တောင်းပန်နေရုံနဲ့ ပျောက်တဲ့နွားက ပြန်တွေ့မှာ မဟုတ်ဘူး။ တို့ ကျောင်းနေတုန်းက ဆရာတော်ကြီး ဆုံးမခဲ့ဖူးတယ်။ ဘယ်ကိစ္စမျိုး မဆို စူးစမ်းဆင်ခြင်ပြီးမှ လုပ်ရမတဲ့။ အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စမှာ ရော်ရမ်း မှန်းဆပြီး နတ်တွေကို တောင်းပန်နေတာနဲ့ အချိန်ကုန်ခံလို့ မဖြစ်ဘူး။ အချိန်ရှိတုန်းမှာ ရွာကလူကြီးတွေကို ပြန်ပြီး အကြောင်းကြားရမယ်။ အခု နွားသွင်းချိန်လည်း နီးနေပြီဆိုတော့ နွားတွေကို ပြန်သွင်းကြ မယ်။ ရွာရောက်တော့မှ လူကြီးတွေကို ပြောပြပြီး ဆက်လုပ်ကြတာ ပေါ့”

ကျွဲနီက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ဖြင့် ပြောလိုက်သည်။

ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သား နွားများကို ရွာဘက်သို့ အမြန်မောင်းခဲ့ကြသည်။ အခြားရွာသား နွားကျောင်းသား များကတော့ စားကျက်တွင် ကျန်ခဲ့ကြသည်။

“ဖိုးထွန်း၊ မင်း ဘာမှ အားမငယ်နဲ့။ ငါ အိမ်ကိုရောက်ရင် ဘကြီးကို ပြောပြမယ်။ ပြီးတော့ လူစုပြီး နွားကို တွေ့အောင် ရှာမယ်”

ကျွဲနီက အားပေးစကားပြောသည်။

“ဟုတ်တယ်။ ငါလည်း အဖေ့ကိုပြောပြီး လာခဲ့မယ်”

ကျွန်တော် အိမ်သို့ရောက်တော့ အဖေ့ကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့သားအဖနှစ်ယောက် ဘကြီး ဦးဘကျော်၏အိမ်သို့ သွားကြသည်။ ဘကြီးဦးဘကျော်တို့အိမ်တွင် ရွာသားအချို့ ရောက်နှင့်နေကြသည်။ နွားရှာထွက်ရန် အပူတပြင်း တိုင်ပင်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်၍မကြာမီ နွားပိုင်ရှင် ဦးလှဝင်းနှင့် ဖိုးထွန်းတို့ ရောက်လာကြသည်။

“တော်တော်ပေါ့တဲ့ ကောင်ဗျာ။ နွားကျောင်းသွားတာ နွားကို ဂရုမစိုက်ဘူး”

“ကလေးဆိုတာကတော့ ဒီလိုပါပဲကွာ။ အချိန်ရှိတုန်း နွားရှာဖို့ သွားကြမယ်”

“ကိုဘကျော်ရေ...နွားက ရှာစရာမလိုဘူးဗျ။ အိမ်မှာရှိတယ်”

“ဘာ”

“ဘယ်လို”

ကြားရသူများမှာ အံ့ဩသွားကြသည်။

“ဟေ့ . . ပျောက်တဲ့နွားက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မင်းအိမ်ကို ပြန် ရောက်လာတာလဲ”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က တအံ့တဩနှင့် မေးလိုက်သည်။

“ဖိုးထွန်းဆိုတဲ့ကောင်။ နွားကျောင်းထွက်ကတည်းက အိမ်က နွားကို မလွတ်ဘဲနဲ့ မေ့ကျန်ခဲ့တာဗျ။ စားကျက်ထဲမှာ ဒီနွားကို မတွေ့တော့မှ ပျောက်တယ်ဆိုပြီး အုတ်အော်သောင်းတင်း ဖြစ် တော့တာ”

ကြားရသူအားလုံး တသောသောရယ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်က နတ်ကတမ်း ဆော့ကြပုံ၊ နွားပျောက်သောအခါ နတ်များကို

တောင်းပန်ကြပုံ၊ ကျွဲနီ၏ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပုံတို့ကို လူကြီးများအား ရှင်းပြလိုက်သည်။ လူကြီးများက ကျွဲနီအား ချီးကျူးစကား ဆိုကြ သည်။ နွားပိုင်ရှင် ဦးလှဝင်းကလည်း . . .

“နွားကျောင်းသားထဲမှာ ကျွဲနီလို စဉ်းစားတတ်တဲ့ကလေး ရှိနေပေလို့ပေါ့။ နို့မို့ရင် ဖိုးထွန်းတို့တွေ နတ်တွေကို တောင်းပန်ရင်း ကျောက်ရုပ်ဖြစ်သွားနိုင်တယ်”

ဟု ပြောလိုက်လေတော့သည်။

x x x x x

“သွက်သွက်လက်လက် လုပ်ကြဟေ့”

“စပါးအဖျင်းတွေကိုလည်း စင်အောင် ယပ်ကြနော်”

တလင်းထဲတွင် လူငယ်များ စုပေါင်း၍ စပါးယပ်နေကြသည်။ ဆန်ကောကိုယ်စီဖြင့် စပါးပစ်သူက ပစ်သည်။ စပါးယပ်သူက ယပ်ကြသည်။ အားလုံးက မခိုမကတ် တက်ညီလက်ညီ ဆောင်ရွက် နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် အလှူအတန်းကိစ္စမှအစ တလင်း နယ် ကောက်လှိုင်းတိုက် ကိစ္စအဆုံး အားလုံးက ဝိုင်းဝန်း ဆောင် ရွက်လေ့ ရှိပါသည်။

ယခုလည်း ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်၏ စပါးတလင်းတွင် စုပေါင်း ၍ စပါးယပ်နေကြသည်။ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်နှင့် ဒေါ်ကြီး ဒေါ်မြရီတို့တွင် သားယောက်ျားလေး မရှိပါ။ သမီးလေး မိညို တစ်ဦးတည်းသာ ရှိပါသည်။ မိညိုမှာ ကျွန်တော့်ထက် အသက် လေးနှစ်ခန့်ကြီးသည်။ ကျွန်တော်က မမညိုဟု ခေါ်ပါသည်။

“စပါးယပ်သမားတွေ . . ရေနွေးသောက်ရအောင် နားကြမယ်” မမညိုက ရေနွေးသောက်ရန် လာပြောနေသည်။

“နေပါဦးဟ။ နင်တို့ စပါးတွေက အများကြီးပဲ။ တော်ကြာ ဒီနေ့စပါးယပ်လို့ မပြီးဘဲ ဖြစ်နေမယ်”

ကိုမြင့်သိန်းက စပါးယပ်ရင်းဖြင့် ပြန်ပြောသည်။

“ရေနွေးသောက်တာ နောက်ကျလို့ ထမင်းမစားနိုင် ဖြစ်နေ ဦးမယ်။ နားကြတော့”

ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်ကပါ ပြောလာသောကြောင့် ခေတ္တ အလုပ်နားလိုက်ကြသည်။

“အားလုံး အိမ်ပေါ်ကို ကြွကြပါ။ အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ”

“ဟဲ့ မညို၊ ဒီမှာပဲ ရေနွေးသောက်ကြမယ်။ တော်ကြာ အလုပ်ဖင့် နေဦးမယ်။ ထမင်းစားတော့မှ အိမ်ပေါ်မှာ စားကြတာပေါ့”

ကိုစိန်က ပြောလိုက်သည်။

“ဒါဆို မောင်သန်းတို့အဖွဲ့ လိုက်ခဲ့ပါဦး။ ရေနွေးတွေ သယ်ရ အောင်”

“ဟုတ်ကဲ့ မမညို”

ကျွန်တော်၊ ကျွန်နှင့် ဖိုးထွန်းတို့သုံးယောက် လိုက်သွားကြ သည်။ အိမ်ပေါ်မှ ရေနွေးအိုး၊ ပန်ကန်လုံး၊ ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ နှမ်းထောင်း၊ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာများကို သယ်ကြရသည်။ ရေနွေးဗန်း သယ်လာသော ကျွန်ကို မမညိုတို့ ခွေးကြီးက လိုက်လေသည်။

“ဟဲ့ခွေး၊ ဟဲ့ခွေး၊ အောင်မယ်လေး. . လုပ်ကြပါဦး”

ကျွန်မှာ ရေနွေးဗန်း တစ်ဖက်ဖြင့် ခွေးလိုက်ခံရသောကြောင့် ဒုက္ခအလွန်ရောက်နေသည်။ မမညိုကိုယ်တိုင် ထမောင်းတော့မှ ခွေးကြီးလည်း ပြေးတော့သည်။

“မင်းတို့သွားတဲ့ သုံးယောက်ထဲမှာ ကျွန်ကိုမှ ခွေးက ရွေးပြီး လိုက်တာ အံ့ဩစရာပဲ”

“အဲဒါ ဝဋ်လည်တာကွ။ ကျွန် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားလုပ် တုန်းက ခွေးကြီးကို မှန်ထောင်ပြီး နှိပ်စက်ခဲ့တယ်လေ”

အစ်ကိုကြီးများက အမျိုးမျိုးပြောပြီး ရယ်ကြသည်။

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးက ဟောတာ ကိုယ်ပြုတဲ့ကံတွေဟာ ကိုယ့်နောက်ကို အစဉ်အမြဲ လိုက်နေတယ်တဲ့” ကျွန်က တွေးတွေးဆဆဖြင့် ပြောလိုက်သည်။ ဆရာသမား၏ အဆုံးအမများကို အစဉ်အမြဲ သတိရတတ်သော ကျွန်ကို ကျွန်တော် လေးစားမိပါသည်။

“ကဲ. . ကဲ. . ကောက်ညှင်းပေါင်းတွေ စားလိုက်ကြဦး။ မင်းတို့ လူငယ်တွေစုံတုန်းမှာ ပြောစရာတစ်ခု ရှိတယ်ကွ”

“ဘာများလဲ ဘကြီး”

လူငယ်တစ်ဦးက ပြန်မေးသည်။

“ဒီနှစ် တပေါင်းလမှာ ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲ ကျင်းပမယ်ကွ”

“ဟာ ပျော်စရာကြီးပဲ”

“ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲ မကျင်းပတာ သုံးနှစ်တောင်ရှိပြီနော်”

“ဇာတ်ပွဲရော ထည့်ဦးမလား”

လူငယ်များက မေးကြသည်။

“အေး မင်းတို့သိချင်တဲ့ အကြောင်းတွေကို အခုနေ့ခင်း သိရ မယ်။ မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ကိုဘကျော်ကို ဒီနေ့လယ် ထမင်းစား ဖိတ်ထားတယ်။ ထမင်းစားပြီးတော့ သူကိုယ်တိုင် မင်းတို့ကို ရှင်းပြလိမ့်မယ်”

ကျွန်တော်တို့ရွာ၏တောင်ဘက် တစ်မိုင်ခန့်အကွာတွင် ချမ်းသာကြီးစေတီ တည်ရှိပါသည်။ ဘုရားပွဲ ကျင်းပမည်ဆိုသော ကြောင့် လူငယ်အားလုံး ပျော်ရွှင်သွားကြသည်။

“ဒီနှစ်ကတော့ကွာ။ စပါးတွေကလည်း အထွက်တိုးတာနဲ့၊ ရွာဘုရားပွဲဖြစ်တာနဲ့ကတော့ အဆင်ကိုပြောနေတာပဲ”

“တစ်နှစ်လုံး ပင်ပန်းလာခဲ့သမျှ ဘုရားပွဲကျမှ အတိုးချပြီး ပျော်မယ်ဟေ့”

“ကဲ... ကဲ... နေမမြင့်ခင် အလုပ်စကြမယ်ဟေ့”

ကိုမြင့်သိန်းက ဆော်ဩလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပျော်ရွှင်တက်ကြွစွာဖြင့် စပါးယပ်ကြပြန်ပါသည်။

x x x x x

ကြက်သားဆီပြန်ဟင်း၊ ခရမ်းသီးချဉ်ရည်ဟင်း၊ ငါးပိချက်၊ တို့စရာများဖြင့် ထမင်းဝိုင်းသုံးဝိုင်း ပြင်ဆင်ထားသည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်၊ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့မှာ လူငယ်အစ်ကိုကြီးအချို့နှင့် အတူ ခေါင်းရင်းဝိုင်းတွင် စားကြသည်။ ကျန်လူငယ်များမှာ သင့်ရာဝိုင်းတို့တွင် စားကြသည်။ ကျွန်၊ ဖိုးထွန်း၊ ကျွန်တော်တို့မှာ ထမင်းမစားသေးဘဲ မမညိုကို ကူညီကြသည်။ ဒေါ်ကြီးဒေါ်မြရီမှာ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် ထမင်းဟင်းများ ခူးခပ်ပေးသည်။ မမညိုနှင့် ကျွန်တော်တို့က အိမ်ရှေ့ထမင်းဝိုင်းများသို့ ထမင်းနှင့်ဟင်း သယ်ပေး ကြရသည်။

မမညိုမှာ ထမင်း ဟင်းများလိုက်ပေးရင်း ကိုစိန်ချစ်၏ ထမင်း ပန်းကန်ထဲသို့ ကြက်အသည်းတစ်ဖတ်ကို ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ထမင်းဝိုင်းတွင် အတူထိုင်စားနေသော ကိုကုလားက “အဟမ်း အဟမ်း” ဟု ချောင်းဟန်ပြီး နောက်ပြောင်လိုက်သည်။ မမညိုလည်း ရှက်ပြုံးကလေးဖြင့် အခြားထမင်းဝိုင်းဆီသို့ ထွက်ခွာသွားသည်။

ပထမလူအားလုံး ထမင်းဝကြတော့မှ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ထမင်းစား ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်နှင့်အတူ မမညိုတို့သားအမိ လည်း တစ်ဝိုင်းတည်း ထမင်းစားကြသည်။ ကျွန်တော်၏ စိတ်ထဲ တွင် မိသားစုအရင်းအချာ ထမင်းဝိုင်းကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ ထမင်းစားလို့ အလွန်မြန်လှပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းဝိုင်းသိမ်း တော့ ဘကြီးဦးဘကျော်က ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲအကြောင်းကို ပြောသည်။

“ချမ်းသာကြီးစေတီရဲ့ မူလဒကာတွေက ကိုမောင်ခိုင်ရဲ့ အဘိုး အဘွားတွေဖြစ်တယ်။ ဘုရားပွဲ မကျင်းပဖြစ်ခဲ့တာလည်း သုံးနှစ် ရှိပြီ။ ဒီနှစ်တော့ တစ်နယ်လုံးမှာ စပါးတွေလည်း အထွက်တိုးတာ ရယ်။ ကိုမောင်ခိုင်တို့မိသားစုက ဘုရားပွဲကျင်းပဖို့ တိုက်တွန်းတာ ရယ်ကြောင့် လာမယ့်တပေါင်းလမှာ ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲကို ကျင်းပ မယ်။ တပေါင်းလမှာ ဒါတိုင်းကျင်းပနေကျ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲကိုတော့ သင်္ကြန်ရက်ကျမှပဲ လုပ်တော့မယ်။ ဘုရားပွဲမှာ ဇာတ်ပွဲ နှစ်ည ထည့်မယ်”

“ဘကြီး ဘယ်မြို့က ဇာတ်ကို ငှားထားလဲ”

လူငယ်တစ်ဦးက မေးသည်။

‘ဇာတ်လည်း မကျ၊ နတ်လည်း မက ဆပ်သွားရွာက ဒေါ်လှ ကြည်ရဲ့ နတ်အဖွဲ့ကို ငှားထားတယ်။ မြို့က မင်းသား မင်းသမီးတွေနဲ့ နတ်အဖွဲ့နဲ့ပေါင်းပြီး ကကြမယ်လို့ သိရတယ်။ ငွေကုန်ကြေးကျ လည်း သက်သာမယ်။ တို့ နယ်သားတွေလည်း ပွဲကြည့်ရမယ်ဆိုပြီး စီစဉ်လိုက်တာပဲ။ အဲဒီတော့ တို့ရွာ လူငယ်တွေဟာ နောက်ရက် တွေက စပြီး ဘုရားဝန်းကျင်မှာ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရမယ်။ ဇာတ်ရုံ

ဆောက်ရမယ်။ ဈေးဆိုင်ခန်းတွေ ဆောက်ရမယ်။ အလှူခံရုံတွေ ဆောက်ရမယ်။ ဒါကြောင့် ရွာလူငယ်အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါ”

“စိတ်ချပါ ဘကြီး”

“ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါ့မယ်”

လူငယ်အားလုံးက တက်ကြွစွာ ကတိပေးလိုက်ကြသည်။

အခန်း (၄)

ဘုရားပွဲအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ အတွေ့အကြုံရှိသည့် ဘကြီး ဦးဘကျော်၊ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်နှင့် ဦးလေး ဦးလှဝင်းတို့က ကြီးကြပ်ကြသည်။ အခြားကျေးရွာများမှ လူငယ်များလည်း ရံဖန်ရံခါ လာရောက် ကူညီကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာ လူငယ်အဖွဲ့ကတော့ နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ လူငယ်များမှာ ပင်ပန်းသည်ဟု မထင်ကြပါ။ သုံးနှစ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပတော့မည့် ဘုရားပွဲအတွက် အားခဲပြီး ဆောင်ရွက်ကြသည်။

စေတီတော်အား ထုံးသင်္ကန်းကပ်ခြင်း၊ အလှူခံရုံ ဆောက်ခြင်းနှင့် ဈေးဆိုင်ခန်းများ ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ ပြီးစီးသွားသည်။ ဇာတ်ရုံကို ဆက်လက်ဆောက်လုပ်လျက် ရှိသည်။

“အခုကမယ့်ဇာတ်မှာ သက်ဦးက ဇာတ်လိုက်မင်းသား လုပ်မှာတဲ့ကွ”

ဇာတ်ရုံဆောက်လုပ်နေရင်း ကိုကုလားက ပြောလိုက်သည်။

“အေးလေ။ အမေက ဇာတ်ထောင်ဆိုတော့ သားက မင်းသား လုပ်မှာပေါ့”

ကိုမြင့်သိန်းက ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“အမေက ဇာတ်ထောင်မို့လို့ သားက မင်းသားဖြစ်တာ မဆန်း ပါဘူးကွာ။ ဒါပေမဲ့ တကယ်အရည်အချင်းရှိလို့ မင်းသားဖြစ်တာ ကတော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။ ဟိုတုန်းက ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲမှာ ကတဲ့ဇာတ်တိုင်း မင်းသားကောင်းတွေ ကပြသွားခဲ့ကြတာ”

ရှေ့မိနောက်မိဖြစ်သည့် ဦးလှဝင်းက ပြောပြပါသည်။

“ဟေ့ . . ဟေ့ . . ဟိုမှာ ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိ လာနေတယ်”

ဇာတ်စင်အမိုးပေါ်တွင် ထရိုအုပ်နေသော လူငယ်တစ်ဦးက ပြောလိုက်သည်။

“ဦးမောင်ခိုင်တို့၊ ဦးဘကျော်တို့ မလာကြဘူးလား”

ဒေါ်လှကြည်က မေးသည်။

“နေ့တိုင်းတော့ လာကြတယ်ဗျ။ ဦးမောင်ခိုင်က စပါးဝယ်သူ လာလို့ အိမ်မှာကျန်ခဲ့တယ်။ ဦးဘကျော်ကတော့ အစည်းအဝေး ရှိလို့ အင်ပင်ကို သွားရတယ် ”

ဦးလှဝင်းက နေ့ခံစကားပြောပါသည်။ ဒေါ်လှကြည်က ဆောက်လက်စ ဇာတ်ရုံကို ကြည့်ရှုအကဲခတ်သည်။

“ကျွန်မစိတ်ထဲမှာ ဇာတ်ရုံက နည်းနည်းကျဉ်းနေမလားလို့”

“အင်း . . ဟိုတုန်းက ဆောက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဇာတ်ရုံတွေထက်တော့ နှစ်ခန်း လျော့ထားတယ်”

“ဘာလဲ၊ ဦးလှဝင်းတို့က ကျွန်မတို့ဇာတ်ကို အထင်သေးတာလား”

“မဟုတ်ပါဘူးဗျာ။ အလုပ်လုပ်ရတဲ့ လူငယ်တွေလည်း ပင်ပန်း နေကြတော့ နည်းနည်းအကျဉ်းချဲ့ထားတာပါ။ ဒါ့ထက် ဘာဇာတ်ထုပ် တွေများ ကကြမလဲ”

“ဇာတ်ထုပ်တွေကတော့ အများကြီးပဲဗျ။ တစ်ချို့ဇာတ်တွေက မြင့်လွန်းလို့ တောနဲ့ မအပ်စပ်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ကရမှာလည်း နှစ်ညတည်းဆိုတော့ အားမရဘူး”

သက်ဦးက ဟန်ပါပါဖြင့် ပြောသည်။

“ဇာတ်မြင့်တော့ နောက်က လူတွေပါ မြင်ရတာပေါ့ဗျ”

ဖိုးထွန်းက ဘုမသိ ဘမသိဖြင့် ဝင်ပြောလိုက်သည်။

‘ဇာတ်စင်မြင့်တာကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ဇာတ်လမ်းရဲ့ သဘောထား မြင့်တာကို ပြောတာ’

သက်ဦးမှာ မခံချို မခံသာဖြင့် ပြန်ပြောသည်။

‘ဇာတ်စင်ဆောက်ရာမှာ အများအယွင်းမရှိအောင် သတိထား ကြပါ။ ဇာတ်စင်ရဲ့အမိုးလုပ်တဲ့ ဝါးတွေကို စင်းလုံးမိပဲ ထည့်ပါ။ အလယ်မှာ မဆက်ပါနဲ့။ ဇာတ်ခုံနေရာမှာလည်း အပေါ့အပါး မစွန့်ပါနဲ့။ ဒါမှ လမိုင်းကပ်ပြီး ဇာတ်ကလို့ ကောင်းမှာ”

“စိတ်ချပါ ဒေါ်လှကြည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း နာမည်ကြီး မြို့ဇာတ်တွေကိုတောင် ဇာတ်စင်ဆောက်ပေးခဲ့ဖူးပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ် . . ဟုတ်ပါတယ် . . ဦးလှဝင်းကတော့ အတွေ့ အကြုံရှိသူဆိုတော့ ပြောစရာမရှိပါဘူး။ လူငယ်တွေကို ပြောတာပါ။ ကျွန်မလည်း ဦးမောင်ခိုင်တို့အိမ်ကို သွားလိုက်ဦးမယ်”

ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိမှာ ရွာသာယာဘက်သို့ ထွက်သွား ကြသည်။

“ဦးလေးလှဝင်းရှိလို့ တော်သေးတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ် တွေချည်းသာဆိုရင် မလွယ်ဘူး”

“ဘာလဲ စိန်ချစ်၊ မင်းက ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိ မညိုတို့ အိမ်ကိုသွားတာ မကျေမနပ် ဖြစ်နေတာလား။ ကိစ္စမရှိပါဘူးကွာ။ မင်းက အသည်းလေးကို ရပြီးနေမှပဲ”

ကိုကုလားက နောက်ပြောင်လိုက်သည်။ ဒီတော့မှ မမညိုတို့ အိမ်တွင် ထမင်းစားခဲ့ပုံများကို ကျွန်တော် ပြန်လည်မြင်ယောင်မိသည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ကွာ။ ဘုရားဒကာကလည်း တို့ရွာသား ဖြစ်နေတယ်။ မြေယာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌကလည်း တို့ရွာသားဖြစ်နေ တော့ တို့က သည်းခံရမယ်။ အဓိကကတော့ ဘုရားပွဲကြီး ရှော့ရှော့ ရှုရှု အောင်မြင်ဖို့အတွက်ပဲ”

“သည်းခံတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့ ဦးလေးရယ်။ ဒါပေမဲ့ မဟုတ် မဟတ် စကားတွေကို ကြားရတော့လည်း တကယ်မခံချင်ဘူး။ ချက်ချင်း ပြန်ပြောပစ်လိုက်ချင်တယ်”

ကျွန်က ဝါးလုံးများသယ်နေရင်း ပြောလိုက်သည်။

“အဲဒါက ဒီလိုကွ ကျွန်ရ။ ‘စကားခြောက်ခွန်း လူ၌ထွန်း၊ လေးခွန်းကိုပယ် နှစ်ခွန်းတည်’ ဆိုတဲ့စကားရှိတယ်။ အကြောင်း တစ်ခုဟာ မှန်ကန်မှု မရှိဘူး၊ သူလည်း မကြိုက်ဘူး၊ အကျိုးလည်း မရှိတဲ့စကား။ မှန်ကန်မှု မရှိဘူး၊ သူလည်း ကြိုက်ပေမဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့ စကား။ မှန်ကန်မှုတော့ ရှိတယ်၊ သူလည်း မကြိုက်ဘူး၊ အကျိုးလည်း မရှိတဲ့စကား။ မှန်တော့ မှန်တယ်၊ သူလည်း ကြိုက်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့စကား။ အဲဒီ စကားလေးခွန်းကို ပယ်ရမယ်။ မပြောရဘူး”

“မှန်ကန်မှု ရှိတယ်၊ သူက မကြိုက်ဘူး၊ အကျိုးရှိတဲ့စကားနဲ့ မှန်ကန်မှုလည်း ရှိ၊ သူကလည်း ကြိုက်၊ အကျိုးရှိတဲ့စကား နှစ်မျိုးကို ပြောရမယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဆုံးမခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်ပြော မယ့် စကားဟာ မှန်ကန်မှုရှိပေမဲ့ အကျိုးမရှိရင် မပြောဘဲ သည်းခံ တာဟာ အကောင်းဆုံးပဲ ဖြစ်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဦးလေး။ ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါပြီ။ စကား ခြောက်ခွန်း၊ စကားခြောက်ခွန်းနဲ့ လူကြီးသူမတွေ ပြောဆိုနေသံ ကိုတော့ ကြားဖူးခဲ့တယ်။ အသေးစိတ်အဓိပ္ပာယ်ကိုတော့ အခု ဦးလေးပြောပြမှပဲ သိရတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ မှန်လည်းမှန်၊ အကျိုး လည်းရှိတဲ့ စကားတွေကိုတော့ ပြောဖို့ ကြိုးစားရဦးမယ်”

စကားတပြောပြောနှင့် အလုပ်လုပ်ကြရင်း နံနက် ၁၀ နာရီ ထိုးလေပြီ။ အစည်းအဝေးမှ ပြန်လာသော ဘကြီး ဦးဘကျော်သည် ဘုရားကုန်းသို့ ရောက်လာ၏။

“ကိုလှထွန်းတို့၊ အလုပ်လုပ်လို့ အဆင်ပြေရဲ့လား”

“အဆင်ပြေတယ် ကိုဘကျော်ရေ။ ဒါ့ထက် နံနက်စောစော တုန်းက ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိတွေ ဒီကို ရောက်လာကြသေးတယ်။ ခင်ဗျားကိုရော၊ ကိုမောင်ခိုင်ကိုရော မေးသေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့ကို မတွေ့တာနဲ့ ရွာသာယာဘက်ကို လိုက်သွားကြလေရဲ့။ ဘာကိစ္စလဲ တော့ မသိဘူး”

ထိုအချိန်တွင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်နှင့် မမညိုတို့ ရောက်လာ ကြသည်။ ရေခွေးကြမ်းနှင့် သရေစာမုန့်များလည်း ပါလာကြသည်။

“အားလုံး ရေခွေးကြမ်းသောက်ကြမယ်”

မမညိုက ရေခွေးကြမ်းဖန်းကိုချရင်း ပြောလိုက်သည်။

“ကိုဘကျော်ရေ . အကြောင်းထူးတစ်ခုတော့ ပေါ်လာပြီဗျို့”

“ဘာအကြောင်းများလဲ ကိုမောင်ခိုင်ရဲ့”

“မနက်တုန်းက ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိ ကျွန်တော့်အိမ်ကို ရောက်လာကြတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ဘုရားပွဲအတွက် အလှူငွေရမယ့် ကိစ္စတစ်ခုကို သယ်လာတာဗျ”

ဦးမောင်ခိုင်မှာ စကားမဆက်သေးဘဲ အားလုံးကို အကဲခတ် လိုက်သည်။ ပြီးတော့မှ ဆက်ပြောသည်။

“ဒေါ်လှကြည်ရဲ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးက ဘုရားပွဲမှာ ကစားဝိုင်း ထည့်ချင်လို့တဲ့။ ပြီးတော့ အလှူငွေငါးရာကျပ် ထည့်ပါမယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း လက်ခံလိုက်တယ်”

“ဗျာ... ခင်ဗျားက လက်ခံလိုက်တယ်။ ဟုတ်လား”

ဦးဘကျော်က အထိတ်တလန့်ဖြင့် မေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ်။ ဒေါ်လှကြည်က အလှူငွေငါးရာကို တစ်ခါတည်း ပေးတော့ ကျွန်တော်လည်း လက်ခံလိုက်မိတယ်”

“ခက်တာပဲဗျာ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး စုပေါင်း တိုင်ပင်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ဖို့ကောင်းတယ်။ လောင်းကစားဝိုင်းထည့်တာ ကတော့ မကောင်းဘူးဗျ”

“အဖေ... သူတို့ပေးခဲ့တဲ့ ပိုက်ဆံတွေကို ပြန်ပေးပြီး လက်မခံဘူး လို့ စကားပြန်လိုက်ရင် ကောင်းမလား”

မမညိုက ပြောလိုက်သည်။

“အခုပဲ လက်ခံပြီး အခုပဲ လက်မခံဘူးလို့ စကားပြန်ရမှာ အားနာစရာကောင်းတယ်”

“အေးလေ... ခင်ဗျားက လက်ခံပြီးပြီဆိုတော့လည်း ကြည့်လုပ်ကြရတော့မှာပေါ့”

နောက်ဆုံးတော့ မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘကျော်ကိုယ်တိုင် လက်ခံလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ လောင်းကစားဝိုင်းများကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မကြုံဖူးကြပါ။ ကောင်းခြင်း၊ ဆိုးခြင်းဟူသည် ထက် အသစ်အဆန်းကိုသာ မျှော်လင့်နေမိပါတော့သည်။

အခန်း (၅)

ချမ်းသာကြီးဘုရားပွဲကို တပေါင်းလဆန်း ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅ ရက် ဟူ၍ သုံးရက်ကျင်းပမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၃၊ ၁၄ ရက်တွင် ဇာတ်ပွဲ ကပြပါမည်။ ၁၅ ရက်နေ့ နေ့လယ်တွင် ရေစက်ချတရားပွဲ ကျင်းပမည် ဖြစ်ပါသည်။ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ဈေးသည်များ ရောက်ရှိလာ ကြသည်။ ပွဲဈေးတန်းတွင် တောင်သူလယ်သမားသုံး ပစ္စည်းများ၊ အဝတ်အထည်များနှင့် မုန့်ပဲသရေစာများကို ရောင်းချကြသည်။ ဘုရားပွဲကို မြေယာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘကျော်နှင့် ကျေးရွာလူကြီး များက ကြီးကြပ်ကြပါသည်။

ဇာတ်ပွဲအစနေ့ညတွင် ကျွန်တော်တို့လူငယ်အဖွဲ့မှာ ဇာတ်စင်၏ ရှေ့ဆုံးတန်း၌ နေရာယူကြပါသည်။ ကာလသားကြီးများဖြစ်သည့် ကိုစိန်ချစ်၊ ကိုမြင့်သိန်းတို့ မပါဝင်ကြပါ။ ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်း၊ ကျွန်တော် နှင့် ကျွန်တော်တို့ထက် အသက်အရွယ်ငယ်ကြသော လူငယ်များ သာ ပါဝင်ကြသည်။ ပွဲငတ်နေသော ပရိသတ်များမှာ ဇာတ်ရုံပြည့် အောင် လာရောက်အားပေးကြပါသည်။ မင်းသား မင်းသမီး နှစ်ပါး သွားနှင့် နောက်ပိုင်းဇာတ်တော်ကြီးတို့ကို အထူးမျှော်လင့်ကြသည်။

မိုးလား ကဲလား အပြောထွားခဲ့သော ဒေါ်လှကြည်တို့ဇာတ်အဖွဲ့မှာ နှစ်ပါးသွားခန်းကို မကနိုင်ပါ။ နောက်ပိုင်း ဇာတ်တော်ကြီးကိုလည်း တေးသရုပ်ဖော်ဖြင့်သာ ကပြတော့မှာ ဖြစ်သည်။

ည ကိုးနာရီအချိန်တွင် ဇာတ်ပွဲစပါသည်။ ကန်တော့ခန်း၊ နတ်ပင့်ခန်းနှင့် ယိမ်းအကများအထိ အဆင်ပြေပါသည်။ အငြိမ့်ခန်း စသောအခါ ပရိသတ်နှင့် အပေးအယူမမျှဘဲ ဖြစ်လာသည်။ လူရွှင်တော်လေးယောက် ထွက်လာကြသည်။ လူရွှင်တော်တစ်ဦးက ခွန်းထောက်ဆိုပြီး ပဋိသန္ဓာရ စကားပြောသည်။

“ကျွန်တော်များ တောင်ပြုံးပြန် ဒေါ်လှကြည် ဦးစီးတည်ထောင် သော နတ်သဘင်အဖွဲ့ကြီးမှ ယခုလို ကပြအသုံးတော် ခံခွင့်ရရှိပါ သောကြောင့် အထူး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိလှပါတယ်”

ပွဲကြည့်ပရိသတ်များက
“မင်းတို့က နတ်ကမှာလား၊ ဇာတ်ကမှာလား”

“တို့က ဇာတ်ပွဲကြည့်ရအောင် လာတာကွ”

“နတ်ကချင်ရင်တော့ မင်းတို့အိမ်ကိုသာ ပြန်ပြီးကကြ”

စသည်ဖြင့်အော်ကြ ဆူကြတော့သည်။ လူရွှင်တော် လုပ်သူ များမှာ နတ်ပွဲလိုက်နေကျဖြစ်သောကြောင့် နတ်သဘင်အဖွဲ့ဟု နှုတ်ကျိုးနေခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ရှေ့ထွက်မင်းသမီးက အဆိုအပြောများဖြင့် အခြေအနေကို ထိန်း၍ ကပြသွားသည်။ လူရွှင်တော်ခန်းသို့ ရောက်ပြန်ပါသည်။

“လူရွှင်တော်လုပ်တယ်ဆိုတာ သိချင်းဆိုတတ်ရတယ်။ ဒီတော့ သံချပ်ထိုးကြမယ်။ ကဲ. . လက်ခုပ်တီး။ တစ်. . နှစ်. . သုံး”

လက်ခုပ်ကို မညီမညာတီးကြသည်။ ပြက်လုံးမှာ ရိုးနေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ပရိသတ်များက မရယ်ကြပါ။

“ညီညီ တီးပါကွ”

“ကိုကို တီးပါကွ”

“ဘာ ကိုကိုတီးပါလဲ။ လူရွှင်တော်လုပ်ပြီး ဒီလောက်ညံ့ရ သလား။ ကဲဟာ. . ကဲဟာ”

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စက္ကူလိပ်ဖြင့် ရိုက်သည်။

“ညီညီတီးဆိုတာ လက်ခုပ်ကို ညီညီညာညာ တီးခိုင်းတာကွ။ သိပြီလား”

“ဪ. . ဒီလိုလား။ ဒါဆိုလည်း ရပါတယ်”

“ငါက တိုင်မယ်။ မင်းတို့က အဖမ်းခံကြ”

“ဘာကွ။ ဘာလို့ အဖမ်းခံရမှာလဲ”

“မှားလို့. . မှားလို့။ ငါက သံချပ်တိုင်မယ်။ မင်းတို့က ဖောက် ကြလို့ ပြောတာ. . . တစ်. . နှစ်. . သုံး. . လေး”

လူရွှင်တော်လေးယောက်မှာ လက်ခုပ်သံပြိုင်တီးကြသည်။ တစ်ယောက်က. . .

“ဟဲ့. . ခရမ်းသီး”

ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ကျန်လူရွှင်တော်တွေကလည်း

“ဟဲ့ ခရမ်းသီး”

ဟုဆိုလိုက်သည်။

“ဘာလဲဟ၊ မင်းတို့ဟာကွ”

“မင်းဆိုသလို လိုက်ဆိုတာလေ”

“အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးကွ။ ငါက ဟဲ့ခရမ်းသီးဆိုရင် မင်းတို့က ဟဲ့ ခရီးသမ်းလို့ ဆိုရမှာ”

“ဒီလိုလား. . ရတယ်. . ရတယ်. . မင်းက ပြန်ပြီးဆို”

“ဟဲ့. . ခရမ်းသီး”

“ဟဲ့. . ခရီးသမ်း”

“ဟဲ့. . မရမ်းသီး”

“ဟဲ့. . မရီးသမ်း”

နွားကျောင်းသားများပင် အလွတ်ရနေသော ပြက်လုံးဖြစ်သည်။
ဘာကိုဆက်၍ ပြက်တော့မည်ကို ပရိသတ်က သိနေကြသည်။
တကယ်ရယ်စေချင်သော ပြက်လုံးဖြစ်သည့်

“ဟဲ့ ဒန့်ဒလွန်သီး”

“ဟဲ့. . . ဒန့်. . ဒန့်. . ဒန့်”

ဟု ပြက်လိုက်ပေမဲ့ ပရိသတ်က မရယ်ကြပါ။ ထို့ကြောင့်
လူရွှင်တော်များမှာ ကြောင်တောင်တောင် ဖြစ်သွားသည်။ သို့သော်
ကုန်ဆယ်၍ ထိန်းကြရင်း

“ရွှေပဲလာ ပရိသတ်များ တစ်ညတာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုတွေကို
တစ်နေ့တာ အပန်းတော်ပြေကြစေရန်အတွက်”

ဟု ပြောလိုက်သည်။

“တစ်နေ့တာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုတွေကို တစ်ညတာ အပန်းပြေ
စေရန်”

ဟု ပြောရမည်ကို ပြောင်းပြန်ပြောလိုက်သောကြောင့် ပရိသတ်
များက တသောသော ရယ်ကြတော့သည်။

လူရွှင်တော်မှာ သူ့စကားမှားခြင်းကြောင့် ပရိသတ်က ရယ်
ကြသည်ကို သတိပြုမိဟန် မတူပေ။ သူ၏အဝတ်အစား ပုံမကျ၍
လှောင်သည် ထင်နေ၏။ သူ့ပုဆိုးကို ပြန်ကြည့်၍ အပေါက်ရှာ
နေလေသည်။ အဆိုပါ လူရွှင်တော်ကိုကြည့်၍ ပရိသတ်က ထပ်မံပြီး
ရယ်ကြပြန်သည်။

လူရွှင်တော်များက ရယ်စရာပြောသောအခါ ပရိသတ်တွေက
မရယ်ကြပါ။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပြောသောအခါ အမြီးအမောက်
မတည့်သောကြောင့် ပရိသတ်က ရယ်ကြသည်။ လူရွှင်တော်
များမှာ ဟာသပညာကို မကျွမ်းကျင်သလို များပြားသည့် ပရိသတ်
ကို လန့်နေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဇာတ်ပွဲကို ဆက်၍ မကနိုင်
လောက်အောင် ပရိသတ်က ဆူနေပါသည်။

“ဒီပုံစံနဲ့များ စင်ပေါ်ကို တက်ကြသေးတယ်”

“စိတ်ပျက်ဖို့ ကောင်းလိုက်တာ”

ထိုအချိန်တွင် ဇာတ်ထောင် ဒေါ်လှကြည် စင်ပေါ်သို့ တက်
လာပြီး မိုက်ဖြင့် စကားပြောသည်။

“ဇာတ်ပွဲကို ကြီးကြပ်ကြတဲ့တာဝန်ရှိလူကြီးမင်းအပေါင်းတို့ရှင့်။
ကျွန်မတို့ ဇာတ်အဖွဲ့ ကပြလို့ မရနိုင်လောက်အောင် ရမ်းကားတဲ့
လူငယ်တစ်ဖွဲ့ဟာ ဇာတ်စင်ရှေ့မှာ သောင်းကျန်းနေကြပါတယ်။
ဒီအဖွဲ့ကို အမြန်ဆုံး လာရောက် အရေးယူပေးကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ
အပ်ပါတယ်ရှင်”

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တစ်ဖွဲ့လုံး လန့်သွားကြသည်။

“ဟာ ဒုက္ခပဲ။ တို့ကို စွပ်စွဲနေပြီ”

“ဟေ့ကောင်တွေ။ လူကြီးတွေ ရောက်မလာခင် ပြေးကြမယ်”
လူငယ်အချို့မှာ ကြောက်လန့်တကြားဖြင့် နေရာမှ ထလိုက်
ကြသည်။

“တစ်ယောက်မှ မထကြနဲ့။ ဒီပြဿနာကို ငါ ရှင်းမယ်”

ကျွဲနီက ပြောလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါ့မလား ကျွဲနီရယ်။ တို့တွေတော့ ဒုက္ခရောက်တော့မယ်
ထင်တယ်”

ဖိုးထွန်းက တုန်တုန်ချည့်ချည့်ဖြင့် ပြောသည်။
 “ဘာလို့ ဒုက္ခရောက်ရမှာလဲ၊ တို့တွေက ဘာတွေ သောင်းကျန်း
 နေလို့လဲ။ သူတို့ဘာသာသူတို့ ပုံမကျတာကို တို့အပေါ် အပြစ်ပုံ
 ချတာ”

ဆိုင်းတွေပါ ရပ်ထားသောကြောင့် လူငယ်များ၏ အသံမှာ
 ကျယ်လောင်နေသည်။ ပရိသတ်တွေကလည်း

“ဒီကလေးတွေပြောတာ အဟုတ်သားပဲ။ သူတို့ အေးအေး
 ဆေးဆေး ကြည့်နေကြတာပဲ”

ဟု စကားသံများ ထွက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘာ
 စကားမျှ မပြောဘဲ ကျွဲနီ၏ အခြေအနေကို ကြည့်နေမိသည်။ မကြာမီ
 အချိန်တွင် မြေယာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘကျော်နှင့် ကျေးရွာလူကြီး
 များ ရောက်လာကြသည်။

ဦးဘကျော်က
 “မင်းတို့ အေးအေးဆေးဆေး ကြည့်ကြမှပေါ့ကွ။ ကိုယ့်ရွာက
 ဘုရားပွဲကို ကိုယ်ပြန်ဖျက်ချင်တဲ့ ကောင်တွေ အပြစ်ပေးရမယ်”

ဟု ကြိမ်းမောင်းသည်။

“မဟုတ်ဘူး ဘကြီး။ သူတို့ပြောသလို မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်
 တို့တွေ အေးအေးဆေးဆေး ကြည့်နေကြတာ။ ဘေးက လူတွေပါ
 အားလုံးသိတယ်”

ကျွဲနီက ရဲရဲတင်းတင်း ပြောသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ပရိသတ်
 တွေကလည်း

“ဒီကလေးတွေ အေးအေးဆေးဆေး ကြည့်နေကြတာပါ”

“ဟုတ်ပါတယ်”

ဟု ကျွဲနီ၏ စကားကို ထောက်ခံကြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးဘကျော်မှာ ဘာဆက်လုပ်ရမည်မှန်းမသိ ဖြစ်
 သွားသည်။ ဒေါ်လှကြည်က စင်ပေါ်မှနေ၍ ပြောပြန်သည်။

“သူတို့ပြောတာမဟုတ်ဘူး ဥက္ကဋ္ဌကြီး။ သူတို့တွေ မတရား
 လှောင်ကြလွန်းလို့ ကျွန်မရဲ့ကလေးတွေ ဇာတ်ကလို့မရအောင်
 ဖြစ်နေတာ။ ဒီကိစ္စကို အခုချက်ချင်း အရေးယူပေးပါ”

“ဒီမှာ ဒေါ်လေး ဒေါ်လှကြည်။ ကျွန်တော်တို့တွေ ပွဲကြည့်ရ
 အောင် လာတာဟာ ပျော်ချင်လို့ ရယ်ချင်လို့ လာကြတာ၊ ရယ်တာ
 မကြိုက်ရင် အငြိမ့်မကန့်ပေါ့”

ကျွဲနီက မတ်တတ်ရပ်ပြီး ပြောလိုက်သည်။

“အောင်မယ်. . နင်တို့က လူရွှင်တော်တွေ ပြက်လုံးထုတ်တော့
 မရယ်ဘူး။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ပြောတော့ ရယ်တယ်။ အဲဒါ
 ရမ်းကားတာပေါ့”

“ဒေါ်လေးရဲ့လူရွှင်တော်တွေပြက်တဲ့ ပြက်လုံးတွေက ရိုးနေပြီ။
 အားလုံးက သိပြီးသားဖြစ်နေတော့ ရယ်မလားဗျ။ ကောင်းကောင်း
 မွန်မွန် ပြောရမယ့် နေရာကျတော့လည်း ဇောက်ထိုးပြောင်းပြန်
 တွေကို ပြောနေတော့ ရယ်မှာပေါ့။ အဲဒီကိစ္စတွေဟာ ကျွန်တော်တို့
 ပရိသတ်တွေကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ လူရွှင်တော်တွေကြောင့် ဖြစ်တာ”

“ဟုတ်သားပဲ”

“လူရွှင်တော်တွေကြောင့် ဖြစ်တာ”

ပရိသတ်အချို့ကလည်း ကျွဲနီဘက်က ဝင်ပြောကြသည်။
 မြေယာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌလည်း သဘောပေါက်သွားပုံရ၏။

“ဒေါ်လှကြည်ရေ. . ဒီကိစ္စက ပရိသတ်နဲ့ မဆိုင်ဘူးဗျ။
 ဇာတ်သမားတွေနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ပရိသတ်တွေကို
 အရေးယူဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရယ်။ ဒီလိုဆိုတော့လည်း ဒီကိစ္စက ဒီမှာတင် ပြီးပြီးပေါ့။ ကျွန်မတို့ ဇာတ်ဆက်ပြီး ကပါတော့မယ်”

“မရဘူး။ ဒီလိုမျိုး မရဘူး”

အသံမာမာဖြင့် ပြောလိုက်သော ကျွန်နီ၏စကားကြောင့် အားလုံး အံ့အားသင့်သွားသည်။

“ဟေ့ကောင် ကျွန်နီ။ မင်းက ငါ့မျက်နှာကို အိုးမည်းသုတ်နေတာလား”

“ဘကြီးကို အာခံတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘကြီးအနေနဲ့ ဆုံးမအရေးယူရင်လည်း ခံရန် အသင့်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို ရမ်းကားတဲ့ လူငယ်တစ်စုလို့ စွပ်စွဲတာ၊ မိုက်ကြီးနဲ့ပြောတာ ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေ့ရမ်းကားသလဲပြောပါ။ ပုံမကျ ပန်းမကျလို့ ရယ်စရာဖြစ်လို့ ရယ်တာကို ရမ်းကားတယ်လို့ ပြောမလား။ ဘကြီးကို လေးစားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီအတိုင်းငြိမ်ခံနေရင် သူတို့စွပ်စွဲတာ ဟုတ်တယ်လို့ အများက ထင်ကြတော့မှာ။ ပြီးတော့ ချမ်းသာကြီး ဘုရားပွဲကို ရွာသာယာလူငယ်တွေက ဖျက်တယ်လို့ ပြောကြတော့မှာ။ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဒီလို အပြောမခံနိုင်ပါဘူး ခင်ဗျာ”

“ဟုတ်တယ်။ ဒါ ဇော်ကားတာ”

“တို့ရွာရဲ့ ဂုဏ်ကိုပါ ထိခိုက်တာ”

အခြားလူငယ်များကပါ ဝင်ပြောကြတော့သည်။

“ကဲပါ. . . ငါ့တူတို့ရယ်။ ဇာတ်ပွဲကလည်း ဆက်ပြီး ကရဦးမယ်၊ မင်းတို့ဖြစ်ချင်တာကို ဘကြီးကို ပြော”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က ပြောသည်။

“တခြားတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဘက်က မှားပါတယ်လို့ တောင်းပန်ရင် ကျေနပ်မယ်”

“ဘာ”

ကျွန်နီ၏ စကားကြောင့် ဒေါ်လှကြည်မှာ တုန်လှုပ်သွားသည်။ သူမ၏ ဇာတ်အဖွဲ့ဝင်အချို့ကိုခေါ်ပြီး တီးတိုးတိုင်ပင်ကြသည်။ အတန်ကြာတော့မှ လူရွှင်တော်တစ်ဦးက

“ကျွန်တော်တို့ မှားပါတယ် ခင်ဗျာ”

ဟု တောင်းပန်၏။ ဒေါ်လှကြည်မှာ ဒေါသခြေလှမ်းများဖြင့် ပုဏ္ဏားကွယ်နောက်သို့ ဝင်သွားလေတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်အဖွဲ့မှာ ဆက်ပြီး ပွဲမကြည့်ကြတော့ပါ။ ဘကြီးဦးဘကျော်တို့နှင့်အတူ ဇာတ်ရုံအပြင်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

x x x x x

“ကိုဘကျော် ဘာတွေ့ဖြစ်ကြတာလဲ”

အလှူခံရုံတွင် ထိုင်နေသော ဦးလေးလှဝင်းက ဆီးကြိုပြီး မေးလိုက်သည်။ ဦးလေးလှဝင်းနှင့်အတူ ကိုစိန်ချစ်၊ ကိုမြင့်သိန်း တို့လည်း ထိုင်နေကြသည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်က ထိုင်ခုံတစ်ခုတွင် ထိုင်လိုက်ပြီး အကြောင်းစုံကို ရှင်းပြလိုက်သည်။ ကျေးရွာလူကြီးများနှင့် ကျွန်တော်တို့လူငယ်များမှာလည်း သင့်ရာခုံများတွင် ထိုင်လိုက်ကြသည်။

“အေးဗျာ။ ပရိသတ်တွေ အများကြီးရှိတဲ့အထဲကမှ ဒီကလေးတွေကို ရွေးပြီး စွပ်စွဲတာ အံ့ဩစရာပဲ”

ဦးလေးလှဝင်းက ပြောသည်။

“ဇာတ်ရုံဆောက်စဉ် အချိန်ကတည်းက ဒေါ်လှကြည်က ကျွန်တော်တို့အပေါ်မှာ အကောင်းမြင်တာမဟုတ်ဘူး ဦးလေးရဲ့ ကိုစိန်ချစ်ကလည်း သူ့ရဲ့အမြင်ကို ပြောလိုက်သည်။

“အေးလေ . . . သူ့ဘက်က မတရားစွပ်စွဲပေမဲ့ ကိုယ့်ဘက်က မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ အချက်ကျကျ ပြန်ပြောနိုင်တဲ့လူရှိလို့ တော်သေး တာပေါ့။ နို့မို့ဆို တို့ရွာပါ နာမည်ပျက်မှာ”

“အဲဒါက ဒီလိုဦးလေးရဲ့။ ပွဲကြည့်ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ ကိုစိန်ချစ်တို့ ကိုမြင့်သိန်းတို့ ပါခဲ့ရင်တောင် ကျွန်တော်အခုလို ပြောဖြစ် မှာ မဟုတ်ဘူး။ အခုဟာက အဖွဲ့ထဲမှာ ကျွန်တော်က အသက်အကြီးဆုံး လူ ဖြစ်နေတယ်။ ပြီးတော့ ဦးလေးကိုယ်တိုင်ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ ‘စကား ခြောက်ခွန်း လှည့်ထွန်း လေးခွန်းကိုယ် နှစ်ခွန်းတည်’ဆိုတဲ့ စကား ကိုလည်းပြန်ပြီး သတိရလိုက်မိတယ်။ အခုကိစ္စက သူတို့ဘက်က မကြိုက်ပေမဲ့ မှန်ကန်မှုလည်း ရှိတယ်။ အကျိုးလည်း ရှိတယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်လည်း ပြောရတော့တာပဲ”

ကျွဲနီက ရှင်းပြလိုက်သည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်မှာ တွေတွေ ကြီး စဉ်းစားလျက်

“ဘယ်သူ့အမှားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်မှားတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရားပွဲမှာ ရန်ဖြစ်တာတော့ မကောင်းဘူးကွ။ လောင်းကစားဝိုင်းတွေကလည်း ဘာပြဿနာတွေများ ဖြစ်လာဦးမလဲ မသိဘူး။ ကဲ . . . ကဲ ကျွဲနီတို့ အဖွဲ့တွေ ဒီကရွာလူကြီးတွေနဲ့ လိုက်သွားပြီး ဇာတ်ရုံကို ကူစောင့် ပေးကြ”

ဟု ပြောလိုက်သည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့လည်း ရွာလူကြီးများနှင့်အတူ ဇာတ်ရုံကို စောင့်ပေးကြရသည်။ ဇာတ်ရုံ ထရံတို့ကို အပြင်လူများ ဖောက်ပြီး မဝင်နိုင်အောင် စောင့်ပေးရခြင်းဖြစ်သည်။ ဇာတ်ရုံအပြင်ဘက်က ပတ်၍လျှောက်ရင်း စောင့်ကြရသည်။

“ဟေ့ကောင်လေးတွေ . . . လမ်းလျှောက်ရတာ ညောင်းရင် ဒီမှာ ခဏထိုင်ကြဦး”

ဦးလေးကြီးတစ်ယောက်က ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဇာတ်ရုံဘေးတွင် ထိုင်လိုက်ကြသည်။

“ဟာ . . . ဒီထရံပေါက်ကနေ ဇာတ်စင်ပေါ်ကို မြင်ရတယ် ဟ”

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှ လူငယ်တစ်ဦးက ပြောလိုက်သည်။ ဟုတ် ပါသည်။ ထရံပေါက်တွေမှတစ်ဆင့် ဇာတ်စင်ကို ဘေးတိုက် မြင်နေရသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထရံပေါက်မှ ကြည့်ကြပါသည်။

ပြဇာတ် ကနေပါပြီ။ တော်လှန်ရေးပြဇာတ် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်စင်ကို ဘေးတိုက်ကြည့်ရသောကြောင့် ဇာတ်သူ ဇာတ်သား များ၏ အတွင်းဘက် လှုပ်ရှားမှုများကိုပါ မြင်နေရပါသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်ချေမှုန်းနေသော မျိုးချစ်ရဲဘော် အဖြစ် သက်ဦးက သရုပ်ဆောင်သည်။ မင်းသား သက်ဦးက လူကြမ်း ဂျပန်ကို သေနတ်ဖြင့် ချိန်လိုက်သည်။ ဇာတ်စင်အတွင်းဘက်ရှိ ယမ်းဖောက်သူက ယမ်းထုပ်ကို တူဖြင့် ထုလိုက်သည်။ တူအထုနှင့် လူကြမ်းလဲကျသွားပုံမှာ ကွက်တိဖြစ်သည်။ သို့သော် ယမ်းထုပ်က မပေါက်သေးပါ။

ဤသို့ လွဲချော်သွားပုံကို ပရိသတ်များ မသိအောင် သက်ဦးက ထိန်းလိုက်သည်။

“ဘယ်လိုလဲ လူရမ်းကားကြီးရဲ့။ ကိုယ့်အလှည့်ကျတော့ သေရမှာကို သိပ်ကြောက်နေပြီလား။ ကျုပ်က မပစ်သေးပါဘူး။ ဟား . . . ဟား . . . ဟား”

လူကြမ်းမှာ လဲနေရာမှ ကုန်းပြီးထနေ၏။ ထိုစဉ် အတွင်းဘက်မှ လူက ယမ်းထုပ်ကို တူဖြင့် ထုလိုက်ရာ ‘ဖောင်း’ခနဲ မြည်သွားသည်။ လူကြမ်းမှာ ကုန်းကုန်းကွဲကွဲဖြစ်နေလျက်က တစ်ခါပြန်ပြီး လဲကျ သွားတော့သည်။ သို့သော် သက်ဦး၏လက်မှ သေနတ်က လူကြမ်းကို မချိန်ရသေးပါ။ ထိုအဖြစ်ကိုကြည့်၍ ပရိသတ်များက လှောင်ကြ ပြန်လေသည်။

“ဟေ့ကောင် ကျွဲနီ၊ တို့တွေ ဇာတ်ရုံထဲမှာ ဆက်ပြီးမနေတာ မှန်တယ်”

“ဟုတ်တာပေါ့ မောင်သန်းရ။ နို့မို့ဆို သူတို့ပုံမကျတိုင်း တို့ကို ပြဿနာရှာဦးမှာ။ ကဲ . . ကဲ . . ဇာတ်ရုံကို ပတ်ပြီး ကြည့်ကြဦးမယ်”

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကလည်း ဇာတ်ရုံကို ပတ်ပြီး လျှောက်ကြ ပြန်သည်။ တဖြည်းဖြည်းပတ်၍လျှောက်ရင်း မူလနေရာသို့ ပြန် ရောက်လာသည်။

“ဟေ့ကောင်လေးတွေ . . ဇာတ်သိမ်းခန်းတဲ့ကွ။ ကြည့်ကြပါ ဦးလား”

ရွာလူကြီးတစ်ဦး၏အပြောကြောင့် ကျွန်တော်တို့လည်း ကြည့် ကြပြန်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား တော်လှန်မောင်းထုတ်ပြီး အောင်ပွဲနှင့်အတူ ပြန်လာသော တော်လှန်ရေး ရဲဘော်ကို အမေ ဖြစ်သူက သပြေပန်းနှင့် လက်ကမ်းကြိုသည်။ တော်လှန်ရေး ရဲဘော် အဖြစ် သက်ဦး၊ အမေအဖြစ် မြို့မှငှားထားသော မင်းသမီးတို့က သရုပ်ဆောင်သည်။

သားအမိနှစ်ယောက် ဝမ်းသာအားရဖြင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပြေး၍ ဖက်လိုက်ကြသည်။ ကန့်လန့်ကာကြီးကလည်း တဖြည်းဖြည်း

ချလိုက်သည်။ ကန့်လန့်ကာချပြီးသွားသော်လည်း သက်ဦးက ဖက်ထား တုန်းပင်။ မင်းသမီးကလည်း အကြောက်အကန် ရုန်း၏။ အချိန် အတန်ကြာသည်အထိ သက်ဦးက လွတ်မပေးဘဲ ဖက်ထား၏။ နောက်ဆုံးတော့ ဒေါ်လှကြည်ကိုယ်တိုင် ထွက်လာပြီး သက်ဦးကို ဆွဲခေါ်ရတော့သည်။ မင်းသမီးမှာလည်း ဒေါသခြေလှမ်းများဖြင့် တစ်ဖက်ခန်းသို့ ဝင်သွားသည်။ သက်ဦးမှာ ဇာတ်ထဲမှာတော့ မင်းသား၊ လက်တွေ့မှာတော့ လူကြမ်းဖြစ်နေသည်။ ပြဇာတ်ခန်း ပြီးသော အခါ ဇာတ်ရုံ ဖွင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဇာတ်ရုံစောင့်ရန် မလိုတော့ပါ။ ဤသို့ဖြင့် ပွဲဈေးတန်းဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

x x x x x

လူငယ်များမှာ မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်ရာ မုန့်ဆိုင်များသို့ အသီးသီးဝင်ကြသည်။ ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့လည်း အကြော်ဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ဝင်ပြီး ထိုင်လိုက်ကြသည်။

“ကျွဲနီ . . ဘာအကြော်စားမှာလဲ”

“ဘူးသီးကြော် စားမယ်ကွာ”

ဤသို့ဖြင့် ဘူးသီးကြော် ငါးကျပ်ဖိုးမှာ၍ စားကြသည်။

“ဟေ့ကောင်လေးတွေ . . အကြော်စားနေကြတာလား”

ပွဲဈေးတန်းထဲသို့ ဝင်လာသော ကိုကုလားက ကျွန်တော်တို့ကို ပြောလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ် ကိုကုလားရဲ့။ လာ . . အကြော်စားပါဦး”

ကျွဲနီက ခေါ်လိုက်သည်။

ကိုကုလားမှာ ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းသို့ ရောက်လာပြီး

“ငါ့ကို ငွေငါးဆယ်လောက် ချေးကြကွာ”

ဟု ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက် ကြည့်မိကြသည်။

“ကိုကုလားကလည်း ငွေငါးဆယ်ကြီးများတောင် ဘာလုပ်ဖို့လဲ”
ဖိုးထွန်းက မေးလိုက်သည်။

“ကစားပိုင်းမှာ ရှိလာလို့ကွာ ပထမပိုင်း နိုင်နေတာ ငွေတစ်ရာကျော် ရတယ်။ နောက်ပိုင်းကျမှ ပြန်ရှုံးသွားတာ။ အိမ်ကပါခဲ့တဲ့ ငွေငါးဆယ်လည်း ကုန်ပြီ”

“ဟင် နည်းသေးလားဗျာ။ ကျွန်တော် နွားအငှားကျောင်း တာတောင် တစ်လကို ငွေအစိတ်ပဲ ရတာ”

“ဟာ... ဖိုးထွန်းရယ်။ ရှုံးလာရတဲ့ကြားထဲမှာ နွားအငှား ကျောင်းတာတွေကို လာပြောနေပြန်ပြီ။ မင်းတို့တွေ ငါ့ကို ငွေချေးမှာလား၊ မချေးဘူးလား”

“နေပါဦး ကိုကုလားရယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ငွေတစ်ဆယ်တော့ ရှိသေးတယ်။ အကြော်ဖိုးရှင်းရမှာက ငါးကျပ်ဆိုတော့ ငါးကျပ်တော့ရမယ်”

ကျွန်က ပြောလိုက်သည်။

“မောင်သန်းမှာရော ပိုက်ဆံ မရှိတော့ဘူးလား”

“ကျွန်တော့်မှာလည်း ငွေငါးကျပ်တော့ ရှိသေးတယ်။ ပွဲက ပြန်ရင် အဖေတို့ဖို့ မုန့်ဝယ်သွားမလို့”

‘မင်းအဖေတို့ဖို့ မုန့်က မနက်ဖြန်ညကျမှ ဝယ်ကွာ။ အခုလော လောဆယ် ငါ့ကို ချေးလိုက်။ နောက်နေ့ကျရင် ဆက်ဆက်ပြန် ပေးမယ်။ ဒီကိစ္စကို ငါ့မိန်းမ မသိစေနဲ့နော်’

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်၏အိတ်ထဲမှ ငွေငါးကျပ်ကို ကိုကုလား အား ချေးလိုက်ရသည်။

“ကိုကုလားရယ်... ဖြစ်နိုင်ရင် ကစားပိုင်းကို ပြန်ပြီး မသွားပါနဲ့ လားဗျာ။ လူကြီးတွေသိရင်လည်း မကောင်းဘူးလို့ ထင်တယ်”

“ကျွန်နီရာ... ဘုရားဒကာ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်ကိုယ်တိုင် ကစားပိုင်းကို ရောက်နေတာ၊ ငါ သွားတာက ဘာဆန်းလို့လဲ။ ကဲ... ငါသွားမယ်”

“ဗျာ”

ကျွန်တော်တို့လည်း တအံ့တဩ ဖြစ်ကြရသည်။

“ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်ကိုယ်တိုင် ကစားပိုင်းကို ရောက်နေတယ် ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးကွာ”

ဟု ဖိုးထွန်းက ပြောသည်။

“ဖြစ်နိုင်တာတွေ၊ မဖြစ်နိုင်တာတွေကို အသေအချာ သိရအောင် တို့ သွားပြီး ကြည့်ကြစို့”

“အေး ကောင်းတယ်”

ကျွန်တော်၏ အကြံပေးမှုကို ကျွန်နီရာ ဖိုးထွန်းပါ လက်ခံ ကြသည်။ အကြော်ဖိုး ပိုက်ဆံရှင်းပြီး ကစားပိုင်းဆီသို့ ကျွန်တော်တို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပွဲဈေးတန်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ရှိသော ထန်းတောအတွင်း၌ ကစားပိုင်းများ ရှိပါသည်။

ဖဲသုံးချပ်၊ ခြောက်ကောင်၊ လေးကောင်လျင်ပိုင်းများကို တွေ့ရသည်။ ကစားပိုင်းပေါင်း ဆယ်ပိုင်းရှိသည်။ အောက်လင်းဓာတ်မီး ကြီးများ ထွန်းထားသည်။

“လေထိုးရင် လေလျော်မယ်။ ငွေထိုးမှ ငွေလျော်မှာနော်”

“ရပ်ကြည့်လို့ အမြတ်မရှိဘူး။ ထိုးကြည့်မှ အကျိုးရှိမှာ”

ကစားပိုင်းသမားများက အပြိုင်အဆိုင် လူခေါ်နေကြသည်။

“ဒူးမည်းကြီးကွ”
“ဝိုင်းစိန်ကွ”

ထိုးသားအချို့ကလည်း အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ဖြင့် ကစားနေကြသည်။ ကစားဝိုင်းအားလုံးထဲတွင် လေးကောင်ဂျင်ဝိုင်းမှာ လူအစည်ကားဆုံး ဖြစ်သည်။ ကြေးကလည်း ကောင်းသည်။ အနည်းဆုံး တစ်ရာမျိုး၊ နှစ်ရာမျိုး ထိုးကြသည်။ (ထိုခေတ်အခါက ခိုင်းနွားတစ်ရုဉ်း၏ တန်ဖိုးမှာ ငွေသုံးရာကျပ်သာ ရှိပါသည်။) လေးကောင်ဂျင်ဝိုင်း၏ ရှေ့ဆုံးတွင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ငွေများကို အထပ်လိုက်ကိုင်၍ ထိုးနေသည်။ ညဉ့်နက်လာပြီဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့လည်း ရွာဘက်သို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

× × × × ×

“လူလေး. . . ထတော့ကွ။ မနက် ကိုးနာရီ ထိုးနေပြီ”
အဖေက နှိုးသောကြောင့် ကျွန်တော်အိပ်ရာမှ ထလိုက်သည်။
“အဖေ. . . အမေ ဘယ်ကိုသွားလဲ”

“အင်ပင်ကို ဈေးဝယ်သွားတယ်ကွ။ မနက်ဖြန် ဘုရားပွဲကို ကြွလာကြမယ့် ဆရာတော်တွေကို တို့ရွာက အရက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်း ကပ်ကြမယ်။ အဲဒါ ဆွမ်းဟင်းအတွက် ရွာထဲက အမျိုးသမီးတွေနဲ့ အတူ ဈေးဝယ်သွားကြတယ်”

“ညက ဇာတ်ပွဲမှာ မင်းတို့အဖွဲ့ စကားများကြတယ်ဆို”
“ဟုတ်ကဲ့ အဖေ”

ညတုန်းက ကျွန်တော်တို့၏အကြောင်းများကို အဖေက သိပြီးနေဟန် တူပါသည်။

“ရန်ဖြစ်တာ မကောင်းဘူးကွ သားရဲ့။ ဒါထက် လောင်းကစား ဝိုင်းတွေဆီကို သွားသေးလား”

“သွားတော့ သွားပါတယ်အဖေ။ ဒါပေမဲ့ မကစားပါဘူး။ လောင်းကစားဝိုင်းမှာ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ကို တွေ့သေးတယ်”

“သူက ဘုရားလူကြီးဆိုတော့ ကြီးကြပ်ရတာ ဖြစ်မှာပေါ့”
“မဟုတ်ဘူးအဖေ။ သူကိုယ်တိုင်ကစားနေတာ လက်ထဲမှာ လည်း ငွေတွေအများကြီးပဲ”

“ဟေ. . . ကိုမောင်ခိုင်တစ်ယောက် ဘယ်လိုများဖြစ်သွားပါလိမ့်။ သူက လူရိုးလူအေးကြီးကွ။ ကဲ. . . ကဲ. . . မင်းလည်း မျက်နှာသွားသစ်။ ပြီးရင် ထမင်းကြမ်းကို မြန်မြန်စား၊ ဈေးသွားတဲ့သူတွေကို လိုက်ကြို ရမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ အဖေ”
အဖေသည် နွားတင်းကုပ်ထဲသို့ဝင်ပြီး သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။ ကျွန်တော်လည်း ကပျာကယာ မျက်နှာသစ်ပြီး ထမင်းကြမ်း အမြန် စားသည်။

“ဗျို့. . . ဦးလေး။ မောင်သန်း အိပ်ရာက မထသေးဘူးလား”
အိမ်ရှေ့မှ ကိုစိန်ချစ်၏အသံကို ကြားရသည်။
“ထပြီကွ။ အိမ်ပေါ်မှာ ထမင်းကြမ်းစားနေတယ်။ မင်းတို့ ဈေးသမားတွေကို ကြိုဖို့ လာတာလား”

“ဟုတ်တယ် ဦးလေး. . . အဲဒါ မောင်သန်းကို ဝင်ခေါ်တာ”
“အေး. . . အေး. . . လာကြကွ။ ခဏလောက် စောင့်ကြဦး။ လူလေးရေ. . . ထမင်းစားလို့ မပြီးသေးဘူးလား။ ဒီမှာ. . . မင်းအစ်ကို တွေ စောင့်နေကြတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့အဖေ။ ကျွန်တော် စားလို့ပြီးပါပြီ။ အခုပဲလာခဲ့ပါမယ်”
ကျွန်တော်လည်း ထမင်းပန်းကန်ပြားကိုဆေး၍ အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ကိုစိန်ချစ်၊ ကိုမြင့်သိန်း၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တို့တို့ တွေ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဈေးကြိုရန် ထွက်ခဲ့ ကြသည်။

ခရီးတစ်ဝက်မှာပင် ဈေးဝယ်ပြန်ကြသူများနှင့် ဆုံသည်။ အမေ၊ ဒေါ်ကြီး မယ်ရီ၊ မမညို၊ မမပျိုနှင့် မမခွေးနီတို့မှာ ဈေးတောင်းကြီးများကို ရွက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဈေးတောင်းများကို ယူ၍ ထမ်းကြသည်။ အပြန်လမ်းတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ အမူးသမားသုံးယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့မှာ ပုဆိုးကို မနိုင်မနင်း ဖြင့် ဝတ်ထားကြသည်။ ဖိနပ်များကို ခါးတွင် ထိုးသူက ထိုး၏။ လက်က ကိုင်သူက ကိုင်၏။ ပါးစပ်ကလည်း ပေါက်တတ်ကရ စကားများကို အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောဆိုလာကြသည်။

“ကစားဝိုင်းက ငွေရှာလို့ တော်တော်ကောင်းတယ်”

“ဟုတ်တယ်. . ခုညလည်း ဆက်ပြီး ရှာရဦးမယ်”

“လောကမှာ ငွေရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ငွေရှိရင် နတ်သမီးကို ယူမလား။ မင်းသမီးကို ယူမလား”

“အကုန်လုံးကို ယူမယ်။ ဟား. . ဟား. . ဟား”

“ဟ. . ပြောရင်းဆိုရင်း ရှေ့ကလာနေတာ နတ်သမီးလား။ မင်းသမီးလား”

ရှေ့ဆုံးက သွားနေသော မမညိုကိုမြင်၍ ရိသဲ့သဲ့ပြောကြ ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်က ယောက်ျားလေးများကိုပါ မြင်တော့မှ နှုတ်ဆိတ်သွားကြသည်။

အမူးသမားများအား ကျော်လာသောအခါ မမညိုက
“ဘယ်က သရုပ်ပျက်တွေလဲ မသိပါဘူး”

ဟု ပြောသည်။

“ကစားဝိုင်းက ထလာတဲ့သူတွေ ဖြစ်မှာပေါ့။ ကစားပွဲလေး ဖြစ်လိုက်တာနဲ့ လူတွေမှာလည်း ပျက်စီးလာကြပြီ။ ညက ရွာထဲမှာ ခွေးတွေ တော်တော်ဟောင်တယ်”

“ဟုတ်ပါ့ မမယ်ရီရယ်။ ညက ခွေးတွေဟောင်တာ ကျွန်မ လည်း အိပ်လို့မရဘူး။ တစ်ရွာလုံးမှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေက ဘုရားပွဲကို ရောက်နေတာ။ မပြောကောင်း မဆိုကောင်း။ လူဆိုး သူခိုးတွေသာ ဝင်လာရင် ဒုက္ခပဲ”

အမေကလည်း ပြောသည်။

“ဟုတ်ပါရဲ့ ဒေါ်လေးရယ်. . အိမ်က ကိုကုလားတစ်ယောက် လည်း မကြီးမငယ်နဲ့ ပွဲသွားကြည့်တာ။ မိုးလင်းတော့မှ အိမ်ကို ပြန်လာတယ်”

ကိုကုလား၏အမျိုးသမီး မမခွေးနီက ပြောလိုက်သည်။ အကယ်၍များ ကိုကုလားတစ်ယောက် ကစားဝိုင်းတွင် အရှုံးပေါ်ခဲ့ ကြောင်းသိခဲ့လျှင် ဒေါသပုန်ထမည်မှာ သေချာပါသည်။ စကား တပြောပြောဖြင့် ပြန်ကြရင်း ရွာသို့ ရောက်လာပါသည်။ ဈေးတောင်း များကို ဘကြီးဦးဘကျော်တို့အိမ်သို့ ပို့ရသည်။ အမျိုးသမီးများက ချက်ပြုတ်စရာများကို စီမံလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

× × × × ×

ဘုရားပွဲအတွက် စတင်ဆောင်ရွက်သည့် ရက်မှစ၍ ကျွန်တော် နွားကျောင်းမထွက်နိုင်တော့ပါ။ နွားများအား အိမ်မှာပင် ကောက်ရိုး

ကျွေးထားရသည်။ အခြားလူငယ်များနှင့်အတူ ကျရာတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ ယနေ့ နေ့လယ်ခင်းတွင် ဆွမ်းဟင်း ကိစ္စများအတွက် ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။

ဘကြီးဦးဘကျော်တို့အိမ်တွင် စုပေါင်းလှုပ်ရှားကြပါသည်။ ဟင်းကိုင်သူက ကိုင်သည်။ ငရုတ်သီး၊ ကြက်သွန် ထောင်းသူက ထောင်းသည်။ ဟင်းလုံးသူက လုံးသည်။ ဒေါ်လေးမယ်ရီနှင့် အမေတို့က စီမံပေးသည်။ လူငယ်များက တပျော်တပါး ချက်ပြုတ်ကြသည်။

“ဆီသတ်နေတဲ့ ဒယ်အိုးကြီးမှာ မီးများနေတယ်။ လျှော့လိုက်ဦး”

ဒေါ်လေးမယ်ရီက မီးလျှော့ခိုင်းသည်။ ကျွန်တော်လည်း မီးစများကို ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။ နေလည်းပူ မီးလည်း ပူသောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးတွင် ချွေးများစီးကျနေပါသည်။ ထိုစဉ် မမခွေးနီ တစ်ယောက် အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ဖြင့် ရောက်လာသည်။

“အောင်မယ်လေး. . . လုပ်ကြပါဦး။ ကိုကုလားရယ် အိမ်က ပိုက်ဆံတွေကိုယူပြီး ကစားဝိုင်းကို ထွက်သွားတယ်။ ဒီနှစ်မှာ နွားလေး တစ်ကောင်ထပ်ဝယ်ဖို့ စုထားတဲ့ ပိုက်ဆံတွေကို အကုန်လုံး ယူသွားတယ်။ ကျွန်မ တားတော့လည်း မရဘူး။ ကိုကုလားကို လိုက်ခေါ် ပေးကြပါဦး။ ဟီး. . . ဟီး. . . ဟီး”

မမခွေးနီမှာ ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် ဝိုတော့သည်။

“ဟဲ့. . . ဟုတ်ရဲ့လား မခွေးနီရယ်။ ကစားဝိုင်းက ညဖက် ကျမှ လုပ်တာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ဒေါ်လေးမယ်ရီရဲ့။ အခုဟာက နေ့ရော ညပါ ကစားနေကြတာတဲ့။ ညကလည်း ကိုကုလား ဇာတ်ပွဲကြည့်တာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ တစ်ညလုံး ကစားဝိုင်းကို သွားနေတာ။ သူ့ကို လိုက်

ခေါ်ပေးကြပါ။ တော်ကြာရင် နွားဝယ်မယ့် ပိုက်ဆံတွေ ကုန်တော့ မယ်”

အိမ်ရှေ့က ဆူဆူညံညံအသံများကြောင့် အိမ်ပေါ်တွင် အိပ်နေသော ဘကြီးဦးဘကျော်လည်း ထလာရတော့သည်။

“တယ်ခက်တာပဲကွာ။ မခွေးနီ. . . နင့်ယောက်ျားသွားတာ ကြာပြီလား”

“မကြာသေးဘူးဘကြီး။ အခုလေးတင် ထွက်သွားတာ”

“ဒါဆို ကစားဝိုင်းကို မရောက်လောက်သေးဘူး။ လမ်းခုလတ် မှာပဲ ရှိဦးမယ်ဟေ့. . . ကျွဲနီနဲ့ မောင်သန်း ကုလားနောက်ကို မြန်မြန် လိုက်ပြီး ငါ့ဆီကို ခေါ်ခဲ့စမ်း”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် အပြေးလိုက်ကြသည်။ နေပူပူ မြေပူပူ ကို ဂရုမထားနိုင်ကြပါ။ ရွာမှထွက်သည်နှင့် ရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ကိုကုလားအား မြင်နေရသည်။ မကြာမီမှာပင် ကိုကုလားအား မိသွားသည်။

“ကိုကုလား. . . ကိုကုလား”

ကျွဲနီ၏ ခေါ်သံကြောင့် ကိုကုလားက လှည့်ကြည့်သည်။

“ဟေ့ကောင်လေးတွေ. . . ကစားဝိုင်းကို သွားမလို့လား”

“မဟုတ်ဘူး။ ကိုကုလားဆီကို လာတာ”

“ဘာလဲ။ ညကအကြွေးကို လိုက်တောင်းတာလား”

“ကိုကုလားထင်တာတွေ တစ်ခုမှ မဟုတ်ဘူး။ အခုဟာက ကိုကုလားကို ဘကြီးဦးဘကျော်က ခေါ်ခိုင်းလိုက်လို့”

“ဟေ့. . . ငါ့ကို ဘကြီးဦးဘကျော်က ခေါ်ခိုင်းတယ်”

“ခင်ဗျားမိန်းမက ဝိုကြီးချက်မနဲ့ ဘကြီးဆီကို လာတိုင်လို့။ ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်ခေါ်ခိုင်းတာ”

“မိန်းမကတော့ တော်တော်ခက်တာပဲ။ ဒီနေ့ ကစားပိုင်းမှာ ညွန့်မောင်ကြီးနဲ့ ချိန်းထားတာက”

“ဘယ်က ညွန့်မောင်ကြီးလဲ ဗျ”

ကျွန်တော်က မေးလိုက်သည်။

“ဆပ်သွားရွာက ညွန့်မောင်ကြီးပေါ့ကွ။ သူက လောင်းကစား တွေကို တော်တော်ကျွမ်းကျင်တယ်။ ညက ငါ့မှာ ပိုက်ဆံကုန်တော့မှ သူနဲ့ သွားတွေ့တာ။ အဲဒါ အခုနေ့ခင်း ပိုက်ဆံများများ ယူခဲ့တဲ့။ ကစားပိုင်းမှာ သူစောင့်နေမယ်ဆိုလို့ ထွက်လာတာ။ ဟေ့ကောင် တွေ . . . ငါ့ကို မတွေ့ဘူးလို့ ပြောလိုက်ကွာ”

“ဟာ . . . ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ကိုကုလား ပြန်ပါမလာရင် ဘကြီး ကိုယ်တိုင် လိုက်လာမှာ။ အဲဒီတော့မှ ပြဿနာ အကြီးအကျယ် ဖြစ်မှာ”

ကျွန်မ၏ စကားကြောင့်ကို ကုလားမှာ မလိုက်ချင် လိုက်ချင်ဖြင့် ပြန်လိုက်လာခဲ့သည်။

× × × × ×

“ကုလား”

“ခင်ဗျာ ဘကြီး”

“မင်းက နွားဝယ်မယ့် ပိုက်ဆံတွေကို ယူပြီး ကစားပိုင်းကို သွားတယ်ဆို”

ဘကြီးဦးဘကျော်၏ အမေးကို ကိုကုလားမှာ မဖြေနိုင်ဘဲ နှုတ်ဆိတ်နေသည်။

“မေးနေတယ်လေကွာ”

“ဟုတ် ဟုတ်ပါတယ်”

“အဲဒီ ပိုက်ဆံတွေရအောင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ စုဆောင်း ခဲ့ရသလဲ”

“တစ်နှစ်လောက် ကြာပါတယ်”

“တစ်နှစ်တာလုံး ရွံ့တော့ ဗွက်တောထဲမှာ နွားနဲ့ ယှဉ်ပြီး ရုန်းကာမှ ရလာတဲ့ ပိုက်ဆံတွေကို မင်းက မဆင်မခြင် ကစားပိုင်းမှာ ဖြုန်းတီးပစ်တော့မယ်ပေါ့။ မင်းခြောက်ပေါက်ထဲမှာ နေချင်သလား။ အပြင်မှာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေချင်သလား”

“ဗျာ . . . ခြောက်ပေါက်ထဲတော့ မထည့်ပါနဲ့ ဘကြီးရယ်”

“ဒါဆို ကစားပိုင်းကို လုံးဝမသွားရဘူး။ မင်းဆီက ပိုက်ဆံ တွေကို မခွေးနီကို ပြန်ပေးလိုက်”

ကိုကုလားမှာ သူ၏ ပုဆိုးခါးပုံစထဲမှ ပိုက်ဆံများကို မခွေးနီ အား ပေးလိုက်သည်။

“အခုညမှာ တို့ရွာက ဆွမ်းချက်ရမယ့်တာဝန်ရယ်၊ ဇာတ်ပွဲမှာ ကြီးကြပ်ရမယ့် တာဝန်ရယ် နှစ်မျိုးဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ငါရယ်၊ ကိုလှထွန်းရယ်၊ စိန်ချစ်နဲ့ မြင့်သိန်းတို့က ဇာတ်ပွဲကို သွားမယ်။ ကျန်တဲ့သူတွေက ဆွမ်းဟင်းချက်တဲ့ အလုပ်တွေကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကြ”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က ပြောလိုက်သည်။ ထိုစဉ် မမညိုနှင့် မမပျိုတို့က ချင်းသုပ်ပန်းကန်များ ချပေးသည်။ ဒေါ်ကြီးမယ်ရီက

“အားလုံး အလုပ်လည်း လုပ်ကြ၊ ရေဇွေးကြမ်းလည်း သောက် ကြဦး။ ချင်းသုပ်က မညိုကိုယ်တိုင် သူ့အိမ်က သုပ်ပြီး ယူလာတာ” ဟု ပြောသည်။ ကိုမြင့်သိန်းက ချင်းသုပ်တစ်ဖွန်းကို စားလိုက် သည်။

“ဟာ ကောင်းတယ်ဟေ့။ မြေပဲနိုင်နိုင်နဲ့ သုပ်ထားတာ၊ အခုလို ချင်းသုပ်များအား လျှူဒါန်းရသော ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကြောင့် မိညိုသည် ချစ်သူ့ . . .”

“ကိုမြင့်သိန်း . . . ဆုပေးတာကို ဘာလို့ရုပ်ထားရတာလဲ။ ဆက်ပေးလေဗျာ”

ကျွန်က စကားထောက်သည်။

“ကိုမြင့်သိန်းနော် . . . ကျွေးလည်း ကျွေးရသေးတယ်။ ကျွန်မ ကို မတရားမပြောနဲ့”

“မိညိုရဲ့ . . . နင့်ကို မတရားပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆုပေးက မေ့နေလို့။ ဘာတဲ့ . . . ချစ်သူခင်သူပေါ့ပေါ့စေ၊ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ၊ လိုအင်ဆန္ဒ တစ်လုံးတစ်ဝတည်း ပြည်စုံနိုင်ကြပါစေတည်း”

ပျော်ပျော်ပါးပါး စားကြသောက်ကြရင်း အလုပ်လုပ်ကြပါ သည်။ စောစောက မျက်နှာမသာမယာဖြစ်ခဲ့သည့် ကိုကုလားနှင့် မမခွေးနီတို့လည်း ရယ်ရယ်မောမော ဖြစ်လာကြသည်။

x x x x x

ဘုရားပွဲ ဒုတိယညတွင် ကျွန်တော်တို့ ဇာတ်ပွဲသို့ မသွားကြ တော့ပါ။ ဘကြီးဦးဘကျော်တို့ အိမ်ရှေ့တွင် လူကြီးများနှင့်အတူ ဆွမ်းချက်ကြရပါသည်။ ခြံထောင့်ရေတွင်းကြီးတွင် ကျွန်တော်က ရေခပ်သည်။ မမညိုက ဆန်ဆေးသည်။

ဆန်ဆေးနေရင်း မမညိုက . . .

“မောင်သန်း . . . ညက ကစားဝိုင်းကို နင် ရောက်သေးလား”

ဟု မေးသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ . . . ခဏတော့ ရောက်တယ်”

“ကစားဝိုင်းကို အဖေရောက်နေတယ်ဆို”

“ဗျာ”

မမညိုရဲ့ မမျှော်လင့်သော အမေးစကားကြောင့် ကျွန်တော် အဖြေရခက်သွားသည်။

“ပြောပါဟဲ့ . . . အဖေက ကစားတယ်ဆိုတာ တကယ်လား”

မမညို၏စကားသံတွင် ငိုသံပါလာ၏။ အမှန်အတိုင်း ပြော လိုက်လျှင် မမညို ငိုတော့မည်မှာ သေချာသည်။ လူပုံအလယ်တွင် ကူနွေပျက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်

“ကျွန်တော်လည်း ခဏပဲရောက်တော့ သေသေချာချာ မကြည့်မိပါဘူး မမညိုရယ်”

ဟုပြောလိုက်ရသည်။

ည ၁၀ နာရီခန့်တွင် ချက်ရေးပြုတ်ရေးကို နားကြသည်။

“ဟင်းတွေကတော့ ချက်လို့ ပြီးသွားပြီ။ ဆွမ်းကတော့ မနက် စောစော ထချက်မယ်။ မိန်းကလေးတွေက အိမ်ပြန်ပြီး အိပ်ကြ၊ ယောက်ျားလေးတချို့က ဒီမှာပဲ ဟင်းအိုးတွေစောင့်ရင်း အိပ်ကြ ပေါ့”

ဒေါ်ကြီး မယ်ရီက ပြောသည်။

“မနက် ဘယ်အချိန်မှာ ဆွမ်းချက်ကြမှာလဲ”

မမညိုက မေးလိုက်သည်။

“မနက် သုံးနာရီလောက်မှာ ချက်ကြမယ်။ ညည်းတို့ မလာ ပါနဲ့။ ဒီက ကလေးတွေနဲ့ ငါနဲ့ ချက်လိုက်မယ်။ ဆွမ်းပို့သွားတော့မှ သာ လိုက်ခဲ့ကြ”

“ရပါတယ် ဒေါ်ကြီးရဲ့။ ဆွမ်းချက်မယ့် အချိန်ရောက်ရင် ကျွန်မတို့ကို လာခေါ်လှည့်။ လာခဲ့မယ်”

“အေး. . အေး၊ ဒါဆိုလည်း ယောက်ျားလေးတွေကို ခေါ်ခိုင်းလိုက်မယ်။ ညည်းတို့ ပြန်အိပ်ကြတော့”

အမျိုးသမီးများ ပြန်သွားကြသည်။ အချို့ယောက်ျားလေးများလည်း ပြန်သွားကြသည်။ ကိုကုလား၊ ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့သာ ကျန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်ရှေ့ ကွပ်ပုတ်ကြီးပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကျောဆန့်လိုက်ကြသည်။ ဇာတ်ပွဲဆီမှ ဆိုင်းသံများကို ကြားနေရသည်။ လမင်းကြီးမှာ ထိန်ထိန်သာနေ၏။ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ညချမ်းအခါဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်၏စိတ်များမှာ လေးလံနေသည်။ ပြီးခဲ့သည့်ညက ဇာတ်ပွဲတွင် စကားများခဲ့ကြပုံ၊ နေ့လယ်ခင်းက ကိုကုလားတို့ လင်မယား အချင်းများခဲ့ကြပုံ၊ စောစောက မမညို၏ ဝမ်းနည်းသော စကားသံတို့ကို ပြန်လည်တွေးတောနေမိပါသည်။

“မောင်သန်း အိပ်တော့မလား”

ဘေးနားမှ ကျွဲနီက မေးသည်။

“မအိပ်သေးပါဘူးကွာ။ မမညို စောစောက ငါ့ကို မေးတယ်။ ကစားဝိုင်းမှာ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ကို တွေ့မိလားတဲ့”

“မင်းက ဘယ်လို ပြန်ပြောလိုက်သလဲ”

“ငါလည်း သေသေချာချာ မကြည့်မိပါဘူးလို့ မရေမရာ ပြန်ပြောခဲ့တယ်”

ကိုကုလားကလည်း ဝင်ပြောသည်။

“ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင် ကစားပွဲမှာ တော်တော်ရှုံးနေတယ်လို့ ကြားတယ်”

“ဒါနဲ့ ကိုကုလားကလည်း ဘာဖြစ်လို့ ကစားဝိုင်းကို စွဲလမ်းနေရတာလဲ”

ဖိုးထွန်းက မေးပြန်သည်။

“အစတုန်းကတော့ အပျော်သဘောနဲ့ပဲ ကစားတာကွ။ နိုင်ပြန်တော့လည်း လောဘနဲ့ ဆက်ပြီးကစားချင်တယ်။ ရှုံးပြန်တော့လည်း ကိုယ့်ပိုက်ဆံတွေကို ပြန်ပြီးလိုချင်တာနဲ့ ဆက်ပြီးကစားချင်တယ်။ လောင်းကစားကို သွားပြီးမစခဲ့မိရင် ကောင်းမှာပဲကွာ။ ကဲ. . ကဲ. . မင်းတို့လည်း အိပ်ကြတော့။ မနက်ကျရင် စောစောထရမှာ”

ကျွန်တော်လည်း အိပ်လိုက်တော့သည်။

“ဟဲ့ ကလေးတွေ. . ထကြစမ်း. . ထကြစမ်း”

ဒေါ်ကြီး မယ်ရီက နှိုးသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး အိပ်ရာမှ နိုးသွားသည်။

“ဒေါ်ကြီး ဆွမ်းချက်တော့မှာလား”

ကိုကုလားက အိပ်ချင်မူးတူးဖြင့် မေးလိုက်သည်။

“အခုမှ တစ်ချက်တီးပဲရှိသေးတယ်။ ဆွမ်းမချက်သေးဘူး။ ရွာမြောက်ပိုင်းမှာ ခွေးတွေ တအားဟောင်နေလို့။ နားစွင့်ကြစမ်း”

“ဗျာ”

ကျွန်တော်တို့လည်း မျက်စိကျယ်သွားသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ရွာမြောက်ပိုင်းမှ ခွေးဟောင်သံများကို ကြားရသည်။ ထိုစဉ် နွားတွန်သံ တစ်ချက်ကိုပါ ကြားရ၏။

“ဒီတွန်သံက ဦးလေးလှထွန်းရဲ့ နွားသိုးတွန်သံကွ”

ဖိုးထွန်းက ပြောသည်။ သူ့ကျောင်းနေကျနွားဖြစ်သောကြောင့် တွန်သံကို မှတ်မိနေခြင်းဖြစ်သည်။

“နွားတွန်သံက ရွာအပြင်ဘက်ကကွ”
ကိုကုလားက နားစွင့်ရင်း ပြောလိုက်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ်
နွားတွန်သံကို ကြားရပြန်သည်။

“ဟာ. . ဟုတ်တယ်. . ရွာအပြင်ဘက်က တွန်နေတာ သေချာ
တယ်”

“လွတ်သွားတာများလား”

“သူခိုး ခိုးသွားတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်”

“ဒါလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်”

ကျွန်တော်တို့မှာ တစ်ယောက်တစ်မျိုး ထင်ကြေးပေးနေကြ
သည်။

“ဟဲ့. . နင်တို့ အဲဒီလို ပြောနေကြရုံနဲ့ မပြီးဘူး။ ကိုလှထွန်းက
ဘုရားပွဲကိုသွားနေရတာ။ အိမ်မှာ မမြရင်တစ်ယောက်တည်း ရှိတာ။
သေချာအောင် မမြရင်ဆီကို သွားမေးပါလား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်ကြီး”

ကျွန်တော်တို့လည်း ဒေါ်လေးမြရင်အိမ်သို့ သွားကြသည်။
ကျွန်တော်တို့ကို ခွေးများက ဟောင်ပြန်သည်။ တစ်ရွာလုံးတွင်
ခွေးဟောင်သံများ ဆူညံနေသည်။

“ဒေါ်လေးမြရင် ဒေါ်လေးမြရင်”

“ဟဲ့ ဘယ်သူတွေများလဲ”

ဒေါ်လေးမြရင်မှာ ခွေးဟောင်သံများကြောင့် အိပ်ရာက
နိုးနေပုံရသည်။

“ကျွန်တော်တို့ပါ. . ကျွဲနို့. . . ကျွဲနို့”

“အချိန်မတော်ကြီး ဘာကိစ္စများလဲ”

“ဒေါ်လေးတို့ရဲ့ နွားသိုးတွန်သံကို ရွာအပြင်ဘက်က ကြားရ
လို့။ ဟုတ် မဟုတ် လာမေးတာ။ တင်းကုပ်ထဲမှာ နွားသိုးရှိသေးလား”

“နေဦး။ ငါ ကြည့်လိုက်ဦးမယ်”

ဒေါ်လေးမြရင်သည် မီးတိုင်ခွက်ကိုကိုင်လျက် တင်းကုပ်
ထဲသို့ ဝင်၏။

“ဟယ်. . ငါ့နွားသိုး မရှိတော့ဘူး။ နွားခြံတံခါးကြီးလည်း
ပွင့်နေတယ်။ သူခိုး ခိုးသွားတာဖြစ်မယ်။ လုပ်ကြံပါဦး”

နီးစပ်ရာ ရွာသားများလည်း ရောက်လာကြသည်။ နွားသူခိုး
နောက်သို့ လိုက်ရန် အားလုံးတိုင်ပင်ကြသည်။ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး၊
လောက်လေးခွ၊ တုတ်၊ ဓားများ ယူဆောင်၍ သူခိုးနောက်သို့
လိုက်ကြသည်။ ထိန်ထိန်သာနေသော လရောင်ကြောင့် လျင်လျင်
မြန်မြန် သွားနိုင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ အတော်လေးသွားမိသော
အခါ နွားတွန်သံတစ်ချက်ကို ကြားရပြန်သည်။

“ရှေ့နားက ကြားရတာကွ”

“သိပ်မဝေးတော့ဘူးနော်။ သတိထားကြ”

“ဓာတ်မီးသမားတွေ နွားတွန်သံကြားတဲ့ နေရာကိုထိုးစမ်း”

“ဟာ. . ဟိုမှာတွေ့ပြီ။ နွားသိုးကို လူနှစ်ယောက်က ဆွဲနေတာ”

“လိုက်ကြဟေ့. . ဝိုင်းကြဟေ့”

သူခိုးနှစ်ယောက်မှာ နွားကိုထားပြီး ကိုယ်လွတ်ပြေးတော့
သည်။

“တောက်. . သူခိုးတွေကို လွတ်သွားတာ နာတယ်ကွာ”

ကျွန်တော်တို့လည်း နွားသိုးကိုဆွဲ၍ ရွာသို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ပြန်ပြီးမအိပ်ကြတော့ပါ။ ဆွမ်းချက်မည့် အမျိုးသမီးများကို လိုက်ခေါ်ကြသည်။ ထို့နောက် ဆွမ်းချက်ကြပါသည်။ နံနက် လေးနာရီထိုးချိန်တွင် ဆွမ်းချက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးသွားပါသည်။ ဘုရားပွဲသို့ သွားကြသော ဘကြီး ဦးဘကျော်၊ ဦးလေးလှဝင်း၊ ကိုစိန်ချစ်နှင့် ကိုမြင့်သိန်းတို့လည်း ပြန်ရောက်လာကြသည်။ သူတို့ကို ရွာသူ ရွာသားများက သူခိုးကိစ္စအား ပြောပြကြသည်။

“တော်သေးတာပေါ့ကွာ။ နွားပြန်ရလို့ သူခိုးတွေက ဘယ်သူဘယ်ဝါ မှတ်မိသေးလား။”

ဘကြီးဦးဘကျော်က မေးသည်။

“သူခိုးနှစ်ယောက်ကိုတော့ မြင်တယ်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဆိုတာကတော့ မသဲကွဲဘူး။”

ကိုကုလားက ဖြေသည်။

“လောင်းကစားရဲ့ဆိုးကျိုးက အဲဒါပဲကွ။ ဒါအစပဲ ရှိသေးတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဒုတိယ ပိုဆိုးလာနိုင်တယ်။ ရွာမှာလည်း ကိစ္စက တစ်မျိုး၊ ဇာတ်ပွဲမှာလည်း ကိစ္စကတစ်မျိုးပဲဟေ့။ ညကလည်း ဇာတ်ပွဲမှာ ပြဿနာတက်ကြသေးတယ်။”

“ဟင်. . ဘာပြဿနာလဲ ဘကြီး။”

“ပြောရမှာလည်း မကောင်းပါဘူးကွာ။ မြို့ကနေ ငှားလာတဲ့ မင်းသမီးတစ်ယောက်ကို သက်ဦးက မတရားကြံဖို့ ကြိုးစားတယ်။ အံ့ဩဖို့ ကောင်းတာက ဒေါ်လှကြည်ဟာ သူ့သားသက်ဦးကို တစ်စက်ကလေးမှ ဆိုဆုံးမမှု မလုပ်ဘူး။ လူမိုက်အားပေးစကားတွေနဲ့ မင်းသမီးကိုပဲ ဖိပြောနေတာ။ ကံကောင်းတာက ကာယကံမြောက်ကျူးလွန်တဲ့ အဆင့်ကို မရောက်သေးလို့ တော်သေးတာပေါ့။”

“အဲဒီလို မဆုံးမခဲ့လို့ ဒီကောင်သက်ဦး ရောင့်တက်နေတာပေါ့. . . ကိုဘကျော်ရဲ့။”

ဦးလေးလှဝင်းက ပြောသည်။

“အားလုံး ချက်လို့ ပြုတ်လို့ ပြီးပြီးဆိုတော့ ဘုရားကိုသွားကြဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်။ တို့လူကြီးပိုင်းတွေက အရင်သွားနှင့်မယ်။ ပင့်သံယာတွေ ကြွမလာခင် ကိုယ်တွေက အရင်ရောက်နှင့်မှ ဖြစ်မှာ။ လူငယ်တွေက ဆွမ်းဟင်းတွေကိုသယ်ပြီး နောက်က လိုက်ခဲ့ကြ။ ဒုတိယကိုမောင်ခိုင်တစ်ယောက်ရော မမြင်ပါလား။”

ဘကြီးဦးဘကျော်က မေးလိုက်သည်။

မမညိုမှာ မျက်နှာမသာမယာဖြင့်

“အိမ်ကို ပြန်မရောက်သေးဘူး ဘကြီး။”

ဟု ဖြေသည်။

လူကြီးများမှာ ဘုရားဆီသို့ အရင်သွားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များမှာ ဆွမ်းဟင်းတောင်းများကို သယ်၍ နောက်က လိုက်ကြသည်။ ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်တွင် ဆရာတော် ၁၀ ပါးအား အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ကြသည်။ ဆရာတော်များမှာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက် ဘုရားအနေကဇာ တင်သည်။ ပရိတ်တော်များ ချီးမြှင့်သည်။ ရေစက်ချတရားပွဲကို နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာကိုယ်တိုင် ချီးမြှင့်မည်ဖြစ်သည်။

x x x x x

ရေစက်ချတရားပွဲ စတင်ပါတော့မည်။ တရားနာပရိသတ်များလည်း အသီးသီး နေရာယူကြသည်။ ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာမှာ တရားဟောပလ္လင်ပေါ်သို့တက်ရန် သင်္ကန်းရုံနေပါပြီ။ ကျွန်တော်

တို့လူငယ်များမှာလည်း တရားနာရန် နေရာယူကြသည်။ ထိုစဉ် ဘကြီးဦးဘကျော်က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်တော့်အား လက်ယပ်ပြု၍ ခေါ်သည်။

“ကိုမောင်ခိုင်ကို မြန်မြန် သွားခေါ်ကြစမ်း”

“ဘယ်မှာ သွားခေါ်ရမှာလဲ”

ဘကြီး ဦးဘကျော်က အသံတိုးတိုးဖြင့်

“ထန်းတောထဲက ကစားဝိုင်းမှာ သွားခေါ်ချေ။ တရားပွဲ စတော့မယ်”

ဟု ပြောသည်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် အပြေးသွားကြသည်။ ကစားဝိုင်း တွင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ကို တွေ့ပါသည်။ သူ့အနီးတွင် ဒေါ်လှကြည် ကိုပါ တွေ့ရသည်။ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တွင် ငွေရွှိပုံ မပေါ်တော့။ ဒေါ်လှကြည်ထံမှ ငွေချေးပြီး ကစားနေသည်။

“ကိုမောင်ခိုင်. . ဘာမှ အားမနာနဲ့၊ ငွေလိုသလောက် ယူလို့ ရတယ်။ ကျွန်မတို့က ဆွေမျိုးလို ကူညီတာ”

ဒေါ်လှကြည်က ငွေထုပ်ကို ပိုက်လျက်ပြောသည်။

“ဘကြီး. . တရားပွဲ စတော့မယ်တဲ့။ မြန်မြန်လာခဲ့ပါတဲ့”

ကျွန်က ခေါ်သည်။ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်က ကျွန်တော်တို့ကို လှည့်မကြည့်နိုင်ဘဲ ကစားနေသည်။ ဒေါ်လှကြည်က မျက်စောင်း ထိုး၍ ကျွန်တော်တို့ကို ကြည့်သည်။ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်မှာ လာမယ်လည်း မပြော၊ မလာဘူးလည်း မပြောဘဲ တစ်လှည့်ပြီးတစ်လှည့် ကစားနေသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုင်ပြီးစောင့်ကြသည်။

ဆယ်မိနစ်ခန့်ကြာသောအခါ မြေယာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဘကြီး ဦးဘကျော်ကိုယ်တိုင် လိုက်လာလေသည်။

“ကိုမောင်ခိုင်. . . တရားပွဲစတော့မယ်ဗျ။ ခင်ဗျားမလာနိုင်လို့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လာခေါ်တာ”

“ကိုဘကျော်တို့ပဲ တော်သလိုလုပ်လိုက်ဗျာ။ ကျွန်တော် အရှုံး မရပ်ချင်ဘူး”

“ဟာဗျာ. . . ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ ဘုရားဒကာကိုယ်တိုင် ရေစက်ချမှ သင့်တော်မှာပေါ့. . . လာပါဗျာ။ သွားရအောင်”

“ဒါဆိုလည်း သုံးလှည့်လောက်တော့ စောင့်ဗျာ။ မကြာပါဘူး”

“အရေးထဲဗျာ ဈေးဆစ်နေပြန်ပြီဗျာ။ ကဲ. . မြန်မြန်လုပ်”

ဦးမောင်ခိုင် ပထမအလှည့် ကစားသည်။ သူ့လောင်းသော အကောင်ပေါ်၍ ငွေးလေးဆ ရသည်။ ထိုရသောငွေများအားလုံး ကို ဒုတိယအကြိမ် ကစားပြန်သည်။ ကြည့်နေသူများပင် အသည်း ယားစရာ ကောင်းလှသည်။ ခိုင်လုပ်သူက ရင်သီးကို ဖုံးအုပ်ထား သော ကွမ်းအစ်အဖုံးအား ဖြည်းညင်းစွာ ဖွင့်လိုက်သည်။

“ဟာ. . ငါထိုးတဲ့အကောင် ပေါ်တယ်ကွ”

ဦးမောင်ခိုင်က ဝမ်းသာအားရဖြင့် ပြောလိုက်သည်။ တတိယအလှည့်တွင်လည်း ထုံးစံအတိုင်း ငွေအားလုံးကို ပုံအောပြီး လောင်းပြန်သည်။

‘ကြွေတစ်လှည့် ကြွက်တစ်ခုနဲ့’ ဟူသော စကားအတိုင်း လောင်းကစားပွဲမှာ အရှုံးအနိုင် မြန်ဆန်လွန်းသည်။ တတိယ အလှည့်တွင် ဦးမောင်ခိုင် ရှုံးပါသည်။ သူထိုးထားသောငွေများကို ခိုင်လုပ်သူက သိမ်းယူသွားသည်။

“ကိုမောင်ခိုင် သွားကြရအောင်။ တရားပွဲနီးနေပြီ”

“နေပါဦး ကိုဘကျော်ရယ်။ ကျွန်တော်အရှုံးနဲ့ မရပ်ချင်ဘူး။ နောက်တစ်လှည့်လောက် ကစားပါရစေ”

“ခင်ဗျားမှာ ပိုက်ဆံရှိတော့တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ တော်တာ ကောင်းပါတယ်ဗျာ”

“ပိုက်ဆံက ချေးရင် ရပါတယ်ဗျာ...ဒေါ်လှကြည် နှစ်ရာ လောက် ထပ်ပေးပါဦး”

ဒေါ်လှကြည်ထံမှ ရသောငွေနှစ်ရာကို တစ်ပုံတည်း လောင်း ပြန်၏။ ဤအချိန်တွင်လည်း ရှုံးပြန်သည်။ ဦးမောင်ခိုင် ခေါင်းငိုက်စိုက် ကျသွားသည်။

“ကိုမောင်ခိုင် သွားကြရအောင်ဗျာ။ တရားပွဲနီးနေပြီ”

“ကျွန်တော် မလိုက်တော့ပါဘူးဗျာ။ ငွေတွေအများကြီး ရှုံးခဲ့လို့ ရင်ထဲမှာ ဗလောင်ဆူနေတယ်”

ဦးမောင်ခိုင်မှာ ဒေါ်လှကြည်ထံမှ ငွေချေးပြီး ဆက်၍ ကစား ပြန်သည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်မှာ သက်ပြင်းချလျက် ခေါင်းကုတ် နေလေသည်။ ထိုစဉ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းမှ ဦးပဉ္စင်းလေးတစ်ပါး ကြွရောက်လာသည်။

“ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာက ဒကာကြီး ဦးမောင်ခိုင်ကို အခု ချက်ချင်း တရားပွဲကိုလာရမယ်လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တယ်။ လာ... ဒကာကြီး သွားမယ်”

ဆရာတော်ကြီး၏ အမိန့်ဆိုသောကြောင့် ဦးမောင်ခိုင်လည်း ကစားပိုင်းမှ ထလာရလေတော့သည်။

× × × × ×

ရေစက်ချတရားပွဲတွင် ဆရာတော်ကြီးက တရားကို တိုတို ကျဉ်းကျဉ်းပဲ ဟောပါသည်။

“ဘုရားပွဲကျင်းပတယ်ဆိုတာ ဘုရားကိုပူဇော်တာ၊ ကုသိုလ် ရဖို့လုပ်တာ၊ တို့ဒကာ ဒကာမတွေ အခုဘုရားပွဲမှာ ဘုရားကို ဘယ်လို ပူဇော်ခဲ့ကြသလဲ။ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ ဘယ်လောက်ရလိုက်သလဲ လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြန်ပြီး ဆန်းစစ်ကြ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံး အမလို့ ခေါ်ဆိုထိုက်တဲ့ သာသနာတော်မြတ်ကြီးနဲ့ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခိုက်မှာ အခွင့်ကောင်းတွေကို မဆုံးရှုံးစေချင်ဘူး။

ဥပမာအားဖြင့် ‘ကျိုးကြောင်းမမြင် တောသမင်သည် အလှူ တောက်ကြွား ကျောက်ပတ္တမြားကို လက်ငင်းထင်ထင် ပက်ပင်း တွေ့ပါလျက်လည်း မပျိုးမစိုက် ဖိုးမထိုက်သည့် မျိုးလိုက်စုံမက် သစ်မှိုက်မြက်ကိုသာလျှင် မမုန်း မာန်ကြွား သုံးခံစားလျက်၊ စိန်သော ကျောက်သော စိတ်မမောဘဲ မြိုင်တောရပ်မြေ ရှောင်ကပ်လေ၏။ ထိုနည်းမခြား လူ့မိုက်များသည် ဘုရားသာသနာ ကြုံတွေ့ပါလျက် ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို စုံစုံထပ်ထပ် ခါမလပ်ဘဲ မပြတ်ခံစား ဤအမှားကြောင့် ဖြစ်ငြားပယ်ရွာ ရောက်ဖို့သာတည်း” လို့ ရှေးပညာရှိတွေက ဆုံးမထားခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီတော့ ပတ္တမြား ရတနာနဲ့ တူတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ သာသနာတော်မြတ် အဆုံးအမတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ခိုက်မှာ ကောင်းမွန်ရိသေစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ပူဇော်တာဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ မိမိရဲ့စည်းစိမ်ဥစ္စာ တွေ ကုန်ဆုံးသွားတာဟာ ပျက်စီးခြင်းမဟုတ်ပါဘူး။ မိမိရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖောက်ပြန်သွားတာကမှ ပျက်စီးခြင်း မည်ပေတယ်။ ကဲ... ဒကာ၊ ဒကာမတွေလည်း ပျက်စီးခြင်းဘေးမှ ကင်းဝေး၍ ကောင်းမွန်သော ကိုယ်ကျင့်တရားများဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓကို ပူဇော်နိုင်ကြ ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုရင်း ရေစက်ချကြမယ်”

“ဟုတ်ပါ ဦးလေးရယ်၊ ဒါထက် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်လည်း တော်တော်နေမကောင်း ဖြစ်နေတယ်ဆိုပဲ”

“ဟုတ်တယ် မောင်စိန်ချစ်ရဲ့။ ငါလည်း ညက လူမမာမေး ရောက်ခဲ့သေးတယ်။ ထမင်းမစားနိုင်တာ နှစ်ရက်ရှိပြီတဲ့။ အအိပ် အစားပျက်တာရယ်။ ကစားဝိုင်းမှာရုံးလို့ စိတ်ထိခိုက်တာရယ် ရော ပြီး ရောဂါကပ်တော့တာပေါ့။ ခက်တာက သူ့ရောဂါကို နားလည် တတ်ကျွမ်းတဲ့ ဆေးဆရာနဲ့မကုသဘဲ နတ်တွေ၊ စုန်းတွေကို ယိုးမယ် ဖွဲ့နေတယ်လေ။ ဒေါ်လှကြည်နဲ့ နတ်ကနားပေးမလို့ ဆိုပဲ”

“ဪ... ဒါကြောင့် ဟိုတစ်နေ့က ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိ တွေ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်တို့အိမ်ကို ဝင်သွားကြတာကိုး”

ကျွန်နီက ဝါးလုံးတွေကို သယ်နေရင်း ပြောလိုက်သည်။
“စိန်ချစ်... မင်းတို့ကိစ္စကို မြန်မြန်အကောင်အထည်ဖော်နော်။

သက်ဦးက သွက်ပါဘိနဲ့”
ကိုမြင့်သိန်း၏ စကားအဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။

သို့သော် ထိုစကားကြောင့် ကိုစိန်ချစ် မျက်နှာညှိုးသွားသည်ကိုတော့ သတိပြုမိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့များ အလုပ်လုပ်နေကြစဉ် အဖေရောက် လာပါသည်။

“ကိုလှဝင်းရေ... အကြောင်းကတော့ ပေါ်ပြန်ပြီဗျို့”
“ဘာအကြောင်းများလဲ ကိုသိန်းဝေရဲ့”

“ဦးမောင်ခိုင်ရဲ့ရောဂါ တော်တော်ဖောက်နေလို့ မြို့ဆေးခန်း ကို ပို့မှဖြစ်မယ်”

“ဟာ... တော်တော် ဖြစ်နေတာလား”

အခန်း (၆)

ဘုရားပွဲ ပြီးစီးသွားပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်အဖွဲ့များ လည်း ဇာတ်ရုံနှင့်ဈေးဆိုင်ခန်းများအား ဖျက်သိမ်းနေကြရသည်။ တည်ဆောက်စဉ်အခါက တက်ကြွခဲ့ကြသော်လည်း ယခုအခါ လေးဖင့်နေကြပါသည်။

“လုပ်ကြဟေ့။ ဒီကိစ္စတွေ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ပြီးမှ အိမ်ကအလုပ် တွေကို လုပ်နိုင်မှာ၊ ပြီးတော့ သင်္ကြန်ကျရင် စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲလည်း လုပ်ရဦးမှာ”

ဦးလေးလှဝင်းက တိုက်တွန်းစကားပြောပါသည်။

“ဟုတ်တယ် ဦးလေးရေ၊ လယ်ထဲကို နောက်ချေးချဖို့နဲ့ အိမ်မှာ မိုးရေးကာရေး အလုပ်တွေက အများကြီးပဲ”

ကိုမြင့်သိန်းကလည်း ပြောပါသည်။

“ဆောက်တုန်းကတော့ လူတွေက အများကြီးပဲ။ ဖျက်လည်း ဖျက်ရော လူက တော်တော်နည်းတယ်”

“လူနည်းတာလည်း မပြောနဲ့ကွ ကုလားရ။ ရွာသား တော် တော်များများဟာ ဇာတ်ပွဲမှာ အအိပ်အစားပျက်ပြီး ဖျားနေကြ တယ်လေ”

“ဟုတ်တယ်။ အစာမဝင်တဲ့အပြင် အဖျားပါ တက်နေတာ၊ သူ့မိသားစုတွေလည်း ဘာလုပ်လို့ ဘာကိုင်ရမှန်း မသိဖြစ်နေကြတာပေါ့ဗျာ။ မနက်က လူမမာမေးရင်း ကျွန်တော်နဲ့ ကိုဘကျော်တို့ တိုင်ပင်ပြီး အခုလိုဆုံးဖြတ်လိုက်တာပဲ။ သူ့အခြေအနေက လှည်းနဲ့ ပို့လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပုခက်နဲ့ ထမ်းခေါ်မှ ဖြစ်မယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီက လူငယ်လေးယောက်လောက်ကို လာခေါ်တာ”

“အေးဗျာ။ ဘုရားပွဲမှာ လောင်းကစားဝိုင်း ထည့်လိုက်မိတဲ့ အမှားက ဒုက္ခတွေ တောက်လျှောက်ပေးနေတော့တာပဲ။ ဒါ့ကြောင့် ဆရာတော်ကြီးက ဟောတာ။ ကိုယ်ကျင့်တရားချို့ယွင်းရင် အလုံးစုံ ပျက်စီးတော့တာပဲတဲ့။ ကဲ. . ကဲ. . မောင်စိန်ချစ်၊ မောင်မြင့်သိန်း၊ မောင်ကုလားနဲ့ မောင်ကျော်ရွှေတို့ လေးယောက် လိုက်သွားကြ”

အဖေနှင့်အတူ အစ်ကိုကြီးလေးယောက် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း စိတ်မကောင်းစွာဖြင့် ဆက်လက်ပြီး အလုပ်လုပ်ကြသည်။ မွန်းတည့်ခါနီးအချိန်တွင် အလုပ်သိမ်းကြပါသည်။ ရွာသို့ အားလုံးကိုယ်စီ ပြန်ကြသည်။ အပြန်လမ်းတွင် ဖိုးထွန်းက ကျွန်တော်နှင့် ကျွဲနီအား

“ကိုစိန်ချစ်တို့အကြောင်းကို မင်းတို့ သိပြီးပြီလား”

ဟု မေးသည်။

“ဘာအကြောင်းလဲ”

“ကိုစိန်ချစ်နဲ့ မမညိုတို့ ကြိုက်နေကြတယ်တဲ့ကွ”

“ဟုတ်ရဲ့လားကွာ။ မင်းကို ဘယ်သူပြောတာလဲ”

ကျွဲနီက ပြန်မေးသည်။

“ငါ့အစ်မ မပျိုနဲ့ သူ့ သူငယ်ချင်းတွေ ပြောနေတာကို ငါ ကြားခဲ့တာကွ”

“ကိုစိန်ချစ်နဲ့ မမညိုတို့က လိုက်ဖက်ပါတယ်။ သူတို့က တို့တွေနဲ့ အသက်အရွယ်ကွာခြားပေမဲ့ သူငယ်ချင်းလိုဆက်ဆံကြတာ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိက သူတို့နှစ်ယောက်ကို အနှောင့်အယှက် မပေးကြပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းရတော့မှာပဲ”

ကျွဲနီ၏စကားဆုံးတော့ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်စလုံး မည်သူမှ စကားမဆက်တော့ပါ။ အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ရွာသို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

x x x x x

လူမမာပို့ရာတွင် အဖေနှင့် ဘကြီး ဦးဘကျော်တို့ လိုက်ပါ သွားကြကြောင်း သိရသည်။ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်အတွက် တစ်ရွာလုံးက စိုးရိမ်နေကြပါသည်။ ညနေစောင်းအချိန်တွင် အဖေ၊ ဘကြီး ဦးဘကျော်နှင့် လူငယ်အချို့ ရွာသို့ပြန်ရောက်လာကြသည်။ အဖေသည် ရေတစ်ခွက်ကို သောက်လိုက်ပြီး အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်ပေါ်တွင် ခြေပစ်လက်ပစ် ထိုင်လိုက်သည်။

“ကိုသိန်းဝေ. . လူမမာရဲ့အခြေအနေက ဘယ်လိုနေသေးလဲ” အမေက မေးလိုက်သည်။

“မထူးခြားသေးဘူး။ ဆေးရုံတင်လိုက်ရတယ်”

“ဟင်. . လူမမာကို စောင့်ဖို့ ဘယ်သူတွေ ကျန်ခဲ့သလဲ”

“မောင်စိန်ချစ်နဲ့ မောင်မြင့်သိန်းတို့ ကျန်ခဲ့ကြတယ်”

“အင်း. . ကိုမောင်ခိုင်တို့မိသားစုလည်း ဒုက္ခပါပဲတော်”

ထိုစဉ် ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ ဘကြီးဦးဘကျော် ရောက်လာပါသည်။

“လာ. . ကိုဘကျော်. . မအုန်းလှရေ၊ ရေရွေးလေး ဘာလေး လုပ်ပါဦး”

“မလုပ်နဲ့. . မလုပ်နဲ့ မသောက်တော့ဘူး။ ကိုမောင်ခိုင်ရဲ့ အိမ်မှာ အမျိုးသမီးတွေချည်း ကျန်နေတော့ ညအိပ်ပြီး စောင့်ရှောက် ပေးဖို့ လိုအပ်နေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရွာထဲက မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားလေးတချို့က ညအိပ်ပေးကြရမယ်။ အဲဒါ မောင်သန်းလည်း ညအိပ်ပေးဖို့ လာပြောတာ။ ကျွန်တို့လည်း လွတ်ထားတယ်”

“ဟာ. . အခုလို စီစဉ်တာ ကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော့် သားကို လွတ်ပေးမယ်။ စိတ်သာချပါ”

“ဟုတ်ကဲ့။ ဒါဆို ကျွန်တော်လည်း ပြန်လိုက်ဦးမယ်”

x x x x x

မမညိုတို့အိမ်တွင် ကျွန်တော်တို့လူငယ်များက ညစဉ်အိပ်ပြီး စောင့်ရှောက်ကြပါသည်။ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်၏ရောဂါမှာ တဖြည်းဖြည်း သက်သာလာကြောင်း သိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြင့် ခုနစ်ရက်ကြာ လာသောအခါ ဆေးရုံမှ ဆင်းရပါသည်။ ဆေးရုံမှဆင်းပြီး နှစ်ရက် အကြာတွင် ဒေါ်လှကြည်၏နတ်အဖွဲ့ဖြင့် ကနားပွဲပေးပါသည်။ ဒေါ်လှကြည်နှင့်အတူ သူ့သားသက်ဦးလည်း ပါလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များလည်း နတ်ပွဲအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နတ်ဝင်သည်နှင့် ဆိုင်းသမားများအတွက် ထမင်းဟင်းများ ချက်ပြုတ် ကြရသည်။

ကနားပွဲအစနေ့တွင် ညဦးပိုင်း၌ နှစ်နာရီခန့်ကြာအောင် နတ်ပင့်ပါသည်။ နောက်နေ့တွင် တစ်နေ့လုံး နတ်ကပါသည်။ ရွာထဲမှ အမျိုးသမီးအချို့တို့ လာရောက်၍ နတ်ပွဲကြည့်ကြသည်။ နတ်ဆက်၍ ဗေဒင်မေးကြသူများလည်း ရှိသည်။ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ကိုကြီးကျော် နတ် ကပါသည်။

“နေညိုဆိုရင်ကွယ်. . ထန်းရည်ကို သူကြိုက်ပါသတဲ့. . . နေထွက် နေစောင်းချိန်အထိ. . ရွှေကြက်ကို သူ လောင်းတယ်”

အဆိုအတီးများနှင့်အတူ ဒေါ်လှကြည်မှာ ကပြနေ၏။ ပရိသတ် အချို့တို့က ထန်းရည်ဆက်ကြ၏။ ဆေးလိပ်ဆက်ကြ၏။ ပိုက်ဆံ ဆက်ကြ၏။ ဒေါ်လှကြည်၏ ခေါင်းပေါင်းထဲတွင် ငွေစက္ကူတို့ များပြားလာပါသည်။ တဖန် ဖလားကြီးကိုကိုင်လျက် ကြက်လောင်း ရန် ငွေတောင်းပါသည်။ ဒေါ်ကြီးမြရီနှင့် မမညိုတို့သားအမိလည်း ငွေစက္ကူများ ထည့်ကြရသည်။

“အခုလို ငါ့ကိုလှူတာ ဘယာနဲ့ လှူတာလား။ သဒ္ဓါနဲ့ လှူတာ လား”

ဒေါ်လှကြည်ရဲ့အမေးကို မမညိုတို့သားအမိက မဖြေဘဲ ငြိမ် နေကြသည်။ သက်ဦးက ဝင်၍

“သဒ္ဓါနဲ့ လှူတာပါ။ ပျော်လည်း ပျော်ပါ။ မလည်း မပါ”
ဟု ပြောသည်။

“မ ရမှာပေါ့ကွာ။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါး ရောဂါဝေဒနာတွေ အကုန်လုံး ပျောက်ရမယ်။ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“စီးပွားဥစ္စာတွေလည်း တိုးတက်စေရမယ်။ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ဘုရားဒကာကြီးရဲ့ရောဂါတွေ ပျောက်ကင်းအောင် ဘယ်သူက ကုတယ် မှတ်သလဲ”

“ဆရာဝန်က ကုတာပါ”

ပရိသတ်ထဲမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ပြောလိုက်သည်။

“ဟယ်... တယ်မိုက်တဲ့မိန်းမ။ ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ။ ဆရာဝန်ကုတာ မဟုတ်ဘူးဟေ့။ ကိုကြီးကျော်ကုတာ၊ ဒီရွာကလူတွေ တယ်မိုက်ရိုင်းကြပါလား။ ကော်တော်ကပ်တတ် ပြောဖို့လောက်ပဲ တတ်တဲ့ဟာတွေ၊ ငါ လုပ်လိုက်ရ။ အကုန်လုံး ပြာကျသွားတော့မယ်”

“မသိနားမလည်ကြသေးတဲ့ အမိုက်အမဲလေးတွေမို့လို့ ခွင့် လွှတ်ပါ ဘုရား”

သက်ဦးက တောင်းပန်သည်။

“ဒီလိုဆိုတော့လည်း ခွင့်လွှတ်ရမှာပေါ့ကွာ။ ဘုရားဒကာကြီးရဲ့ အိမ်ကို မကြာမီရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ဦး ရောက်လာ လိမ့်မယ်ဟေ့။ အဲဒီအခါကျရင်တော့ ရတနာမိုးတွေ ရွာသလို ချမ်းသာကြပြီသာ မှတ်ပေတော့။ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

သက်ဦးက ရှေ့ဆုံးမှ ဒိုင်ခံဖြေနေသည်။

“ကဲ. . ကိုကြီးကျော် ပျော်ဦးမှာမို့ ချောကြစမ်းဟေ့”

“တောင်းပန်ပါမယ်... ကျောင်းဒကာကြီးရယ်။ အရပ်တကာ နယ်တကာ သူမပါရင် ပွဲမပြီးလို့ ဇွဲကြီးတဲ့ မောင်ကြီးကျော်ရယ်. . ”

အဆိုအတီးများဖြင့် ချောကြပြန်သည်။

“မောင်သန်းရေ. . ခဏလောက်”

နတ်ပွဲမဏ္ဍပ်ဘေးတွင် ထိုင်နေသော ကျွန်တော့်ကို ကျွန်က လာခေါ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာ ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံများနှင့် ဝေးရာ ရွာလယ်ပိုင်းသို့ လျှောက်လာကြသည်။

“မောင်သန်း. . စောစောက ဒေါ်လှကြည် ပြောသွားတာတွေ ကို မင်း သတိထားမိသေးလား”

“သတိထားမိတာပေါ့ကွ။ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ရဲ့ရောဂါတွေကို ဆရာဝန်က ကုတာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ ပြီးတော့ မမညိုက အင်္ဂါနံပါတဲ့ သူတွေနဲ့ အကျိုးမပေးဘူး။ သောကြာနံပါတဲ့သူနဲ့မှ အကျိုးပေးမယ်တဲ့”

“အဲဒါက ကိုစိန်ချစ်ကို ပထုတ်ပြီးတော့ သူ့သားသက်ဦး အတွက် အောင်သွယ်ပေးနေတာကွ။ နတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ငြောင်လိမ်နေတာနော်။ ခက်တာက လိမ်တာကို လိမ်မှန်းမသိကြတဲ့ လူတွေရှိနေလို့ပဲ။ အခုဆိုရင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့ လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံးက ဒေါ်လှကြည်ကို တအားယုံနေကြတာကွ”

“အေးလေ. . တို့ကလည်း လိမ်တဲ့အကြောင်းကို သက်သေ မပြနိုင်သေးတော့ ခက်တာပေါ့”

“တစ်နေ့နေ့တော့ သက်သေပြနိုင်မှာပေါ့ကွာ။ အခုနေ့တော့ သည်းခံကြရဦးမှာပေါ့။ ကဲ. . တို့လည်း နတ်ပွဲအိမ်ကို ပြန်ပြီး ကူညီကြဦးစို့”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား နတ်ပွဲအိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ အခြား ရွာသူရွာသားများနှင့်အတူ နတ်ပွဲသိမ်းသည်အထိ ကူညီ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

x x x x x

ကျွန်တော်တို့ ရွာသူရွာသားများမှာ အိမ်မှုကိစ္စများကို အဆော တလျှင် ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ လယ်ထဲသို့ နောက်ချေးချကြ သည်။ အဆောက်အအုံများကိုလည်း စုပေါင်း၍ မိုးကြ ကာကြပါ သည်။ ယနေ့နံနက်တွင် ဘကြီး ဦးဘကျော်၏အိမ်ကို ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များက ခေါင်မိုး မိုးနေကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်မိုး

မိုးနေစဉ် မမခွေးနီတစ်ယောက် ဘကြီးဦးဘကျော်တို့အိမ်သို့ ဝင် ရောက်လာပါသည်။

“ဘကြီးဦးဘကျော် . . . ဘကြီးဦးဘကျော်”

“ဟဲ့. . မခွေးနီ၊ ပျာပျာသလဲနဲ့ ဘာဖြစ်လာတာလဲ”

“နတ်ကတော် ဒေါ်လှကြည်ဟောခဲ့တာ မှန်တယ် ဘကြီးရေ”

“နင့်ဟာကလဲ ဘာတွေဟောခဲ့လို့ ဘာတွေမှန်တာလဲ”

“ဒေါ်လှကြည်က ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့အိမ်ကို မကြာမီ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ဦး ရောက်လာလိမ့်မယ်လို့ ဟောခဲ့တယ်လေ။ အခုမနက် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့အိမ်ကို ဘိုးတော် တစ်ဦး ရောက်လာပြီ”

“မခွေးနီရဲ့. . နင့်ကို ဘိုးတော်ပါလို့ ဘယ်သူက ပြောလို့လဲ”

“ဘကြီးကလဲ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက အညိုရောင် ပုဆိုး၊ အင်္ကျီနဲ့ ခေါင်းပေါင်းတွေကို ဝတ်ဆင်ထားတယ်။ အညိုရောင် လွယ်အိတ်ကြီး တစ်လုံးကိုလည်း လွယ်ထားတယ်။ ပုတီးကြီးတစ်ကုံးကိုပါ လည်ပင်း မှာ ဆွဲထားသေးတယ်။ အဲဒါ ဘိုးတော်ပေါ့”

“နေစမ်းပါဦး. . အဲဒီဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူကို နင် ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့ တာလား။ သူများပြောသံ ကြားခဲ့တာလား”

“ကျွန်မ ရွာထဲကိုသွားရင်းနဲ့ ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့တာပါ ဘကြီးရဲ့။ ဘိုးတော်ကြီးကလေ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့ အိမ်ထဲကို တန်းတန်း မတ်မတ် ဝင်သွားတာ။ သူတို့မိသားစုတော့ ကံကောင်းတာပဲ။ အဲဒါ လာပြောတာ. . . ကျွန်မ ပြန်ဦးမယ်”

မမခွေးနီက အားပါးတရပြောပြီး ပြန်သွားပါသည်။

“အင်း. . နတ်ကတော်ပြီးတော့ ဘိုးတော်ရောက်လာပြန်ပြီ။ အခုတလော တို့ရွာမှာလည်း ထူးထူးခြားခြားတွေ ဖြစ်နေတယ်။ သူခိုးသူဝှက်တွေလည်း ပူနေတယ်။ နောက်ရက်တွေကျရင် ရွာထိပ် မှာ ကင်းတဲဆောက်ပြီး ညကင်းစောင့်ကြရမယ်ဟေ့”

ဘကြီးဦးဘကျော်က ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှာ တက်ညီလက်ညီ အလုပ်လုပ်ကြရာ နံနက်ပိုင်းမှာပင် အိမ်ခေါင်မိုး မိုးခြင်း ပြီးစီးသွားပါသည်။ ဘကြီးဦးဘကျော်တို့ မိသားစုက ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံးကို နေ့လယ်စာထမင်း ကျွေးပါသည်။

ထမင်းစားပြီးသောအခါ အိမ်ရှေ့သစ်ပင်ရိပ်၌ ရေနွေးပိုင်း ဖွဲ့ကြပါသည်။

“တို့တစ်တွေ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူကို သွားပြီးကြည့်ရအောင်” ဖိုးထွန်းက ပြောသည်။

“မနက်ဖြန်ကျရင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့အိမ်ကို တို့တွေ ခေါင်မိုး မိုးပေးရမှာလေကွာ။ အဲဒီတော့ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူကို တွေ့ကြရမှာ ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုရှိတာက အဲဒီဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူက ဘယ်လို မ,မှာလဲ။ ဥုံဖွဆိုပြီး ရွှေတွေ ငွေတွေ ရောက်လာမှာလား”

“တို့လည်း မသိပါဘူး ကျွဲနီရား. . မ,ပဲ မ,မှာလား။ ချပဲ ချမှာ လား ဆိုတာကတော့ စောင့်ကြည့်ရဦးမှာပေါ့။ ဒါထက် စိန်ချစ်ကို ပြောရဦးမယ်။ အခုရက်ထဲမှာ သက်ဦးတို့သားအမိတွေ မိညိုတို့ အိမ်မှာ တော်တော်ခြေရုပ်နေတယ်နော်။ အဲဒါကိုလည်း သတိထားဦး”

“မြင့်သိန်းရေ ငါ့အဖြစ်ကလည်း ‘ရှေ့လျှောက်လေ တောနက် လေ’ ဖြစ်နေတယ်ကွ။ အခု ဒေါ်လှကြည်က သူ ချေးထားတဲ့

ငွေတွေကို အကြောင်းပြုပြီး မိညိုနဲ့သက်ဦးကို ပေးစားဖို့ အတင်းအကျပ် တောင်းဆိုနေတယ်တဲ့”

“မိညိုကတော့ မင်းဘက်မှာရှိတယ် မဟုတ်လား”

“မိညိုကတော့ ငါ့ဘက်မှာ ရှိပါတယ်။ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်တို့ လင်မယားတွေကတော့ သက်ဦးဘက်မှာ ရှိတဲ့ပုံပဲ”

“အားတော့ မငယ်ပါနဲ့ကွာ။ စိတ်တွေကို မလေစေနဲ့။ ထွက်ပေါက်ရှာတဲ့အနေနဲ့ အသောက်အစားတွေကို သွားမလုပ်နဲ့နော်။ ပြောသာ ပြောရတာပါ။ . မင်းက အသောက်အစားကင်းတဲ့ လူကောင်းတစ်ယောက်ပါ။ အကြောင်းဖြစ်လာတော့လည်း တို့တွေ ရှိပါတယ်”

“အေးပါကွာ. . စိတ်ညစ်လို့ အရက်သောက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်မရှိ အလုပ်တွေကို ငါ မလုပ်ပါဘူး။ အိမ်အလုပ် ရွာအလုပ်တွေကို လုပ်ရင်း ငါ့စိတ်ကို ငါ ပျော်အောင် ကြိုးစားနေတာပါ”

“အေး. . အဲဒါ ကောင်းတယ်။ တို့တွေလည်း အိမ်က အလုပ်တွေကို ပြန်ပြီး လုပ်ကြဦးစို့နဲ့”

ကျွန်တော်တို့အားလုံး လူစုခွဲလိုက်ကြသည်။

x x x x x

နံနက်စောစောအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့လူငယ်အဖွဲ့အားလုံး ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်၏နေအိမ်သို့ ရောက်ကြပါသည်။ သူတို့မိသားစုက ကျွေးသော ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့် ပဲထောင်းကို စားကြပါသည်။ အိမ်ခေါင်းရင်းဘက်တွင် ကန့်လန့်ကာဖြင့် ကာထားသော အခန်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ အခန်း၏အပေါ်တွင် ထရံဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အိမ်အလယ်ခန်းတွင် ကောက်ညှင်းပေါင်း

စားကြရင်း ကန့်လန့်ကာ ကာထားသောအခန်းကို မသိမသာ အကဲခတ်နေကြပါသည်။ ဘိုးတော်ဆိုသောလူမှာ ဤအခန်းတွင် ရှိနေမည်မှာ သေချာပါသည်။

ကောက်ညှင်းပေါင်းစားပြီးနောက် အိမ်မိုးသက်ငယ်အဟောင်းများကို ဖျက်ကြပါသည်။ သက်ငယ်အသစ်များကို မိုးကြပါသည်။ အိမ်ခေါင်မိုး မိုး၍ တစ်ဝက်တစ်ပျက်အရောက်တွင် ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိ ရောက်လာကြပါသည်။

သက်ဦး၏လက်ထဲတွင် ငှက်ပျောသီးတစ်ဖီး ပါလာသည်။

“ဒီနေ့ ကိုမောင်ခိုင်တို့အိမ် အမိုးမိုးနေတာလား။ သက်ငယ်တွေကို မိုးရတာ တာဝန်များပါတယ် ကိုမောင်ခိုင်ရယ်။ သွပ်ကိုသာ ဝယ်ပြီး မိုးလိုက်စမ်းပါ”

“အင်း ဒီနှစ်မှာ အိမ်ကို သွပ်မိုးမလို့ပဲဗျ။ ဒါပေမဲ့ အကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့် သွပ်မမိုးနိုင်ဘဲ ဖြစ်သွားတာ”

“အားငယ်စကားတွေ မပြောစမ်းပါနဲ့ ကိုမောင်ခိုင်ရယ်။ ဒီနှစ် မမိုးနိုင်လည်း ရှေ့နှစ်တော့ မိုးနိုင်မှာပါ”

“မညိုရေ. . ဒီမှာ ညည်းဒေါ်လေး ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိတွေ ရောက်လာတယ်။ ကောက်ညှင်းပေါင်း ချပေးပါဦး”

ဒေါ်ကြီးမြရီက ပြောလိုက်သည်။

“ကောက်ညှင်းပေါင်းက ကုန်သွားပြီ အမေရေ”

“နေပါစေ မလုပ်ပါနဲ့။ တခြားလူတွေမှ မဟုတ်ဘဲ။ မကြာခင် ဆွေမျိုးတော်ကြရမယ့်သူတွေပဲဟာ ဟဲ. . ဟဲ. . ဟဲ”

အနှောင့်အသွား မလွတ်သော ဒေါ်လှကြည်၏စကားကြောင့် အိမ်မိုးနေသော လူငယ်များမှာ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ကြသည်။

“ညက အိပ်မက်ကြောင့် ကျွန်မတို့ လာခဲ့ရတာ”

“ဗျာ. . အိပ်မက်ကြောင့် ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်. . ကိုမောင်ခိုင်ရဲ့။ ညက ထူးထူးဆန်းဆန်း အိပ်မက်တစ်ခု မက်တယ်။ အိပ်မက်ထဲမှာလေ နတ်ကြီးတစ်ပါးက ရွာသာယာရွာက ဘုရားဒကာဦးမောင်ခိုင်ရဲ့အိမ်မှာ ဘိုးတော်တစ်ပါး ရောက်နေတယ်။ မနက်ကျရင် နင် သွားပြီးကန်တော့ရမယ်ဆိုလို့ လာခဲ့ရတာပဲ။ ဟုတ်ရော ဟုတ်ရဲ့လား”

“တိုက်ဆိုင်လိုက်တာဗျာ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို မနေ့က ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ပါး ကြွလာတယ်။ သူက မီးလွတ်စားတာဆိုပဲ။ ငှက်ပျောသီးကိုပဲ စားတာဗျ။ ဒါတောင် ကျွန်တော်တို့တွေ ကုသိုလ်ရအောင်လို့ စား တာတဲ့။ တကယ်ဆိုရင် သူက အာဟာရသိဒ္ဓိတို့၊ ကာယသိဒ္ဓိတို့ ပြီးစီးနေပြီတဲ့။ အခု အခန်းထဲမှာ ပုတီးစိပ်နေတယ်”

“အဟမ်း အဟမ်း”

အခန်းထဲမှ ချောင်းဟန်သံ ထွက်လာပါသည်။

“အဘခင်ဗျား. . ဒီမှာ အဘကို ကန်တော့မယ့်သူ ရောက်နေ ပါတယ်”

ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်က တရိုတသေ ပြောလိုက်ပါသည်။

ဘိုးတော်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အညိုရောင် အဝတ်အစားများ ဖြင့် အခန်းအပြင်သို့ ထွက်လာပါသည်။

“ကျွန်မတို့သားအမိက အဘကို ရှိသေစွာ ကန်တော့ပါတယ်”

ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိက ငှက်ပျောသီးတစ်ဖီး၊ တစ်ဆယ် တန် ငွေစက္ကူတစ်ရွက်ဖြင့် ကန်တော့ကြပါသည်။

“အေး. . . ပဋ္ဌာန်းဆက်ရှိတဲ့သူတွေ ရောက်လာကြပြီကိုး၊ ဒီတော့လည်း ချီးမြှောက်ပေးရဦးမှာပေါ့လေ”

ဘိုးတော်သည် တစ်ဆယ်တန်ငွေစက္ကူကို ယူ၍ ဘယ်ဘက် လက်ဝါးပေါ်တွင် ဖြန့်ပြီး တင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ညာဘက် လက်ဝါးဖြင့် ငွေစက္ကူပေါ်သို့ အုပ်လိုက်သည်။ အတန်ကြာအောင် အုပ်ထားပြီး ပါးစပ်ကလည်း တစ်စုံတစ်ခုကို ရွတ်ဆိုနေပါသည်။ ညာဘက်လက်ဝါးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ငွေစက္ကူတစ်ရွက်မှ ငွေ စက္ကူနှစ်ရွက် ဖြစ်နေပါသည်။

“ဟယ်. . ဟာ”

“တကယ် ထူးတာပဲ”

အားလုံး အံ့ဩသွားကြသည်။

“တစ်ဆယ်တန်တစ်ရွက်ကို သမီးတော်ကြီးက ယူလိုက်၊ နောက် တစ်ရွက်ကိုတော့ သားတော်ကြီးက ယူလိုက်၊ အဘက ဒါတွေကို မလိုဘူးကွဲ့။ ပဋ္ဌာန်းဆက်ရှိကြတဲ့ ခုနစ်ရက်သားသမီးတွေကို ချီး မြှောက်ရအောင် ရောက်လာတာ”

ဘိုးတော်ဆိုသူက ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်နှင့် ဒေါ်လှကြည်တို့ အား ငွေစက္ကူတစ်ရွက်စီ ပေးလိုက်ပါသည်။

အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်မှ လူငယ်များမှာ ဘိုးတော်အား စူးစိုက်ပြီး ကြည့်နေကြပါသည်။ ထိုစဉ် ပိုးထွန်း၏ လက်ထဲမှ သက်ငယ် တစ်ပုစ် လွတ်ကျသွားပါသည်။ သက်ငယ်ပုစ်မှာ လေထဲတွင် ဝေ့ကာ ဝဲကာဖြင့် ဘိုးတော်၏ နဖူးကို တည့်တည့်ကြီး ထိုးမိလေတော့သည်။

“ဟဲ့. . . ဟဲ့. . . ကလေးတွေ ဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာလဲ။ တော်တော်ခက်တဲ့ ကောင်တွေကွာ”

ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်က လူငယ်များကို မာန်လိုက်သည်။
 “ကလေးတွေကို မမာန်ပါနဲ့ သားတော်ကြီးရဲ့။ အဘက သူတော်
 ကောင်းလေ။ သူတော်ကောင်းဆိုတော့ သည်းခံနိုင်ပါတယ်။ သက်ငယ်
 ဆိုတာ သောကပေါ့ကွ။ ငါ့သားကြီးမှာ သောကတွေ ဘယ်လောက်
 များနေတယ်ဆိုတာကို နိမိတ်ပြလိုက်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ မယူနဲ့။ အဲဒီ
 သောကတွေကို ဖယ်ရှားဖို့ အဘက ရောက်လာတာပါ”
 သက်ငယ်တံထိုးမိသော ဘိုးတော်၏ နဖူးဒဏ်ရာမှ သွေး
 များ ထွက်လာပါသည်။ ဒေါ်လှကြည်က လက်သုတ်ပါဖြင့် သွေး
 များကို သုတ်ပေးနေရင်း
 “မျက်စိကို မထိတာ တော်သေးတယ် အဘရေ”
 ဟု ပြောပါသည်။
 “ရပါတယ်။ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ အဘလည်း အခန်းထဲကိုပြန်
 ပြီး ပုတီးစိပ်လိုက်ဦးမယ်”
 “ကျွန်မတို့လည်း ပြန်လိုက်ပါဦးမယ်။ နောက်နေ့တွေမှာလည်း
 အဘအတွက် ငှက်ပျောသီးတွေကို လာကန်တော့ပါမယ်”
 “ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိတွေ ထမင်းစားပြီးမှ ပြန်ကြပါ။
 ဒီမှာ ထမင်းတွေ ဟင်းတွေ အဆင်သင့် ရှိပါတယ်”
 “ရတယ် ဒေါ်မြရီရဲ့။ မစားတော့ဘူး။ ရွာမှာ ချိန်းထားတဲ့
 ကိစ္စတစ်ခုရှိလို့ ပြန်လိုက်ဦးမယ်။ သမီးမညီရေ . ဒေါ်ဒေါ်တို့ ပြန်ပြီ”
 “ဟဲ့...သမီး မညီ၊ ဒီမှာ ညည်းဒေါ်ဒေါ်က နှုတ်ဆက်နေတယ်”
 မီးဖိုချောင်ထဲရှိ မမညီက တုံ့လိုက်တာပင် လုပ်နေသောကြောင့်
 ဒေါ်ကြီးမြရီက ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။
 “ဟုတ်ကဲ့”

မမညီက အေးစက်စက် အသံဖြင့် နှုတ်ဆက်ပါသည်။
 ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိနှစ်ယောက် ပြန်သွားကြပါသည်။ ဘိုးတော်
 ဆိုသူမှာလည်း အခန်းတွင်းသို့ ပြန်ဝင်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်တို့
 အဖွဲ့မှာ ငေးစရာ မောစရာ မရှိတော့ပါ။ သက်ငယ်များအား ဂရုစိုက်ပြီး
 မိုးကြပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် နံနက်ပိုင်းမှာပင် အိမ်မိုးခြင်းကိစ္စ ပြီးစီး
 သွားပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် နေ့လယ်စာထမင်းကို မမညီတို့
 အိမ်က ကျွေးပါသည်။ ဟိုယခင် မမညီတို့အိမ်က ကျွေးခဲ့ဖူးသော
 ထမင်းဝိုင်းကဲ့သို့ ပျော်ရွှင်မှု မရှိကြပါ။ စခြင်း၊ နောက်ခြင်း ရယ်မော
 ခြင်းများကင်းလျက် တိတ်ဆိတ်သော ထမင်းဝိုင်းဖြစ်နေပါသည်။
 ထမင်းစား၍ပြီးသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပြန်ခဲ့ကြပါ
 သည်။ ပြန်လာကြရင်း ဖိုးထွန်းက
 “ဘိုးတော်ကြီးက ပိုက်ဆံတွေကို တစ်ရွက်ကနေ နှစ်ရွက်
 ဖြစ်အောင် လုပ်တတ်တယ်။ တော်တော်အံ့ဩဖို့ ကောင်းတယ်”
 ဟု ပြောပါသည်။
 “ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ လူကြီးက ပိုက်ဆံတွေပွားအောင် လုပ်တာ
 ထက် မင်းလုပ်လိုက်တာကမှ ပိုပြီးအံ့ဩဖို့ ကောင်းတာကွ”
 “ကျွဲနီရ . ငါက တမင်တကာလုပ်တာ မဟုတ်ဘူးကွ။ အောက်
 ကို ငေးကြည့်နေရင်း လက်ထဲက သက်ငယ်ပျစ်က လွတ်ကျသွား
 တာ”
 “ဖိုးထွန်းရဲ့ သက်ငယ်ပျစ်က တို့တွေအတွက် စဉ်းစားစရာ
 တစ်ခု ရတာပဲကွ”
 “ဘာစဉ်းစားစရာလဲကွ . . မြင့်သိန်းရ”
 ကိုစိန်ချစ်က ကြားဖြတ်ပြီး မေးလိုက်သည်။

“ဒီလိုကွ။ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူကြီးက သူ့မှာ ကာယသိဒ္ဓိတွေ၊ အာဟာရသိဒ္ဓိတွေ ပြီးစီးနေပြီလို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်လေ။ မနက်က ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်ကိုယ်တိုင် အဲဒီလို ပြောနေတာကို ငါလည်း ကြားရတာပဲ”

“အေး ကာယသိဒ္ဓိဆိုတာ တုတ်၊ ဓား စတဲ့လက်နက်တွေ ထိခိုက်မိရင် ခန္ဓာကိုယ်က မပေါက်မပြဲဘဲ ပကတိကောင်းမွန် နေတာကို ပြောတာကွ။ အခုဟာက သက်ငယ်တံရိုး ထိတာတောင် နဖူးပြဲသွားတယ်ဆိုတော့ ဒီလူကြီးမှာ ကာယသိဒ္ဓိ မရှိလို့ပေါ့”

“ဟာ. . ဟုတ်တာပေါ့၊ အခုမှပဲ စဉ်းစားမိတော့တယ်”

“ကိုမြင့်သိန်း. . . ဒါဆို ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူကြီးက ညာနေတာ ပေါ့”

“နေဦးကွ. . ကျွဲနီရ တို့တစ်တွေ ဆန္ဒစောလို့ မရဘူး။ ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်တို့၊ ဦးလေးလှဝင်းတို့ကို ငါပြောပြီး အကြံဉာဏ် တောင်းဦးမယ်။ အခုလောလောဆယ်မှာတော့ မင်းတို့တွေ သည်းခံပြီး နေကြဦး”

စကားတပြောပြောနှင့် လျှောက်လာကြရာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်လာပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်လည်း အိမ် ထဲသို့ ဝင်ခဲ့လေတော့သည်။

အခန်း (၇)

နှစ်ဆတိုး ဘိုးတော်၏ သတင်းမှာ ရွာသာယာတစ်ရွာလုံး ပျံ့နှံ့ သွားပါသည်။ ရွာသူရွာသားအချို့မှာ ငှက်ပျောသီးများ၊ ပိုက်ဆံ များဖြင့် ဘိုးတော်အား သွားရောက် ကန်တော့ကြသည်။ ကန်တော့ သည် ဆိုခြင်းထက် ပိုက်ဆံပွားရန် ကြိုးပမ်းခြင်းဟု ဆိုရပေလိမ့် မည်။ ကန်တော့ကြသူများအားလုံးကို ပိုက်ဆံနှစ်ဆ ပွားပေးမည်ဟု ကြေညာထားပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်၏စိတ်ထဲတွင် ဘိုးတော်ဆိုသော လူကြီးအပေါ်၌ သံသယရှိနေပါသည်။ အစ်ကိုကြီး များက “သည်းခံနေကြဦး” ဆို၍သာ ဘာမျှမပြောဘဲ နေရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စအတွက် ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် တိုင်ပင်၍ လျှို့ဝှက် စီစဉ်နေကြသည်ဟု သိရသည်။

ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ညကင်းစောင့်သော အလုပ်ကို စတင်ပါ ပြီ။ တစ်ညလျှင် လူသုံးယောက်နှုန်းဖြင့် အလှည့်ကျ ကင်းစောင့် ကြရမည်ဟု သိရသည်။ ကင်းစတင်စောင့်သောညတွင် ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တစ်ဖွဲ့လုံး ကင်းတဲသို့ သွားကြပါသည်။ ရွာထိပ်တွင် သစ်ဝါး များဖြင့် ကျကျနနဆောက်လုပ်ထားသော ကင်းတဲလေးမှာ

လူဆယ်ယောက်ခန့် ထိုင်နိုင်ပါသည်။ ကင်းစောင့်တာဝန်ကျသူများမှာ အိပ်ရာလိပ်၊ ဓာတ်မီးနှင့် လေးခွများကို ယူဆောင်လာကြသည်။
ကင်းတဲတွင်လည်း နှစ်ဆတိုး ဘိုးတော်၏အကြောင်းများကို ပြောဆိုနေကြပါသည်။

“နှစ်ဆတိုးဘိုးတော်ရဲ့ အစွမ်းကြောင့် ဦးမောင်ခိုင်တို့မိသားစု တော့ တော်တော် အဆင်ပြေနေကြတယ်ဆိုပဲ”

“ဦးမောင်ခိုင်တို့မိသားစုတင် ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ကုလားတို့ လင်မယားကိုတောင် ဘိုးတော်ကြီးက တော်တော် ချီးမြှောက်ပေး သတဲ့”

ထိုသို့ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုနေကြစဉ် ကင်းတဲဆီသို့ ကိုကုလား ရောက်လာပါသည်။

“ကုလား.. မင်းတော့ အသက်ရှည်ဦးမယ်။ အခုပဲ မင်း အကြောင်းကို ပြောနေကြတာကွ။ ဘိုးတော်ကြီးက မင်းတို့ လင်မယားကို ပိုက်ဆံတွေ ဘယ်လောက် ပွားပေးထားသလဲ”

အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်က မေးလိုက်သည်။

“နည်းနည်းပါးပါးပါကွာ။ အခု လောလောဆယ်မှာတော့ တစ်ခါသွားရင် ငွေတစ်ဆယ်လောက်ပဲ ပွားပေးသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခါကောင်းတဲ့ တစ်ရက်ရက်မှာ ရွာလုံးကျွတ် မ စ မတဲ့။ တချို့ ဆိုရင် ပိုက်ဆံတွေတောင် ကြိုတင်ပြီး ပေးထားကြပြီတဲ့”

“ဟေ့ . . ကြိုတင်ပြီးတော့ ပိုက်ဆံတွေ ပေးနေကြပြီ . . ဟုတ်လား” ကိုမြင့်သိန်းက စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် မေးသည်။

“အေး . . မင်းတို့လည်း ချမ်းသာချင်ရင်တော့ ဘိုးတော်ဆီကို သွားကြပေါ့ကွာ။ ဒါထက် . . ကင်းတဲ အစနေ့ညဆိုတော့ မင်းတို့အဖွဲ့ တွေ ပျော်ပွဲလေး ဘာလေးများ ချက်ပြီး မစားကြဘူးလား”

“ကိုကုလားက ကြက်သားပေးမလို့လား”

ကျွန်နီက မေးလိုက်သည်။

“မင်းတို့ချက်မယ်ဆိုရင်တော့ ပေးမှာပေါ့ကွ။ ငါ့အိမ်က ဥကြက်မ ကြီးကို ခွေးကိုက်တာ သေလို့ကွ။ အဲဒါကို မင်းတို့ ယူပေါ့”

“ကိုကုလားရဲ့ကြက်ကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့က ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ပေးရမှာလဲ”

“ငါးကျပ်တော့ ပေးကြကွာ”

“ခွေးကိုက်လို့ သေတဲ့ကြက်ကို ငါးကျပ်ဆိုတာတော့ များတယ် ဗျာ”

“စိန်ချစ်ရယ် . . ငါးကျပ်တော့ ပေးပါကွာ။ ဟင်းချက်ဖို့ ဆီ၊ ဆား၊ ငရုတ်သီး၊ ကြက်သွန်တွေပါ ငါ့အိမ်က ယူခဲ့ပါ့မယ်။ ဒါပေမဲ့ ပိုက်ဆံကိုတော့ တစ်ခါတည်း ပေးရမယ်နော်”

“ကိုကုလားကလည်းဗျာ . . ပိုက်ဆံစကား သိပ်ပြောတာပဲ။ ကြက်သားနဲ့ချက်မယ့် ပစ္စည်းတွေကိုသာ ယူခဲ့။ ကျွန်တော်လည်း အခု ချက်ချင်း အိမ်ကိုပြန်ပြီး ပိုက်ဆံယူခဲ့မယ်”

ညပျော်ပွဲစားရန်အတွက် ကိုစိန်ချစ်က စရိတ်ခံပါသည်။ ကင်းတဲ၏ ရှေ့မှာပင် မီးမွှေးကြ၊ ဟင်းကိုင်ကြ၊ ငရုတ်သီးထောင်းကြ ဖြင့် တပျော်တပါး ဆောင်ရွက်ကြသည်။ နီးရာအိမ်များမှ အိုးခွက်၊ ပန်းကန်နှင့် ငရုတ်ဆုံတို့ကို ငှားကြရသည်။

“ကျွန်နီ . . မင်းက ငရုတ်သီးထောင်းကွာ”

“ငရုတ်သီးထောင်းတာကတော့ ဟုတ်ပါရဲ့၊ ငရုတ်ကျည်ပွေ့ မရှိဘူး . . ကိုမြင့်သိန်းရဲ့”

“ဟာ . . ငရုတ်ဆုံသွားငှားခဲ့တာ ကျည်ပွေ့မပါခဲ့ဘူးကွ။ မထူးပါဘူးကွာ။ ဓားရိုးနဲ့သာ ထောင်းပေတော့”

ကိုမြင့်သိန်းက ဟင်းကိုင်ဓားမတစ်ချောင်းကို ကျွဲနီအား ပေး
၏။ ဓားရိုးဖြင့် ငရုတ်သီးထောင်းသော ကျွဲနီ၏အဖြစ်ကို ကြည့်၍
အားလုံးရယ်ကြပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် အဆင်ပြေသလို ချက်ပြုတ်ကြ
ပြီး ညပျော်ပွဲစားကြပါသည်။

ပျော်ပွဲစား၍ပြီးသောအခါ ကိုစိန်ချစ်က ကိုကုလားအား
ဟင်းဖိုးငွေ ငါးကျပ်ပေးပါသည်။

“ဟ. . စိန်ချစ်ရ၊ မင်းပိုက်ဆံကလည်း စုတ်လှချည်လားကွာ။
ဒီမှာ စာတွေကလည်း ရေးထားလိုက်သေးတယ်”

ပိုက်ဆံအား ဓာတ်မီးဖြင့် ထိုး၍ ကိုကုလားက ပြောပါသည်။

“ကျွန်တော်ရဲ့ ပိုက်ဆံက စုတ်ပေမဲ့ သုံးလို့ရပါတယ်ဗျ၊ စာတွေ
ကတော့ ကျွန်တော်ရေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လဲဗျာ။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ
ကို ကိုယ် မှတ်မိတာပေါ့”

ကိုကုလားမှာ မကြိုက်တကြိုက်ဖြင့် ပိုက်ဆံကိုယူ၍

“ကဲ. . ငါ ပြန်တော့မယ်”

ဟု ပြောပါသည်။

“နေပါဦးဗျ၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့ စကားလေး ဘာလေး ပြောပါဦး”

“အိမ်မှာ မခွေးနီတစ်ယောက်တည်းကွ။ ပြန်ဦးမှ”

“အမယ်. . ကစားဝိုင်းကျတော့ တစ်ညလုံး သွားနေပြီးတော့။
အခုမှ အရေးကြီးနေပြန်ပြီ”

“အေးပါကွာ စိန်ချစ်ရ၊ နောက်နေ့တွေကျမှ မင်းတို့နဲ့
စကားပြောမယ်။ ခုညတော့ အိပ်ချင်လို့ ပြန်ဦးမယ်”

ကိုကုလားမှာ သူ၏ ဟင်းကိုင်ဓားမနှင့် ပစ္စည်းပစ္စယများကို
ယူ၍ ပြန်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့များမှာ ကင်းတဲပေါ်တွင်ထိုင်၍ စကား
ပြောနေကြပါသည်။ ထို့သို့ဖြင့် တစ်ခဏမျှအကြာတွင် မခွေးနီသည်
ဓာတ်မီးတစ်လက်ဖြင့် ကင်းတဲသို့ ရောက်လာ၏။

“ဟဲ့ကောင်လေးတွေ. . ငါ့ယောက်ျား ကိုကုလား ဘာဖြစ်မှန်း
မသိလို့. . လုပ်ကြပါဦး”

“ဟင်. . ကိုကုလား ဘာဖြစ်လို့လဲ မမခွေးနီရဲ့”

ကိုမြင့်သိန်းက မေးလိုက်သည်။

“သူ့ခါးက တအားပူနေလို့တဲ့။ လူးလိမ့်ပြီး နေရတယ်”

“စောစောကတောင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ ပျော်ပွဲစားခဲ့တာ ကောင်း
ကောင်းမွန်မွန်ပါ”

“အေးလေ. . အိမ်ရောက်တော့မှ ကောက်ခါငင်ခါ ဖြစ်တာပဲ။
ငါတော့ မရိုးဘူးလို့ ထင်တယ်။ နင်တို့တွေ ဘိုးတော်ဆီကို သွားပြီး
ဆေးတောင်းပေးကြစမ်းပါ”

“မမခွေးနီကလည်း ဒီကိစ္စက ဘိုးတော်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ”

ကိုစိန်ချစ်က ပြောလိုက်သည်။

“ဟဲ့. . ဘိုးတော်က ပယောဂလည်း ကုတယ်။ ဗေဒင်လည်း
ဟောတယ်လို့ ပြောတယ်။ အခုချက်ချင်း သွားပေးကြပါ။ ကိုကုလား
မှာ တော်တော်ခံစားနေရတယ်”

ကျွန်တော်တို့အားလုံး အတွေးကိုယ်စီဖြင့် တိတ်ဆိတ်သွားကြ
သည်။ အတန်ကြာတော့မှ ကျွဲနီက. . .

“နေဦး. . မမခွေးနီရဲ့။ ကိုကုလား အိမ်ပြန်လာတော့ သူ့ခါးကြား
မှာ ဓားမကို ထိုးလာသလား”

ဟု မေးသည်။

“အဲဒါတော့ ငါလည်း သေသေချာချာ မသိဘူး”

“ကိုကုလားပြန်တုန်းက သူ့ခါးကြားမှာ ဓားမကိုထိုးသွားတာ ငါ မြင်လိုက်တယ်”

“ဟုတ်ပြီ ကိုမြင့်သိန်းရေ. . ဟုတ်ပြီဗျ”

“ဘာဟုတ်တာလဲကွ။ ကျွဲနီရ”

“သူ့ဓားမအရိုးနဲ့ ကျွန်တော် ငရုတ်သီးထောင်းခဲ့တာလေ။ ဒီဓားရိုးကို ခါးကြားထိုးမိတော့ ငရုတ်သီးက ပူပြီပေါ့ဗျ”

“ဟုတ်တာပေါ့. . ကျွဲနီပြောမှ စဉ်းစားမိတော့တယ်။ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ ကိုကုလားရယ်. . ဟား ဟား ဟား”

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပွဲကျသွားပါသည်။

“အမယ်လေး. . ဒီလိုဖြင့် တော်သေးတာပေါ့။ ငါ့မှာ ဘာတွေများ အမှောက်အမှားရှိခဲ့သလဲလို့ ပူပန်လိုက်ရတာ။ ငရုတ်သီးပူတာကတော့ ဆီသုတ်ရင် ပျောက်တယ်။ ပြန်မယ်. . ပြန်မယ်. . မြန်မြန် ဆန်ဆန် ဆီသုတ်ပေးလိုက်ဦးမှ”

ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် မမခွေးနီမှာ ပြန်သွားပါသည်။

x x x x x

ကျွန်တော်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် လယ်ထဲသို့ နွားချေးများ ချနေကြပါသည်။ အိမ်မှ နွားချေးများကို လှည်းဖြင့်တင်၍ သွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က နွားချေးများကို အတင်အချ လုပ်သည်။ အဖေက လှည်းမောင်းပါသည်။ နွားချေးချရာတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်မနက်လျှင် လှည်းငါးစီးတိုက် ပြီးပါသည်။ ယနေ့နံနက် လှည်းပေါ်သို့ ကျွန်တော် လေးခေါက်မြောက် နွားချေးတင်နေစဉ် အမေက. . .

“မောင်သန်းရေ. . စောစောက ကျွဲနီရယ် အိမ်ကို လာသွားတယ်။ မင်းကို ရွာသူကြီး ကိုဘကျော်တို့အိမ်ကို အခုချက်ချင်း လာခဲ့ဖို့ မှာသွားတယ်”

ဟု ပြောပါသည်။

“အမေ. . ကျွဲနီက ဘာကိစ္စလို့ ပြောခဲ့သေးလဲ”

“မင်းတို့တွေ ညတုန်းက အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်းရဲ့ကြက်ကို ခိုးပြီး ကင်းတဲမှာ ချက်စားကြတယ်ဆိုပြီး ဒေါ်ဝင်းက ရွာလူကြီးကို တိုင်သတဲ့။ အဲဒီကိစ္စကို ရှင်းဖို့ ခေါ်တာတဲ့။ မင်းတို့ကရော အဲဒီလို လုပ်မိကြသေးလား”

“မဟုတ်ဘူး အမေ။ ညက ကျွန်တော်တို့ ချက်စားကြတာ ကိုကုလားရဲ့ ကြက်ပါ။ အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်းရဲ့ကြက်ကို မခိုးပါဘူး”

“မောင်သန်း မင်းပြောတာ သေချာတယ်နော်”

အဖေက ကျွန်တော့်အား စေ့စေ့ကြည့်၍ မေးပါသည်။

“သေချာပါတယ် အဖေ။ ကျွန်တော် ဘယ်သူ့ပစ္စည်းကိုမှ မခိုးပါဘူး”

“အေး. . ဒါဆို ကိုဘကျော်အိမ်ကို သွားပြီးရှင်းလိုက်။ ငါလည်း လိုက်ခဲ့မယ်”

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် ဘကြီးဦးဘကျော်တို့ အိမ်သို့ သွားကြပါသည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်တို့အိမ်တွင် အပျိုကြီး ဒေါ်ဝင်းနှင့် ရွာလူငယ်အချို့ ရောက်နှင့်နေကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်၍ မကြာမီအချိန်တွင် ကိုမြင့်သိန်းနှင့် ကိုစိန်ချစ်တို့လည်း ရောက်လာကြပါသည်။

“မောင်မြင့်သိန်းတို့လည်း ရောက်လာကြပြီဆိုတော့ လူစုံပြီ။ လိုရင်းကိစ္စကိုပဲ ပြောတော့မယ်။ ဒေါ်ဝင်းက သူ့ရဲ့ကြက်ကို လူငယ်တွေက ခိုးပြီးတော့ ကင်းတဲမှာ ချက်စားကြပါတယ်လို့ လာတိုင်တယ်”

“မဟုတ်ဘူး ဘကြီး”

“ဒါ တမင်သက်သက် စွပ်စွဲတာ”

“ကျွန်တော်တို့ မခိုးဘူး”

လူငယ်များက ငြင်းဆိုကြပါသည်။

“နေဦးကွ။ . မလောကြနဲ့။ ဒီပြဿနာကို ပြေပြေလည်လည်ဖြစ်အောင် ရှင်းရမှာ။ ကဲ. . ကာယကံရှင် ဒေါ်ဝင်းက အရင်စပြီး ပြောပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ပျောက်သွားတဲ့ ကြက်က ကြက်ဖလား၊ ကြက်မလား”

“ကြက်ဖကြီးပါ”

“ကျွန်တော်တို့ ညက ချက်စားတဲ့ ကြက်က ကြက်မဗျ”

“လူငယ်တွေက ဆန္ဒမစောကြပါနဲ့ကွာ။ တစ်ဖက်က ပြောတာကို ဆုံးအောင် နားထောင်ကြဦး။ ဟုတ်ပြီ. . ဒေါ်ဝင်းရဲ့ကြက်ဖကြီးကို လူငယ်တွေက ခိုးတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ဘယ်လို အထောက်အထားတွေရှိသလဲ”

“အဲဒါကတော့ ဒီလိုပါ။ ဒီမနက် ကြက်အိပ်တန်းဆင်းချိန်မှာ ကျွန်မရဲ့ ကြက်ဖကြီးကို မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ ဒါနဲ့ စောစောစီးစီး ရွာထဲမှာ စုံစမ်းပါတယ်။ ညက ကင်းတဲမှာ လူငယ်တွေ ကြက်သားဟင်းချက်စားတာကို သိရပါတယ်။ ပိုပြီး သေချာအောင် ဘိုးတော်ဆီမှာ ပေဒင်သွားပြီး မေးပါတယ်။ ဘိုးတော်က နင့်ကြက်ကို ဒီရွာထဲက လူငယ်တွေခိုးပြီး ချက်စားကြတာတဲ့။ ခေါင်းဆောင်ပြီး ခိုးတဲ့သူရဲ့ နာမည်မှာ အင်္ဂါနံ စိန်ပါတယ်ဆိုလို့ ကျွန်မက ဦးဘကျော်ဆီကို လာပြီးတိုင်တာပါ”

ဒေါ်ဝင်းက ဒေါသလေသံဖြင့် စွပ်စွဲပြောဆိုပါသည်။

“ကဲ. . လူငယ်တွေဘက်က ဘယ်သူက ပြောမှာလဲ”

“ကျွန်တော် ပြောမယ် ဘကြီး”

ကျွဲနီက မဆိုင်းမတွ ပြောလိုက်သည်။

“နေဦးကွ။ ကျွဲနီက ငါ့ရဲ့တူ၊ ငါ့ရဲ့သား ဖြစ်နေတော့ ဒေါ်ဝင်းဘက်က တစ်မျိုးတစ်မည် ထင်စရာဖြစ်နေဦးမယ်။ တခြား လူငယ်တစ်ယောက်ယောက်က ပြောပါ”

“ကျွန်တော် ရှင်းပြပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ ညက ချက်စားကြတာက ကိုကုလားရဲ့ ကြက်ပါ။ ပြီးတော့ ကြက်မပါ။ ကြက်ဖ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါတွေကို ကင်းသမားတွေလည်း အားလုံးသိပါတယ်”

ကိုမြင့်သိန်းက ရှင်းပြလိုက်ပါသည်။

“သူ့ခိုးကတော့ ခိုးတယ်လို့ ဘယ်ပြောပါ့မလဲ။ ငါ့ကြက်ဖကြီးရဲ့ တန်ဖိုးကို အခုချက်ချင်း လျော်ရင်လျော်၊ မလျော်ရင် ဘိုးတော်နဲ့ ဓာတ်ရိုက် ဓာတ်ဆင်လုပ်မယ်။ အဲဒီတော့မှ နင်တို့အားလုံး ဒုက္ခရောက်မယ်. . သိလား”

အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်းမှာ လုံးဝ မလျှော့ပါ။ ဘိုးတော်ဖြင့် သက်သေထူပြီး စွပ်စွဲ၏။ ဘိုးတော်ဖြင့်ပင် တိုင်တည်၍ ခြိမ်းခြောက်ပြန်၏။

“ဒေါ်ဝင်းရဲ့ ကြက်ကို ကျွန်တော်တို့ လုံးဝမခိုးဘူး။ ဒါကြောင့် လျော်လည်း မလျော်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့်ဘက်က မှန်ကန်တဲ့အတွက် ဘယ်ဘိုးတော်ကိုမှလည်း မကြောက်ဘူး”

ကျွဲနီက ဒေါသတကြီးဖြင့် ပြောပြန်သည်။

အခြေအနေမှာ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုစဉ် အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်း၏တူ မြင့်နိုင် ရောက်လာပါသည်။

“ဒေါ်ကြီး. . ဒေါ်ကြီးရဲ့ကြက်ကို သူ့ခိုး ခိုးတာမဟုတ်ဘူး။ ဟိုမှာ ပြန်တွေ့နေပြီ”

“ဟေ. . ဘယ်မှာတွေ့တာလဲ”

“ဒေါ်ကြီးနဲ့ နှစ်ခြံကျော်က ကိုမြတ်သာတို့အိမ်က ကြက်မဆီ ကို ရောက်နေတာတဲ့”

“အမလေး. . အဲဒါကိုများ ငါ့ကို စောစောစီးစီး လာမပြောဘူး။ အခုတော့ အားနာစရာတွေ ဖြစ်ကုန်ပြီ”

“စောစောကတည်းက ပြောမလို့ပါ။ ဒေါ်ကြီးက အိမ်မှာ မနေဘဲ ရွာထဲကို သွားနေတာ မနည်းပဲ လိုက်ရှာနေရတာ”

အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်းမှာ အလွန်အမင်း စိတ်မသက်မသာ ဖြစ် သွားပုံ ရပါသည်။

“ဦးဘကျော်ရေး. . ကျွန်မတော့ မှားသွားပြီ။ လူငယ်တွေ အားလုံးကိုလည်း ဒေါ်ဒေါ်က အနူးအညွတ် တောင်းပန်ပါတယ် ကွယ်။ တကယ်တော့ ဟိုဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူရဲ့ စကားကို ယုံစားမိတာ လည်း ပါပါတယ်”

ဒေါ်ဝင်းကိုယ်တိုင် တောင်းပန်လာသောကြောင့် ကျွန်တော် တို့ လူငယ်အားလုံးကလည်း ကျေနပ်သွားပါသည်။

“အခုလို အမှားကို အမှားမှန်းသိပြီး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ပြေလည် သွားကြတာ ဝမ်းသာစရာပဲဟေ့။ တို့ရွာသူ ရွာသားတွေ သတိထားကြရ မှာက လောင်းကစားဝိုင်းကနေ အစပြုပြီး တို့ရွာမှာ ပြဿနာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ သူ့ခိုး သူ့ဝှက်တွေကလည်း ပူတော့ ညကင်းတွေပါ စောင့်နေကြရတယ်။ ကြုံလာတဲ့ ပြဿနာတိုင်းကို သတိတရားနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြား ထားတဲ့

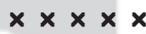
‘စူးစမ်းဆင်ခြင် မပြုလျှင် မြဲပင်ပူပန်ရ ဆင်ခြင်တရား လက်ကိုင်ထား ပြုငြားချမ်းသာရ’

ဆိုတဲ့ အဆုံးအမကို အမြဲတမ်း နှလုံးသွင်းကြဖို့ အရေးကြီး တယ်။ ဘယ်လိုပဲ ပြဿနာ၊ အခက်အခဲတွေကိုကြုံကြုံ တို့ရွာရဲ့ ကောင်းမှုအစဉ်အလာဖြစ်တဲ့ သင်္ကြန်မှာ ကျင်းပတော့မယ့် စုပေါင်း ရှင်ပြုပွဲကို အားလုံးစည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အောင်မြင် စွာ ကျင်းပနိုင်ဖို့ အထူးတိုက်တွန်းလိုပါတယ်”

“စိတ်ချပါ။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် နှစ်တိုင်းထက် ပိုပြီး အလှူငွေ ထည့်ပါ့မယ်။ တူတွေ တူမတွေကိုလည်း ရပ်ရေး ရွာရေးကိစ္စတွေမှာ ပါဝင်ကူညီခိုင်းပါ့မယ်”

ဒေါ်ဝင်းက အလှူအတွက် ကြိုတင်၍ ကတိပြုနေသည်။

နားလည်ခွင့်လွတ်ခြင်းဖြင့်သာ ရယူအပ်သော စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်း အင်အားတို့မှာ တိုးပွား၍ လာပါသည်။

ကျွန်တော်သည် နွားစားကျက်ဖြင့် ဝေးခဲ့သည်မှာ ကာလ အတန်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ဘုရားပွဲအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ပြီဆိုကတည်း က နွားများအား အိမ်တွင် ကောက်ရိုးကိုသာ ကျွေးထားရသည်။ ယခုအခါ ဘုရားပွဲလည်းပြီး၍ မိုးရေး ကာရေးလည်း ပြီးပြီဖြစ်သော ကြောင့် နွားကျောင်းထွက်ရပြန်ပါသည်။ ကျွဲနီမှာလည်း ကျွန်တော့် နည်းတူ ယခုမှပင် နွားကျောင်းထွက်ပါသည်။ ဖိုးထွန်းမှာတော့ အငှားနွားကျောင်းသူဖြစ်သောကြောင့် နေ့စဉ် နွားကျောင်းနေရ ပါသည်။

နွေရာသီတွင် စိုက်ခင်းများ နည်းပါးသောကြောင့် နွားစားကျက် နယ်ကျယ်ပါသည်။ နွားများကို လွတ်ထားပြီး ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သား သစ်ပင်ရိပ်တစ်ခုတွင် တိုင်လိုက်ကြပါသည်။

“မင်းတို့တွေ နွားမကျောင်းတဲ့ရက်တွေမှာ ငါတစ်ယောက်တည်း ပျင်းနေတာကွ”

“တခြား နွားကျောင်းသားတွေ မလာကြဘူးလားကွ”

ကျွန်တော်က ဖိုးထွန်းအား မေးပါသည်။

“လာတော့ လာတာပေါ့ကွာ။ ဒါပေမဲ့ စားကျက်နယ်က ကျယ်တော့ လူဆက်ကျဲတယ်လေ။ ဪ့. . ဒါနဲ့ ဟိုတစ်နေ့က ကိုကုလားတို့တစ်တွေ တောစပ်မှာ ဖဲဝိုင်းလုပ်ကြသေးတယ်ကွ”

“ဟေ့ . . ဖဲဝိုင်းလုပ်တယ် ဟုတ်လား။ ဘယ်သူတွေရော ပါကြ သေးလဲ”

ကျွန်က စိတ်ဝင်တစားဖြင့် မေးပါသည်။

“ကိုကုလားရယ်၊ ကိုကျော်ရွှေရယ်၊ နောက်တစ်ယောက်က မျက်နှာစိမ်းကွ။ သူတို့ခေါ်နေသံ ကြားရတာကတော့ ဦးညွန့်မောင်ကြီး ဆိုလား. . ဘာလား”

“အေး. . အဲဒီ ဦးညွန့်မောင်ကြီးနဲ့ ကိုကုလားတို့က ဟိုတုန်း ကတည်းက အဆက်အသွယ်ရှိတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ ဒီကိစ္စကို လူကြီးတွေကို ပြန်ပြောရမယ်”

“အမလေး. . ကျွန်ရယ်၊ လူကြီးတွေကိုတော့ ပြန်မပြောလိုက်ပါနဲ့။ သူတို့က ငါ့ကို ငွေငါးကျပ်ပေးပြီး ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြန်မပြောဖို့ မှာခဲ့တာကွ”

“ဘာလဲ. . မင်းကရော သူတို့တွေနဲ့ အလိုတူ အလိုပါလား”

“အဲဒီလို မဟုတ်ရပါဘူးကွာ။ ငါလည်း နွားကျောင်းရင်းနဲ့ သူတို့ကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့တာပါ။ ပြီးတော့ ဦးညွန့်မောင်ကြီးရဲ့

ခါးကြားမှာ ဓားမြှောင်ကြီးတစ်လက် ပါတယ်ကွ။ ငါ့ကို ပြဿနာ ရှာမှာစိုးလို့ လူကြီးတွေကို ပြန်မပြောပါနဲ့ကွာ. . နော်”

ဖိုးထွန်းက ငိုမဲ့မဲ့ဖြင့် ပြောပါသည်။

“ဖိုးထွန်းရယ်. . မင်းကို ဦးညွန့်မောင်ကြီးက ဒုက္ခပေးအောင် တော့ ငါတို့က ဘယ်လုပ်ပါ့မလဲကွာ။ လူကြီးတွေကို တိုးတိုး တိတ်တိတ်ပဲ ပြောမှာ။ အခုရက်ထဲမှာ ဘကြီးဦးဘကျော်နဲ့ ဦးလေး လှဝင်းတို့ ကိစ္စတစ်ခုခုကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် တိုင်ပင်နေကြတယ်ကွ။ တစ်ခါတလေ ကိုစိန်ချစ်နဲ့ ကိုမြင့်သိန်းတို့လည်း ပါတယ်”

“ဘာကိစ္စတွေကို တိုင်ပင်နေကြတာလဲ”

ကျွန်တော်က ကျွန်အား မေးလိုက်ပါသည်။

“တိတိကျကျတော့ မသိရဘူးကွ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာက တော်တော်အရေးကြီးတဲ့ ပုံစံပဲ”

“ကိုစိန်ချစ်ရဲ့ ကိစ္စများလားကွာ။ မမညိုက ဒီနှစ် ဝါမဝင်ခင် သက်ဦးနဲ့ ယူရတော့မှာတဲ့”

“သေချာလို့လား ဖိုးထွန်းရယ်။ မင်းကို ဘယ်သူက ပြောတာလဲ” ကျွန်က မေးပါသည်။

“ငါ့မမက ပြောတာကွ။ မမညိုနဲ့ ငါ့ရဲ့အစ်မက အမြဲတမ်း အဆက်အသွယ်ရှိတယ်”

“အင်း ကိုစိန်ချစ်တော့ တော်တော်ကံငယ်နေတာပဲ၊ ရွာထဲက ကြက်ပျောက်တုန်းကလည်း သူ့ကိုပဲ ဦးတည်ပြီး အစွပ်စွဲခံရတယ်”

ကျွန်တော်က ကိုစိန်ချစ်အတွက် စိတ်မကောင်းစွာဖြင့် ပြော လိုက်သည်။ ထိုအခါ ကျွန်က. . .

“ငါစဉ်းစားမိတာ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ မမညိုတို့အိမ်မှာ နတ်ပွဲပေးတုန်းက နတ်ကတော် ဒေါ်လှကြည်က အင်္ဂါနံပါတဲ့သူကို ရှောင်ရမယ်။ အကျိုးမပေးဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။ နောက်တစ်ခါ ကြက်သူခိုးကိစ္စမှာလည်း ဘိုးတော်က အင်္ဂါသားက ဦးဆောင်ပြီး ခိုးတယ်လို့ ပြောပြန်တယ်။ ဒါတွေဟာ တစ်စုံတစ်ယောက်က တမင် ဖန်တီးပြီး ကိုစိန်ချစ်ကို နှိပ်ကွပ်နေတာလို့ ထင်တယ်”

ဟု တွေးတွေးဆဆဖြင့် ပြောလိုက်သည်။ ကျွဲနီ၏အတွေး အမြင်ကို ကျွန်တော် အလွန်လေးစားမိပါသည်။ အလွန်လည်း အံ့ဩမိပါသည်။ သူတွေေးသလိုမျိုး ကျွန်တော် မတွေးမိခဲ့ပါ။ နတ် ကတော် ဒေါ်လှကြည်နှင့် ဘိုးတော်ဆိုသူတို့မှာ တစ်ကြိတ်တည်း တစ်ဉာဏ်တည်းလေလား။ ဘိုးတော်ဆိုသူမှာ မည်သည့်ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရွာသို့ ရောက်လာခဲ့သနည်း။ အတွေးပေါင်းစုံဖြင့် ကျွန်တော်မှာ ချာချာလည်နေပါတော့သည်။

အခန်း (၈)

စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲအတွက် ရွာလယ်တွင် မဏ္ဍပ်ထိုးကြပါသည်။ လူကြီးများက ကြီးကြပ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လူငယ်များက တက်ညီလက်ညီ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ရွာသူရွာသားများကလည်း ရေနွေးကြမ်း၊ မုန့်ပဲသရေစာနှင့် ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာများကို လာ ရောက်ပေးပို့ကြပါသည်။

“မဏ္ဍပ်ထိုးတဲ့သူတွေအတွက် ကောက်ညှင်းဆန်လေးပြည်နဲ့ မုန့်ဆီကြော်တွေ ကြော်ပြီး ယူလာခဲ့တယ်။ အခုမနက်ကမှ ကြော် ထားတာ၊ ပူပူရွရွလေး. . . ကောင်းမှ ကောင်း”

ယခင်က ကျွန်တော်တို့အပေါ်၌ အထင်အမြင်လွဲခဲ့သော အပျိုကြီးဒေါ်ဝင်းသည်ပင်လျှင် မုန့်ဆီကြော်များ လာပို့ပါသည်။ သံသယကင်းသော စေတနာ မေတ္တာစကားများက မုန့်ပဲ သရေစာ များထက်ပင် ပို၍ အရသာရှိလှပါသည်။ အားလုံး၏ စည်းလုံး ညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်မှုတို့ကြောင့် နံနက် ကိုးနာရီခန့်အချိန်တွင် လေးပင် ခြောက်ပင်မဏ္ဍပ်ကြီးမှာ ရုပ်လုံးပေါ်လာပါသည်။ ခဏတာမျှ

နား၍ ရေနှေးကြမ်းသောက်ကြပါသည်။ မမညို၊ မမပျို၊ မမခွေးနီတို့က ရေနှေးကြမ်းနှင့် မုန့်ပဲသရေစာဝိုင်းများ ပြင်ဆင်ပြီး ကျွေးမွေးကြပါသည်။ ရေနှေးကြမ်းဝိုင်းတွင် ဘကြီး ဦးဘကျော်က

“နောက် ၁၅ ရက်ဆိုရင် တို့ရွာရဲ့ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲကြီးကို စည်စည်ကားကားနဲ့ ကျင်းပတော့မယ်။ ဒီရက်တွေထဲမှာ ရွာထဲကို အလှူခံထွက်ရမယ်။ အလှူအတွက် လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို မြို့မှာ သွားပြီးဝယ်ရမယ်။ အလှူခံထွက်တဲ့နေရာမှာ ရွာဒိုးပတ်ဝိုင်းနဲ့အတူ လူကြီးလူငယ်တွေ စုပေါင်းပြီး သွားကြမယ်။ နောက်တက်လူငယ် လေးတွေက မင်းတို့နောင်တော်ကြီးတွေဆီမှာ ဒိုးပတ်၊ အတီးအမှုတ်၊ အက အခုန်တွေကို သင်ကြ။ ဒါမှ ရှေးလူနောက်လူ ဆက်ပြီး တို့ရွာ ဒိုးပတ်ဝိုင်းတည်မြဲမှာ”

“ဟုတ်တယ်.. ဟုတ်တယ်။ ဒီနှစ် ဒိုးပတ်ဝိုင်းမှာ ကျွဲနီက ဦးရွှေရိုးအကနဲ့ ကရမယ်။ မောင်သန်းက ဒေါ်မိုးအကနဲ့ ကရမယ်”

“မလုပ်ပါနဲ့ ကိုကုလားရယ်၊ ကျွန်တော်မှ မကတတ်တာ”

“ငါ သင်ပေးမှာပေါ့ကွ။ မောင်သန်းရ”

“ဟင့်အင်း.. ဒီပြင်အလုပ်တွေကိုပဲ လုပ်မယ်။ အဆို အက တွေတော့ မလုပ်ချင်ဘူး။ ရှက်စရာကြီး”

ကျွန်တော်က အကြောက်အကန် ငြင်းပါသည်။

“ငါ့တူ မောင်သန်းက အတွေးအမြင် လွဲနေတယ်ထင်တယ်။ ဒါက ရှက်စရာ မဟုတ်ဘူးကွ။ ကိုယ့်ရပ် ကိုယ့်ရွာ ကိုယ်ရဲ့ ဒိုးပတ် ဝိုင်းအတွက် အားဖြည့်ရတာ။ တနည်းပြောရရင် ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းတာကွ။ မကောင်းတဲ့ အသောက်အစား၊ အပျော်အပါးတွေကို လုပ်တာကမှ ရှက်စရာကွ။ ဒီကိစ္စက ရှက်စရာမဟုတ်ဘူး”

ဦးလေးလှဝင်းက လေးလေးနက်နက်ပြောပါသည်။

“ဟေ့ကောင် မောင်သန်း၊ ဦးလေးလှဝင်းပြောတာ ဟုတ်တယ်။ ငါကတော့ ဒိုးပတ်ဝိုင်းမှာ ကမယ်။ မင်းလည်း ကရမယ်ကွ”

ကျွဲနီ၏တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ခေါင်းညိတ် လိုက်ရသည်။

“မောင်သန်း.. နင် ဒေါ်မိုးကဖို့ အဝတ်တွေကို ငါ ပေးမယ်”

မမညိုက ပြောပါသည်။

“ဒါဆို ကျွန်တော် ဦးရွှေရိုးကဖို့ အဝတ်တွေကို ကိုစိန်ချစ်က ပေးရမယ်”

ကျွဲနီ၏စကားကြောင့် အားလုံးပွဲကျသွားလေတော့သည်။

x x x x x

ညစဉ်ညတိုင်း ရွာလယ်မဏ္ဍပ်တွင် လသာမီးအိမ်ထွန်း၍ ဒိုးပတ်ဝိုင်း တိုက်ကြပါသည်။ အစ်ကိုကြီးများနှင့်အတူ ဦးလေးလှဝင်း ကိုယ်တိုင် ဦးစီးပြီး ကျွန်တော်တို့အား သင်ပြပေးပါသည်။

“ဒိုးပတ်ဝိုင်းတစ်ဝိုင်းဟာ မိသားစုတစ်ခုနဲ့ အလားသဏ္ဍာန် တူတယ်။ မိသားစုတစ်ခုမှာ လယ်ထွန်တဲ့သူ၊ ထမင်းချက်တဲ့သူ၊ နွား ကျောင်းတဲ့သူ စသည်ဖြင့် သူ့နေရာနဲ့သူ ထောင့်စေ့နေရင် အဲဒီ မိသားစုဟာ အောင်မြင်တိုးတက်နေတာပဲ။ တကယ်လို့ တစ်ယောက် ယောက်က ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် လုပ်မိရင် ဒီမိသားစု ဒုက္ခရောက် တော့တာပဲ။ ဒိုးပတ်ဝိုင်းတစ်ခုမှာလည်း ဒိုးသမား၊ ဝါးသမား၊ လင်းကွင်းသမား၊ ပလွေသမား၊ အဆိုအကသမားတွေဟာ သူ့နေရာနဲ့ သူ တာဝန်ကျနေရမယ်။ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦးက နားလည်ပြီး

စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိရှိ ကြိုးစားကြရင် ခိုးပတ်အဖွဲ့ဟာ မုချအောင်မြင်ရမယ်”

အဆို အက၊ အတီးများအတွက်လည်း သွန်သင်ပေးပါသည်။

“သီချင်းဆိုတဲ့သူက အသံကောင်းရုံ၊ စည်းဝါးကိုက်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူးနော်။ သီချင်းစာသားတွေ ပီသရမယ်။ ကိုယ်တိုင်ခံစားမှုအပြည့်နဲ့ သီဆိုနိုင်ရမယ်။ အကသမားကလည်း ခြေချိုး၊ လက်ချိုးအပြင် မျက်နှာအမူအရာပါ သရုပ်ကျရမယ်။ ခိုးပတ်ကို တစ်ဖွဲ့လုံးတီးတတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားကြ။ အလှူခံထွက်တာတို့ ရှင်လောင်းလှည့်လိုက်တာတို့ကျရင် ခိုးပတ်သမားက ခိုးပတ်ကို လွယ်လည်းလွယ်ရ၊ တီးလည်းတီးရနဲ့ တအားပင်ပန်းတယ်။ လူအလဲအလှယ်နဲ့ တီးမှ အဆင်ပြေမှာ”

ကျွန်တော် အကသင်ယူခါစ၌ အခက်အခဲ အတော်ဖြစ်သေးသည်။ ဦးလေးလှဝင်းနှင့် အစ်ကိုကြီးများ၏ စိတ်ရှည်လက်ရှည် သင်ပြပေးမှုတို့ကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် အဆင်ပြေသွားပါသည်။ ထိုသို့ဖြင့် အလှူခံထွက်မည့်နေ့သို့ ရောက်လာပါသည်။ နံနက်စောစောတွင် ကျွန်တော့်အား မမညို လာခေါ်ပြီး သူမ၏နေအိမ်တွင် အလှူပြင်ဆင်ပေးပါသည်။ သနပ်ခါး၊ မျက်နှာချေ၊ ပေါင်ဒါများဖြင့် မျက်နှာကို လိမ်းခြယ်ပေးပါသည်။ ရင်ဖုံးအင်္ကျီလက်ရှည်နှင့် ထဘီကိုလည်း ဝတ်ဆင်ပေးပါသည်။ ပဝါတစ်ထည်ဖြင့် ခေါင်းကို စည်းပေးပါသည်။ ကျွန်တော့်အား ပြင်ဆင်ပေးနေစဉ် ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိနှစ်ယောက် ရောက်လာကြပါသည်။

“ဒီလောက် အိမ်အလုပ်တွေများနေတဲ့ ငါ့သမီးလေးကိုမှ လာပြီး ခိုင်းရက်ကြပါပေတယ်။ ‘ဆံထုံး ထုံးတတ်ရင် ဆီစိုက်ရ’

သတဲ့နော်။ အမလေး တန်ကြေးကြီးတဲ့ အဝတ်တွေကို ဆင်မပေးနဲ့လေ။ ‘လင်းတ နားတောင်းပန်’ ဆိုသလို ဖြစ်နေမှာပေါ့”

ဒေါ်လှကြည်၏ ပြောစကားများမှာ ဆိုးဝါးလွန်းလှပါသည်။

“အဲဒီစကားပုံတွေနဲ့တော့ မနှိုင်းပါနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်။ ရပ်ကျိုး ရွာကျိုးတွေကို ရိုးရိုးသားသား၊ ကြိုးကြိုးစားစားနဲ့ သယ်ပိုးနေကြတဲ့ လူငယ်တွေပါ။ အခုလို ပြင်ဆင်ပေးရတာကလည်း ကျွန်မကို ဘယ်သူကမှ လာပြီး ခိုင်းတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ပါဝင်ကူညီပေးတဲ့သဘောပါပဲ။ ခါတိုင်းနှစ်တွေဆိုရင် အလှူခံထွက်ကအစ၊ ဝယ်တာ ခြမ်းတာ၊ ချက်တာ ပြုတ်တာ၊ ကျွေးတာ မွေးတာအဆုံး ကျွန်မကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့တာပါ။ ဒီနှစ်တော့ မတတ်သာလို့ အလှူခံထွက်တာကို မလိုက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ကဲ... မောင်လေး မောင်သန်း အလှူခံထွက်ဖို့ နောက်ကျနေဦးမယ်။ မဏ္ဍပ်ကို မမ လိုက်ပို့မယ်။ သွားကြစို့”

မမညိုက ကျွန်တော်ရဲ့ လက်ကိုဆွဲ၍ ထွက်ခဲ့ပါသည်။

**“အလှူပွဲ အလှူပွဲ၊ စုပေါင်းရှင်ပြု အလှူပွဲ၊
အလှူပွဲမှာ တို့သူငါ၊ စုပေါင်းညီညာ ဝိုင်းကြကူကြ
မိမိ သူတစ်ပါး သားရတနာ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ နှင်းအပ်သွင်းကြ
အသောကမင်း ပမာယူ၊ သဒ္ဓါဖြူစွာ ပေးလှူတဲ့ပွဲ
ညောင်ပင် ညောင်စေ့ သဘောမူ၊ အတုယူကာ သတိထားကြ
စေတနာရှိမှန် မြတ်သုံးတန်၊ ပြည့်စုံစေရန် ကြိုးစားစို့လား
စည်းလုံးအားနဲ့ ကောင်းဖို့ကြံ၊ မုချဧကန် အောင်မြင်ဖို့ပဲ
ရွာသာယာရဲ့ စဉ်အလာ၊ မပျက်စေပါ ထမ်းဆောင်ကြစို့**

**ဝိုင်းတော်သားတို့ မေတ္တာဝေ၊ အလှူရှင်တွေ ကျန်းမာစေသား၊
ဝိုင်းတော်သားတို့ မေတ္တာဝေ၊ အလှူရှင်တွေ ချမ်းသာစေသား”**

မြိုင်ဆိုင်လှသော အဆို၊ အတီး၊ အကများကြောင့် ရွာသူ ရွာသားများမှာ အလွန်ကျေနပ်နေကြပါသည်။ တက်ကြွစွာဖြင့် အလှူငွေများ ထည့်ဝင်ကြပါသည်။ အချို့ရွာသားများက

“ဦးရွှေရိုးနဲ့ ဒေါ်မိုး နောက်တစ်ကျော့လောက် ထပ်ပြီး ကပြ ကြပါ။ ငွေ ၂၀ ထပ်ပြီးလှူမယ်”

ဟု ပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာလည်း တစ်ကျော့ပြီး တစ်ကျော့ ကကြ၊ တီးကြ၊ ဆိုကြပါသည်။ မောသည်၊ ပန်းသည်ဟု သဘောမထားကြပါ။ မိမိတို့ ကြိုးစားမှုကြောင့် အလှူငွေများကို ပိုမိုရရှိခြင်းအတွက် ပျော်ရွှင်နေကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အလှူခံ အဖွဲ့တွင် လူကြီးပိုင်းမှ ဘကြီး ဦးဘကျော်နှင့် ဦးလေးလှဝင်းတို့ လိုက်ပါကြပါသည်။ ကိုမြင့်သိန်းက အလှူငွေ လက်ခံ၍ ကိုစိန်ချစ်က စာရင်းကိုင်ပါသည်။ တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက်ဖြင့် အလှူခံရင်း လာခဲ့ကြရာ မမညိုတို့အိမ်သို့ ရောက်လာပါသည်။

မမညိုက

“ဦးရွှေရိုးနဲ့ ဒေါ်မိုး တစ်ကျော့လောက် ထပ်ပြီးကပါဦး”

ဟု ပြောသောကြောင့် ကကြရပြန်ပါသည်။

“ငါ့မောင်တွေကတော့ ထင်ထားတာထက်ကို ပိုပြီး တော်ကြ တယ်ဟေ့။ ဒါ့ကြောင့် အလှူငွေကို ပိုပြီးထည့်တာ။ ဒါထက် ကိုစိန်ချစ်. . အလှူခံ အခြေအနေ ဘယ်လိုရှိလဲ”

“အခြေအနေကောင်းတယ်ဟေ့။ မနှစ်ကထက် မလျော့ဘူး။ အသာဘက်မှာ ရှိတယ်”

“ဝမ်းသာလိုက်တာရှင်။ ကျွန်မက စိုးရိမ်နေတာ နှစ်တိုင်း လောက်မှ အလှူငွေရပါ့မလားလို့။ ရွာသားတွေက ဝိသမမုန်တိုင်းရဲ့ ဒဏ်ကို ခံထားရတာလေ”

“မလိမ္မာ တစ်ခါခိုက်စမြဲ ဆိုသလိုပဲ။ တိရစ္ဆာသားတွေဟာ မမျှော်လင့် ဘဲနဲ့ ဝိသမမုန်တိုင်းရဲ့ဒဏ်ကို ခံသွားရတာပါ။ ဒါပေမဲ့ တို့တွေရဲ့ စည်းလုံး ညီညွတ်မှုနဲ့ ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားတွေကိုတော့ ဘယ်မုန်တိုင်းကမှ ချေဖျက်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ မကြာခင်မှာ မုန်တိုင်းလည်း အဆုံးသတ် သွားတော့မှာပါ။ မုန်တိုင်းပြီးရင်တော့ လေပြည် လေညင်းလေးတွေ လာတော့မှာပေါ့”

“အမယ်. . အဲဒီအပြောတွေနဲ့ ကိုမြင့်သိန်းသာ ပြဇာတ်မင်းသား လုပ်ရင် လက်ရှိပြဇာတ်မင်းသားကို ကြည့်မယ့်သူ ရှိတော့မှာ မဟုတ် ဘူး”

“ဟ. . မိညိုကလည်း ငါ ပြဇာတ်မင်းသား မလုပ်ဘဲနဲ့တောင် လက်ရှိပြဇာတ်မင်းသားကို ကြည့်မယ့်သူ ရှိလို့လား”

မမညိုတို့အိမ်ပေါ်တွင် ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိ ရောက်ရှိ နေကြောင်းကို ကိုမြင့်သိန်းမှာ သိပုံမပေါ်ပါ။

“ကိုမြင့်သိန်း. . အိမ်ပေါ်မှာ ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိတွေ ရောက်နေတယ်”

ကျွန်တော်က ကိုမြင့်သိန်း၏အနီးသို့ကပ်ပြီး အသံတိုးတိုးဖြင့် ပြောရသည်။

“ဟေ. . သူတို့ ရောက်နေမှန်းလည်း မသိပါဘူးကွာ။ ငါက ရိုးရိုးပြောတာပါ”

“ကဲ. . ကဲ. . မောင်စိန်ချစ် ဆုပေးလေကွာ”

ဦးလေးလှဝင်းက ပြောလိုက်သည်။

“ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ

ကျမ်းဂန်အရ လမ်းမှန်ပြုသည့် လူ့ရုပ် နတ်ရွာ ခေမာသောင် ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းတိုင် လှမ်းကိုင်နိုင်၏ဟု သိရှိဉာဏ်မြင် သူတော်စဉ် သူတော်ကောင်း ဒါနပါရမီရှင်အပေါင်းတို့ဖြစ်ကြသော ဘုရားဒါယကာ ဦးမောင်ခိုင်၊ ဘုရားဒါယိကာမ ဒေါ်မြရီ၊ သမီးမိညိုတို့မိသားစုတို့သည် လိုရာရာဆု ပန်ဆင်ပြု၍ ယခုလို လှူဒါန်းကြရသော မြတ်ကောင်းမှု၏ အကျိုးတရားကြောင့် အမျိုးမျိုး အစားစားတို့ကို ခံစား စံစားပြီးကာ သံသရာဂယက်ကြမ်းမှ ထွက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ ခင်ဗျား. . ”

“သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု”

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့လည်း ရှေ့အိမ်များသို့ ဆက်လက်၍ အလှူခံ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

အခန်း (၉)

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် အလှူအတွက် ဈေးဝယ်ရန် အင်ပင်သို့ လှည်းငါးစီးဖြင့် နံနက်စောစော ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဈေးဝယ်အဖွဲ့ကို ဒေါ်ကြီးမယ်ရီက ဦးဆောင်ပါသည်။ ကျွန်မောင်းသော လှည်းတွင် ဒေါ်ကြီးမယ်ရီ၊ မမညိုတို့နှင့်အတူ ကျွန်တော် လိုက်ပါလာခဲ့ပါသည်။ အခြားလှည်းများတွင် ကိုစိန်ချစ်၊ ကိုမြင့်သိန်း၊ ကိုကုလားနှင့် ဖိုးထွန်းတို့လည်း လိုက်ပါလာကြပါသည်။

“ဒေါ်ကြီးရေ. . ဒီမနက် ဈေးလိုက်ဖို့အရေးကို အိမ်ကအလုပ် တွေကို မနည်းပဲ ဖြတ်ပစ်ခဲ့ရတယ်”

“မညိုရဲ့. . ညည်းအမေ မမြရီလည်း ရှိနေတာပဲဟာ”

“အမေရှိတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘိုးတော်အတွက် ချက်ပြုတ်ရနဲ့ လာတဲ့ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံရနဲ့ဆိုတော့ အလုပ်က များတယ်”

“ဟဲ့. . ညည်းတို့အိမ်က ဘိုးတော်က မီးလွတ်စားတာဆို”

“ဘယ်ကသာ ဒေါ်ကြီးရယ်။ စပြီးရောက်ခါစ နှစ်ရက်သုံးရက် လောက်ပဲ မီးလွတ်စားတာပါ။ နောက်တော့ ထမင်းတွေ ဟင်းတွေ

ကို စားတော့တာပဲ။ ဒီကြားထဲ ဒေါ်လှကြည်ကလည်း တစ်မျိုး၊ မိုးလင်းတာနဲ့ အိမ်ကိုရောက်လာပြီ။ ဘိုးတော်နဲ့ တီးတိုးတီးတိုးနဲ့ ဘာတွေပြောမုန်းလည်း မသိဘူး။”

“ဒါဆိုတော့လည်း ညည်းတို့တာဝန်က အများသားပါကလား။”

“ဟုတ်တယ်။ ဒေါ်ကြီးရေ။ အခုဆိုရင် အရက်နှစ်ဆယ် လောက်ရှိပြီ။ ဒီဒဏ်တွေကို ခံနေရတာ။ ဧည့်သည်တွေကလည်း လာသလား မမေးနဲ့။ ငွေတွေပွားဖို့ဆိုပြီး ဘိုးတော်ဆီကို ပိုက်ဆံတွေ အပ်ကြတယ်လေ။”

“ဟေ့ . . . ပိုက်ဆံတွေ အပ်ကြတယ်။ ဘယ်လောက်များများ အပ်နေကြသလဲ။”

“အတိအကျတော့ မသိဘူး၊ တော်တော်တော့ များမယ်။ အားလုံးကို ဘိုးတော်က သူ့အခန်းထဲကို သွင်းထားတာပဲ။”

လှည်းပေါ်တွင် စကားတပြောပြောဖြင့် လိုက်ပါလာကြရင်း အင်ပင်ဈေးသို့ ရောက်လာပါသည်။ ဈေးအနီးတွင် လှည်းများကို ဖြုတ်ကြသည်။ ရွာမှပါလာသော ကောက်ညှင်းထုပ်များကို စားကြပါသည်။ ထို့နောက် ဈေးဝယ်ရန် ပြင်ဆင်ကြပါသည်။

“ကျွန်၊ မောင်သန်းနဲ့ ဖိုးထွန်းတို့က လှည်းတွေကို စောင့်ရင်း ဒီမှာ ကျန်ခဲ့ကြ။ တို့တွေက ဈေးသွားပြီး ဝယ်မယ်။ ဝယ်စရာတွေက များတော့ နည်းနည်းတော့ကြာမယ်။”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်ကြီး။”

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သား လှည်းများအားစောင့်ရင်း ကျန်ခဲ့ကြပါသည်။ ဈေးသွား ဈေးပြန်လူများမှာ ကျွန်တော်တို့အနီးက ဖြတ်၍ သွားလာနေကြပါသည်။ နေမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ လူသွား လူလာတို့လည်း စည်ကားလာပါသည်။

“ဟာ . . . ဒီဘက်ကို လျှောက်လာတာ သက်ဦးပါလားကွ”
ကျွန်၏ ပြောစကားကြောင့် လမ်းပေါ်သို့ ကြည့်လိုက်ရာ သက်ဦးအား မြင်ရပါသည်။ သူနှင့်အတူ အသက်ငါးဆယ်ခန့်ရှိ သော လူကြီးတစ်ယောက်ကိုပါ မြင်ရသည်။

“သက်ဦးနဲ့တွဲပြီး လျှောက်လာတာက ဖဲသမား ဦးညွန့်မောင်ကြီး ပေါ့ကွ”

ဦးညွန့်မောင်ကြီးဆိုသူမှာ အရပ်ပူပူ မျက်ထောင့်နီနီဖြင့် မျက်နှာတွင်လည်း ကျောက်ပေါက်ရာများ ရှိသည်။ ဝါးပပ်ခမောက် ကို ဆောင်းထားသည်။ ဖိုးထွန်းမှာ ယခင်က ဦးညွန့်မောင်ကြီးနှင့် ဆုံဖူးသဖြင့် မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ သက်ဦးနှင့် ဦးညွန့်မောင်ကြီး တို့မှာ ကျွန်တော့်အနီးမှဖြတ်၍ ဆိုင်တစ်ဆိုင်အတွင်းသို့ ဝင်သွား ကြပါသည်။

“သက်ဦးတို့ ဝင်သွားတာက အရက်ဆိုင်ကွ”

“ဟုတ်လို့လား ကျွန်ရယ်”

ကျွန်တော်က မေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်ကွ။ ဆိုင်ရှေ့မှာ ဆိုင်းဘုတ်ကပ်ထားတယ်။ အမှတ် ၂၆ အရက်ဖြူဆိုင်တဲ့။ အင်း . . . သက်ဦးနဲ့ ဖဲသမား ဦးညွန့် မောင်ကြီးတို့က ဘယ်လိုပတ်သက်နေသလဲ မသိဘူး။”

“တစ်ရွာတည်းသားချင်းမို့လို့ တွဲတာနေမှာပေါ့ကွ . . . ကျွန်ရ”

“တစ်ရွာတည်းသားချင်းမို့လို့ တွဲတာဆိုရင်တော့ အကြောင်း မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဖိုးထွန်းရာ။ တစ်ဉာဏ်တည်းသမားတွေ ဖြစ်နေမှာ စိုးလို့ကွ။ တို့တစ်တွေ အဲဒီဆိုင်ရှေ့ကို သွားပြီး အကဲခတ်ကြည့်ရ အောင်”

“ဟေ့ အေးကော့ . . ငါတော့ မလိုက်ရဲဘူး။ မင်းတို့ဘာသာ သွားကြ”

ဖိုးထွန်းက ငြင်းပါသည်။

ကျွဲနီနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား လမ်းလျှောက်ရင်းဖြင့် ဆိုင်ဘက်သို့ အကဲခတ်ကြပါသည်။ ဆိုင်ထဲတွင် သက်ဦးနှင့် ဦးညွန့် မောင်ကြီးတို့နှစ်ဦးသာ ရှိပုံရသည်။ အရက်သောက်ရင်းဖြင့် ပြောဆိုနေသော စကားသံများမှာ တဖြည်းဖြည်း ကျယ်လောင်လာပါသည်။ သူတို့ ပြောဆိုနေကြသော အကြောင်းအရာများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိရသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ၌ ရွာသာရွာ၊ မိညို၊ စိန်ချစ်ဟူသော စကားသံများကို ကြားရပါသည်။

“တို့ရွာအကြောင်းတွေကို ပြောနေကြတာကွ။ သူတို့တွေ ပူးပေါင်းပြီး တစ်ခုခုကို ကြံစည်နေကြတာတော့ သေချာတယ်”

“တစ်ခုခုဆိုတာက ဘာကို ပြောတာလဲကွ ကျွဲနီရ”

“အကောင်းတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အဆိုးပဲ ဖြစ်ဖို့များတယ်”

“ဒါနဲ့ ဦးညွန့်မောင်ကြီးနဲ့ ကိုကုလားတို့တွေ ဖဲရိုက်ကြတဲ့ အကြောင်းကို ဘကြီးဦးဘကျော်ကို ပြောပြီးပြီလား”

“အေး ပြောပြီးပြီ။ ဟိုတစ်နေ့က ကိုကုလားနဲ့ ကိုကျော်ရွှေတို့ကို ခေါ်ပြီး ဘကြီးက မာန်သေးတယ်”

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သားမှာ လမ်းမပေါ်တွင် မယောင်မလည်ဖြင့် အကဲခတ်ကြရင်း လှည်းဆီသို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်၍ မကြာမီအချိန်တွင် ဒေါ်ကြီးမယ်ရီတို့အဖွဲ့လည်း ပြန်ရောက်လာကြပါသည်။ သက်န်း၊ ပရိက္ခရာ၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငရုတ်သီး၊ ကြက်သွန်နှင့် အခြားပစ္စည်းများ ပါလာကြပါသည်။ ပစ္စည်းများအား

လှည်းပေါ်သို့ အသီးသီးတင်ပြီး ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ သက်ဦးနှင့် ဦးညွန့်မောင်ကြီးတို့မှာ အရက်ဆိုင်မှ ပြန်ထွက်လာကြပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးနှင့် ကျွန်တော်တို့လှည်းတန်းမှာ အရက်ဆိုင်ရှေ့တွင် ဆုံတွေ့ကြပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံးမှာ အလွန်အံ့ဩသော အမူအရာဖြင့် ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ရာဘက်သို့ ထွက်ခွာသွားကြပါသည်။

× × × × ×

စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲကြီး ကျင်းပရန် တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာပါပြီ။ ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာ ကိစ္စများကို ရွာသူရွာသားများက အသီးသီးဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ တစ်နံနက်၌ ကျွန်တော်၊ ကျွဲနီနှင့် ဖိုးထွန်းတို့မှာ အလှူမဏ္ဍပ်အတွင်းတွင် ရေဖြန်းကြပါသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီဖြစ်သောကြောင့် ဖုန်မထစေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုမြင့်သိန်းနှင့် အခြားအစ်ကိုကြီးများမှာ သံဃာစင်ပေါ်တွင် ကန်တော့ပွဲများအား ပြင်ဆင်နေကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာ၏ ဓလေ့တစ်ခုမှာ ဆရာတော်များအတွက် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို ခြင်းတောင်းငယ်များဖြင့် စနစ်တကျထည့်ပြီး သံဃာစင်ရှေ့တွင် ချိတ်ဆွဲကြပါသည်။ ကန်တော့ပွဲခြင်းတောင်းများ ရက်လုပ်ရာတွင် ပန်းပွင့်၊ ပန်းခက်နှင့် ကြယ်ပုံများဖော်၍ လက်စွမ်းပြ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

အလှူဝေယျာဝစ္စလုပ်သူများအတွက် ရွာထဲမှ ရေနွေးကြမ်းဝိုင်းနှင့် ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာများကို လာရောက်ပေးပို့ကြပါသည်။

“ရှေ့နှစ်ခါ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲကျရင် ဒီနှစ်ထက် နှစ်ဆတိုးပြီး လှူနိုင် တန်းနိုင်ကြမှာကွ”

ကိုကုလားက ကန်တော့ပွဲခြင်းတောင်း ပြင်ဆင်နေရင်း ပြောလိုက်သည်။

“ဘာဖြစ်လို့ နှစ်ဆတိုးပြီး လျှင်နိုင်တန်းနိုင်ကြမှာလဲဗျ”

“ဒီလိုက မြင့်သိန်းရ။ နှစ်ဆတိုး ဘိုးတော်က တို့တစ်ရွာလုံးကို မ, စတော့မှာလေ။ ဒီတော့ တို့တွေ ချမ်းသာပြီး နှစ်ဆတိုး လျှင်နိုင်မယ်လေကွာ”

“နေစမ်းပါဦး.. ခင်ဗျားရဲ့ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူက ဘယ်တော့မှ မ,စမှာလဲ”

“လာမယ့် ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ နက္ခတ်အခါ ကောင်းတယ်ဆိုပဲ။ အဲဒီနေ့ကျရင် တို့တစ်ရွာလုံးကို မ,စ,မှာတဲ့။ ဒါနဲ့ မင်းတို့တွေရော ဘိုးတော်ဆီမှာ တိုးဖို့ ပွားဖို့ ငွေမအပ်ကြသေးဘူးလား”

“ကိုကုလားကရော ငွေတွေ ဘယ်လောက်အပ်ထားသလဲ”

“နွားဝယ်မယ့် ပိုက်ဆံ နှစ်ရာကို နွားမဝယ်သေးဘဲ ဘိုးတော်ဆီမှာ အပ်ထားတယ်လေ”

“ခက်တာပဲဗျာ.. တကယ်လို့ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူက လိမ်ခဲ့ပတ်ခဲ့ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ”

“ဟေ့ကောင် မြင့်သိန်း၊ သူတော်ကောင်းကို အဲဒီလို မပြောနဲ့လေ။ အခုလောလောဆယ်မှာတောင် ဘိုးတော်က ငွေငါးကျပ်မျိုး၊ တစ်ဆယ်မျိုးတွေကို နှစ်ဆတိုးအောင် လုပ်ပြနေတာပဲကွ”

ကိုမြင့်သိန်းက ခေါင်းခါလျက်

“အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ခက်တယ်လို့ ပြောတာပေါ့။ ခင်ဗျားတို့က သိပ်ပြီး အယုံလွယ်တာပဲ။ ကျွန်တော့်မှာရှိတဲ့ အစွမ်းတစ်ခုကို ခင်ဗျားကို အခုလက်တွေ့ပြမယ်။ အဲဒါပြီးရင် ကိုကုလား သဘောပေါက်သွားလိမ့်မယ်”

“ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်.. မင်းကများ ဘာအစွမ်းတွေ ပြမှာမို့လို့လဲ”

“အင်းပါ.. အခုသိရတော့မှာပါ။ ဒီလက်ဖက်ရည် ပန်းကန် သုံးလုံးကို ကိုကုလားရဲ့ရှေ့မှာ တန်းစီပြီး ချထားမယ်။ ကျွန်တော်က နောက်ခိုင်းနေမယ်။ ကျွန်တော်နောက်ခိုင်းနေတဲ့အချိန်မှာ ကိုကုလားရဲ့ လက်နဲ့ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်တစ်လုံးကို ထိလိုက်။ ပန်းကန်တစ်လုံးကိုပဲ ထိရမှာနော်။ ပြီးရင် ကိုယ့်လက်ကို ကိုယ်ပြန်ရုပ်ထား၊ အဲဒါကို ကျွန်တော်က ဘယ်ပန်းကန်လုံး ထိထားပါတယ် ဆိုတာကို ကျိန်းသေပြောပြမယ်”

“မင်း နောက်ခိုင်းနေတုန်း ငါက ထိထားရမှာနော်”

“ဟုတ်တယ်”

“အမလေး မြင့်သိန်းရယ်။ လောင်းကြေးစားကြေးတောင် လုပ်လိုက်သေးတယ်။ မင်းမှန်အောင်မပြနိုင်ရင် ငါ့ကို ကြက်တစ်ကောင် ပေးရမယ်။ တကယ်လို့ မှန်အောင်ပြနိုင်ရင် ငါက မင်းကို ကြက်တစ်ကောင်ပေးမယ်”

“ကိုကုလားကလေ.. အလောင်းအစားကို သိပ်ပြီး ဝါသနာပါတာပဲ။ လောင်းရင်လည်း ခင်ဗျားပဲ ရှုံးမှာ။ ဒီတော့ အလောင်းအစား မပါဘဲ ရိုးရိုးပဲ လုပ်မယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အစွမ်းကို သိသွားရင်တော်ပြီ”

“အေးပါ.. အေးပါ.. ရပါတယ်”

ကိုမြင့်သိန်းက လက်ဖက်ရည်ပန်းကန် သုံးလုံးကိုယူ၍ ကိုကုလား၏ ရှေ့တွင် တန်းစီပြီး ချလိုက်သည်။ ထို့နောက် ကိုကုလားအား နောက်ခိုင်းပြီး နေလေသည်။

“ကိုကုလား ခင်ဗျားထိချင်တဲ့ ပန်းကန်တစ်လုံးကို ထိလိုက်ပြီး ရင် ကျွန်တော့်ကိုပြော”

ကိုကုလားက ညာဘက် အစွန်ဆုံးတွင်ရှိသော ပန်းကန်လုံးကို လက်ဖြင့် ထိလိုက်၏။

“ပြီးပြီဟေ့”

ကိုမြင့်သိန်းသည် ကိုကုလားနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြန်၍ ထိုင်လိုက်၏။ ပါးစပ်ကလည်း တစ်စုံတစ်ရာကို တိုးညှင်းစွာ ရွတ်၏။ ထို့နောက် ကိုကုလားလက်ဖြင့် ထိထားသော ပန်းကန်လုံးအား ကိုင်လျက်

“ဒီပန်းကန်လုံး ထိထားတယ်” ဟု ပြောလိုက်သည်။

“ဟာ”

ကိုကုလားနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့လည်း အံ့ဩသွားကြပါသည်။

“နောက်တစ်ခါလောက် ထပ်ပြီး စမ်းဦးမယ်ကွာ။ အခုဟာက တိုက်ဆိုင်တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်”

ကိုကုလား၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်ပြီး စမ်းကြပြန်ပါသည်။ ဤအကြိမ်တွင်လည်း ပန်းကန်လုံးကို မှန်အောင် ပြသနိုင်ပါသည်။

“မြင့်သိန်းရေ့ . မင်းကိုတော့ တကယ်လေးစားသွားပြီကွာ။ ဘယ်လိုကျင့်စဉ်တွေကို ကျင့်လို့ ဒီအစွမ်းတွေကို ရတာလဲ”

“ဒီကျင့်စဉ်က အခု ကျင့်ရင် အခု ရပါတယ်”

“ဟုတ်လို့လားကွာ”

“ဟုတ်ပါတယ် ကိုကုလားရဲ့။ အခု ကျွန်တော် ပြောပြပါမယ်။ ဒီအစွမ်းတွေရအောင် လိုအပ်တာတွေကတော့ ကိုယ်နဲ့အတူ အခြား လူတစ်ယောက်ရယ်၊ နောက် ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ရယ်ရှိရင် ပြလို့ရတယ်”

“ဆေးလိပ်တွေလည်း ပါတယ်။ ဘာတွေလဲကွာ . . မင်းဟာက ရှုပ်နေတာပဲ”

“မရှုပ်ပါဘူး။ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ပန်းကန်လုံးကို ထိမယ့်သူရဲ့ နောက်မှာ ကိုယ့်လူတစ်ယောက်က ကြည့်နေရမယ်။ ညာဘက်ပန်းကန် လုံးကို ထိထားရင် ညာဘက်နှုတ်ခမ်းစွန်းမှာ ဆေးလိပ်ကို တပ်ထားရမယ်။ အလယ်ပန်းကန်လုံးကို ထိထားရင် နှုတ်ခမ်းအလယ် တည့်တည့် မှာ ဆေးလိပ်ကို တပ်ထားရမယ်။ ဘယ်ဘက် ပန်းကန်လုံးကို ထိထားရင်တော့ နှုတ်ခမ်းရဲ့ ဘယ်ဘက်အစွန်းမှာ ဆေးလိပ်ကို တပ်ထားရမယ်။ ဒီနည်းနဲ့ပဲ ကိုယ့်လူရဲ့ နှုတ်ခမ်းက ဆေးလိပ်ကို ကြည့်ပြီး ပြောလိုက်ရုံပါပဲဗျာ။ အခုလည်း ကိုကုလားရဲ့နောက်မှာ ရှိနေတဲ့ စိန်ချစ်က ကျွန်တော့်ကို ကူညီတာလေ”

“ဆေးလိပ်မသောက်တတ်တဲ့ စိန်ချစ်က ဆေးလိပ်ခွက်ထဲက ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ကိုယူတာ မြင်လိုက်ရတော့ ထူးဆန်းတယ်လို့တော့ ထင်မိသား။ ဒါနဲ့ မင်းက ပန်းကန်လုံးတွေကို ကြည့်ပြီး ပွစိပွစိနဲ့ ရွတ်တာက ဘာသဘောလဲ”

ကိုမြင့်သိန်းက တဖဲတဲနှင့် ရယ်လိုက်ပါသည်။

“အဲဒါက လိမ်တော့မယ့် လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ အဓိက ဆွဲဆောင်မှုပဲဗျ။ ဒီတော့မှ အခြားလူတွေက အထင်ကြီးမယ်။ ယုံကြည်မယ်။ ယုံကြည်လာပြီဆိုတော့ ရဲရဲတင်းတင်းလိမ်လို့ ပတ်လို့ ရတော့တာပေါ့။ နှုတ်ခမ်းက ပွစိပွစိလုပ်တာက ဘာမန္တန်မှ ရွတ်တာမဟုတ်ဘူးဗျ။ အထင်ကြီးအောင် လုပ်ရတာ။ ဒီလို လိမ်နည်းတွေရဲ့အကြောင်းကို ဦးလေးလှဝင်းက ကျွန်တော်နဲ့ စိန်ချစ်တို့ကို ဟိုတစ်နေ့ကမှ ပြောပြထားတာ။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်ကသာ အဖြစ်မှန်ကို ပြောမပြခဲ့ရင် ကိုကုလားကို လိမ်လို့ရနေပြီပေါ့။ ဒီ သာဓကအတိုင်း ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ လူကြီးက လူလိမ်လူပတ်ဖြစ်နေရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ”

ကိုမြင့်သိန်း၏ ပြောစကားကြောင့် ကိုကုလားမှာ စဉ်းစား ခန်း
ဝင်သွားသည်။ အတန်ကြာတော့မှ . . .

“မင်းတို့က လိမ်တဲ့နည်းတွေရဲ့အကြောင်းကိုပြောတော့ ငါ
ကြုံခဲ့ရတဲ့ ထူးထူးခြားခြား တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုကို ပြောပြရဦးမယ်”

ဟု ပြောပါသည်။

ကိုကုလားထံမှ ပြောဆိုလာမည့်စကားကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး
စိတ်ဝင်တစားဖြင့် နားစွင့်နေကြပါသည်။

“ကင်းတဲမှာ ဟင်းချက်ပြီး စားခဲ့တဲ့ ညတုန်းက စိန်ချစ်က
ငါ့ကိုပေးခဲ့တဲ့ ကြက်ဖိုးပိုက်ဆံ ငါးကျပ်တန်အစုတ်ကလေးရဲ့
အကြောင်းကို မင်းတို့ မှတ်မိကြဦးမှာပေါ့”

“မှတ်မိပါတယ်။ ကိုကုလားရဲ့ ပိုက်ဆံက စုတ်နေတဲ့အပြင်
စာတွေပါ ရေးထားတော့ ကိုယ့်ပိုက်ဆံကို ကိုယ် မှတ်မိတာပေါ့လို့
တောင် ကျွန်တော်က ပြောလိုက်မိသေးတယ်”

ကိုစိန်ချစ်က စကားထောက်ပေးလိုက်၏။

“အဲဒီ ငါးကျပ်တန်လေးက ငါ့ဆီကနေ ဦးညွန့်မောင်ကြီးဆီ
ကို ရောက်သွားခဲ့တယ်ကွ။ ဖဲကစားရင်းနဲ့ ဖဲရုံးပြီး ဦးညွန့်မောင်ကြီး
ကို ပေးလိုက်ရတာပဲ။ ဒီလိုနဲ့ ဟိုတစ်နေ့က တို့လင်မယားတွေ ဘိုးတော်
ကြီးကိုသွားပြီး ကန်တော့ကြတယ်။ ဘိုးတော်ကြီးကလည်း တို့ကို
ငွေစက္ကူတစ်ရွက် ပြန်ပြီး ချီးမြှင့်တယ်။ အဲ့ဒီငွေစက္ကူက ဦးညွန့်
မောင်ကြီးဆီကို ပါသွားခဲ့တဲ့ ငါးကျပ်တန်အစုတ်ကလေး ဖြစ်နေ
တယ်ကွ။ ဒီတုန်းကလည်း တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုပဲလို့ ငါထင်ခဲ့တယ်။ အခု
မင်းတို့ ပြောသလို လိမ်ဆင်သာဖြစ်ခဲ့ရင် ဦးညွန့်မောင်ကြီးနဲ့
ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူဟာ ပတ်သက်နေတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

“ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ ကိုကုလားရဲ့။ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ လူကြီးရယ်။
ဦးညွန့်မောင်ကြီးနဲ့ ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိတွေဟာ တစ်ကြိတ်တည်း
တစ်ဉာဏ်တည်းသမားတွေလို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ
ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ အင်ပင်ကို ဈေးဝယ်သွားတဲ့နေ့က
သက်ဦးနဲ့ ဦးညွန့်မောင်ကြီးတို့ဟာ အရက်သောက်ရင်း ကျွန်တော်တို့
ရွာအကြောင်းတွေကို ပြောနေကြတာပျ”

ကျွန်နီကလည်း သူ့အမြင်ကို ပြောပြပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘကြီးဦးဘကျော်နှင့် ဦးလေးလှဝင်းတို့ မဏ္ဍပ်
အတွင်းသို့ ရောက်လာကြပါသည်။

“လာ . . . ဘကြီးတို့ ခေါင်းရင်းကြွပါ”

လူငယ်များက သံဃာစင်ပေါ်တွင် နေရာပေးကြပါသည်။

“ဘာအကြောင်းတွေကိုများ စိတ်ဝင်တစားနဲ့ ပြောဆိုနေကြ
တာလဲ”

“အကြောင်းတွေက ဒီလိုဘကြီးရေ . . . ”

ကိုစိန်ချစ်က ငါးကျပ်တန်ပိုက်ဆံ၏အကြောင်းကို ပြည့်ပြည့်
စုံစုံ ရှင်းပြလိုက်သည်။ ကိုကုလားကလည်း . . .

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရဲ့။ ဘိုးတော်ဆီမှာ အပ်ထားတဲ့ကျွန်တော့်ရဲ့
ပိုက်ဆံတွေကိုလည်း အခု ပြန်တောင်းရမယ်”

ဟု ပြောလိုက်သည်။

“နေဦးကွ ကုလားရ။ သိပ်ပြီးတော့ မလောနဲ့ဦး။ ဒီရက်ထဲမှာ
တို့ဘက်က ဟန်မပျက်နေကြဖို့ လိုတယ်။ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ လူရဲ့
အပေါ်မှာ သံသယရှိတဲ့အမှုအရာကို ပြလို့မဖြစ်သေးဘူး။ သူ့ကို
သတိပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားမယ်။ အခု တို့ရွာသားအချို့က ဘိုးတော်
ဆီမှာ ငွေတွေ အတော်များများအပ်ထားကြတယ်။ လာမယ့် ကဆုန်

လပြည့်နေ့မှာ ဒီငွေတွေကို နှစ်ဆတိုးပေးမယ်လို့ သိထားရတယ်။ အဲဒီတော့ ကဆုန်လပြည့်မတိုင်မီ ဘိုးတော်ထွက်မပြေးနိုင်အောင် စောင့်ကြည့်ဖို့ လိုတယ်”

ဘကြီးဦးဘကျော်က စကားကိုနား၍ ရေနှေးကြမ်းတစ်ခွက် သောက်ပါသည်။

“ကိုဘကျော် ပြောတာကို မင်းတို့လူငယ်တွေ သဘောပေါက် တယ် မဟုတ်လား၊ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲရက်အတွင်းမှာ တို့တွေပိုပြီး သတိ ထားကြရမယ်။ တစ်ရွာလုံးက အလှူအတွက် အားစိုက်ပြီး လုပ်နေ ကြရတော့ ဘိုးတော်အတွက် ထွက်ပေါက်ချောင်နိုင်တယ်”

“မင်းတို့ လူငယ်တွေ ပင်ပန်းကြတာကို တို့တွေလည်း သိပါ တယ်။ ရွာကို ညကင်းလည်း စောင့်ရ၊ ရပ်ရေး ရွာရေးတွေလည်း လုပ်ရ။ အခုညကစပြီး အလှူမဏ္ဍပ်မှာ စောင့်ပြီး အိပ်ကြရဦးမယ်။ အလှူက သန်ဘက်ခါ သင်္ကြန်အတက်နေ့မှာ စတော့မှာပါ။ ပင်ပန်း တယ်ဆိုပြီး အားမလျော့ကြပါနဲ့။ အားတင်းထားကြ။ ကိုယ့်ဘက်က သတိတစ်ချက်လွတ်တာနဲ့ တစ်ရွာလုံး ဒုက္ခရောက်ပြီဆိုတာ မမေ့ ကြနဲ့”

ဦးလေးလှဝင်းကလည်း သတိပေးစကား ပြောပါသည်။ ကျွန်တော် တို့မှာ ရပ်ရွာအကြီးအကဲများ၏စကားကို နာခံမှတ်သားလျက် အလှူကိစ္စများအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

အခန်း (၁၀)

“သင်္ကြန်တွင်းမို့ ရေပက်တယ်။ စိတ်မဆိုးပါနဲ့ အစ်ကိုကြီးရယ်”
“ဗွမ်း. . .”
“ဟဲ့ ကလေးတွေ. . . ရှင်လောင်းလှည့်လိုက်မယ့်သူတွေကို ရေမပက်နဲ့လေ”

ကလေးများမှာ ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် ရေကစားနေကြပါသည်။ နေ့လယ်ခင်းတွင် ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တို့အိမ်သို့ ထွက် ခဲ့ကြပါသည်။

“ဒီတစ်ခါတော့ ဒေါ်မိုးတင် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဦးရွှေရိုးကိုပါ အလှူပြင်ပေးရတော့မယ် ထင်တယ်”

“ဟုတ်တယ် မမညီရေ။ ကိုစိန်ချစ်တို့ကလည်း အလှူမဏ္ဍပ်မှာ လုံးပန်းနေရတော့ ကျွန်တော့်ကို ပြင်ဆင်ပေးချိန် မရဘူး။ ဒါ့ကြောင့် မမညီဆီကိုပဲ အားကိုးပြီး လာခဲ့ရတာ”

“ရပါတယ်ဟယ်. . . လာကြ. . . လာကြ။ ငါလည်း ရှင်လောင်း လှည့် လိုက်မှာဆိုတော့ မင်းတို့ကို စောစောစီးစီး ပြင်ဆင်ပေးမယ်”

မမညိုက ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အား အလှပြင်ဆင်ပေးပါသည်။ ယနေ့တွင် ဒေါ်လှကြည်တို့သားအမိအား မတွေ့ရပါ။ ဘိုးတော်ဆိုသူမှာလည်း အခန်းအောင်းနေပုံရပါသည်။

“မင်းတို့တွေတော့ ကရ ခုန်ရမှာနဲ့ နေပူတာနဲ့ဆိုတော့ တော်တော်ပင်ပန်းလိမ့်မယ်”

စကားတပြောပြောဖြင့် အလှပြင်ဆင်နေကြစဉ် ရွာမြောက်ပိုင်းဆီမှ အုန်းမောင်းခေါက်သံများ၊ လူသံများကို ကြားရသည်။

“ရွာမြောက်ပိုင်းက ဆူဆူညံညံနဲ့ ဘာဖြစ်တာလဲ မသိဘူးဟေ့”

“ဟုတ်တယ် အဖေရဲ့။ ကျွန်မတို့လည်း အဲဒါကို နားစွင့်နေတာ”

“ရွာမြောက်ပိုင်းမှာ မီးလောင်လို့တဲ့ဟေ့”

“မြန်မြန်သွားပြီး မီးသတ်ကြဟေ့”

ရွာလယ်လမ်းမှ စကားသံများကို ကြားလိုက်ရပါသည်။

“ငါ့ကိုယ်တိုင် သွားပြီးကြည့်ဦးမယ်”

ဘကြီး ဦးမောင်ခိုင်သည် ရွာမြောက်ပိုင်းသို့ ထွက်ခွာသွား၏။ ဒေါ်ကြီးမြရီမှာ အိမ်ထဲတွင် အဝတ်အစားများကို ထုပ်ပိုးနေသည်။ မမညိုနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာ အိမ်ရှေ့လမ်းမပေါ်သို့ထွက်ပြီး အခြေအနေကို အကဲခတ်ကြပါသည်။

မီးကိုတော့ မမြင်ရပါ။ ရွာသားများသည် ရွာမြောက်ပိုင်းသို့ အပြေးအလွှား သွားနေကြ၏။

“ကျွန်နီ . . . တို့တွေလည်း ရွာမြောက်ပိုင်းကို သွားကြရအောင်”

ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည်။

“မသွားနဲ့ဦး။ အိမ်ပေါ်က ပုဂ္ဂိုလ်ကို စောင့်ကြည့်ရဦးမယ်”

ကျွဲနီက ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် မမညိုတို့ အိမ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်မမညိုတို့လည်း သူ၏နောက်က လိုက်ကြရသည်။ ဘိုးတော်ဆိုသူမှာ အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ်အား ပိုက်လျက် အိမ်နောက်ဖေးပေါက်က ဆင်းရန် ဟန်ပြင်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

“အဘ ဘယ်ကိုသွားမလို့လဲ”

ကျွဲနီက ဘိုးတော်၏ လက်ထဲမှာ အထုပ်ကြီးကို ဆွဲရင်း မေးလိုက်ပါသည်။

“မီးလောင်တယ်ဆိုလို့ မီးလွတ်ရာကို သွားမလို့ကွဲ့”

“မီးက ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်လောက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရွာက လူညီတယ်။ မကြာခင် မီးငြိမ်းသွားမှာပါ။ အဘ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါနဲ့။ အပြင်မှာ တအားပူတယ်”

ဘိုးတော်ဆိုသူမှာ စိတ်မပါသော ခြေလှမ်းများဖြင့် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်သွားပါသည်။ မကြာမီအချိန်တွင် ဘကြီးဦးမောင်ခိုင် ပြန်ရောက်လာ၏။

“ရွာမြောက်ပိုင်းက အုန်းမောင်တို့အိမ်နောက်ဖေး ကောက်ရိုးပုံကို မီးလောင်တာဟေ့။ တော်သေးတယ်။ လူညီလို့ မီးက ဘယ်မှ မကူးနိုင်ဘဲ ငြိမ်းသွားပြီ”

“ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကောက်ရိုးပုံကို မီးလောင်ရတာလဲ”

ဒေါ်ကြီးမြရီက မေးလိုက်သည်။

“ကောက်ရိုးပုံနဲ့ အိမ်နဲ့က အဝေးသားဟ။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မီးလောင်ရတယ်ဆိုတာတော့ မသိရသေးဘူး”

မမညိုက ကျွန်နီနှင့် ကျွန်တော်ကို ဆက်လက်၍ အလှပြင်ဆင် ပေးပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား အလှူမဏ္ဍပ် ဆီသို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ရှင်လောင်းလှည့် အခမ်းအနားအား ရှေးနှစ်များကဲ့သို့ စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပကြပါသည်။

× × × × ×

စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲ၏ အစနေ့ညဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အလှူ မဏ္ဍပ်ထဲသို့ လူကြီး လူငယ်များ စုရုံးရောက်ရှိနေကြပါသည်။ မဏ္ဍပ် ထဲတွင် လသာမီးအိမ်များ ထွန်းညှိထားပါသည်။ လူကြီးများနှင့် ရွာလူငယ်အချို့တို့မှာ သံဃာစင်ပေါ်တွင် ရေနွေးကြမ်းသောက်ရင်း စကားဝိုင်းဖွဲ့နေကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ ကြက်သွန်လှီးကြ၊ ငရုတ်သီးထောင်းကြ၊ ဆန်ဆေးကြဖြင့် နောက်တစ်နေ့နံနက် အရုဏ်ဆွမ်းအတွက် စီစဉ်နေကြပါသည်။ ကျွန်နီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန် တော်တို့သည် မဏ္ဍပ်ဘေးတွင် ရေနွေးအိုး ကျိုနေကြပါသည်။

“ကျွန်နီနဲ့ မောင်သန်းတို့ ဒီကို ခဏလောက် လာကြဦးဟေ့” သံဃာစင်ပေါ်မှ ဘကြီးဦးဘကျော်က ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို ခေါ်လိုက်ပါသည်။

“လာ. . ထိုင်ကြ”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာ ရေနွေးဝိုင်း၏ ခြေရင်းဘက်တွင် ထိုင်လိုက်ကြပါသည်။

“နေ့လယ်ခင်းက မင်းတို့နှစ်ယောက် မိညိုတို့အိမ်မှာ ရှိတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး”

“မီးလန့်တဲ့အချိန်မှာ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူ ဘာထူးခြားမှု ရှိသေးလဲ”

“မီး. . မီးဆိုတော့ မမညိုတို့ မိသားစုရော၊ ကျွန်တော်တို့နှစ် ယောက်ရော ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားကြတာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုဖြစ်နေချိန်မှာ ဘိုးတော်က အထုပ်ကိုပိုက်ပြီး အိမ်နောက်ဖေးပေါက်ကနေ ပြေးဖို့ ကြံတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ မိသွားတာကြောင့် သူလည်း မပြေးနိုင်ဘဲ အခန်းထဲကို ပြန်ဝင်သွားရတာ”

ကျွန်နီက ရှင်းပြပါသည်။

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရဲ့။ ကျွန်နီက သတိထားမိပေလို့။ ကျွန်တော် က မီးလောင်တဲ့နေရာကို သွားဖို့ပဲ စိတ်စောနေတာ။ ဘိုးတော်ကို သတိမရဘူး။ ကျွန်နီသာ သတိမထားမိခဲ့ရင် ဘိုးတော်ကြီးက ပြေး တော့မှာ သေချာတယ်”

ကျွန်တော်ကလည်း ဖြည့်စွက်ပြီး ရှင်းပြလိုက်သည်။

“တော်သေးတာပေါ့ကွာ။ မင်းတို့နှစ်ယောက်က ဘိုးတော် အနားမှာ ရှိနေပေလို့။ ဒီမီးလောင်ပုံက ထူးဆန်းနေတယ်။ ဖြစ်ရိုး ဖြစ်စဉ် ထမင်းဟင်းချက်တို့မီး၊ တောမီးတို့ကနေ လောင်တာမဟုတ်ဘဲ အိမ်နောက်ဖေးကောက်ရိုးပုံကနေ စလောင်တာ၊ ဒီကောက်ရိုးပုံနဲ့ ဝါးတစ်ရိုက်လောက်အကွာမှာ ဝါးပင်ခမောက်တစ်လုံးကိုလည်း တွေ့ရသေးတယ်”

“ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတာ တစ်ခုရှိတယ်. . ကိုဘကျော်ရေ”

“ဘာများလဲ ကိုလှဝင်းရဲ့”

“ကျွန်တော်တို့တစ်ရွာလုံး အလှူအတွက် လုံးပန်းနေကြတဲ့ အချိန်မှာ ဘိုးတော်ဆိုတဲ့လူ ထွက်ပေါက်ချောင်အောင် တစ်ယောက် ယောက်က မီးတို့တာရော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား”

“ဟာ. . ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ဗျ။ တစ်ယောက်ယောက်ဆိုတာကရော ခင်ဗျားအနေနဲ့ ဘယ်သူ့ကို ထင်သလဲ”

ဦးလေးလှဝင်းသည် ဆေးပေါ့လိပ်ကို ဖွာရင်း စဉ်းစားနေ၏။ အတန်ကြာတော့မှ. . .

“ကောက်ရိုးပုံအနီးမှာရတဲ့ ဝါးပင်ခမောက်ရဲ့ပိုင်ရှင်ဟာ မီးတို့တဲ့သူ ဖြစ်နိုင်တယ်”

“အင်း. . ကျွန်တော်တို့ရွာမှာတော့ ဝါးပင်ခမောက်ကို ဆောင်းတဲ့ သူက မရှိဘူးဗျ”

“ဆပ်သွားရွာက ဦးညွန့်မောင်ကြီးကတော့ ဝါးပင်ခမောက်ကို ဆောင်းတယ် ဘကြီးရဲ့။ ကျွန်တော်တို့ အင်ပင်ကိုဈေးဝယ်သွားတဲ့ နေ့က သူ့ကိုတွေ့တာ ဝါးပင်ခမောက်ကို ဆောင်းထားတယ်”

ကျွဲနီက အားတက်သရောဖြင့် ပြောလိုက်ပါသည်။

“ညွန့်မောင်ကြီးရဲ့ ခမောက်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တို့ဘက်က ကျိန်းသေစွပ်စွဲလို့ မရသေးဘူး၊ ဒီတစ်နယ်လုံးမှာ ညွန့်မောင်ကြီးရဲ့ ဝါးပင်ခမောက်တစ်လုံးပဲရှိတာ မဟုတ်ဘူးလေ။ သူ့ဘက်ကရှောင်လွှဲလို့ ရနိုင်သေးတယ်။ ဒီတော့ တို့ဘက်က သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်ရမယ့်သူတွေ တိုးလာပြီ။ အားလုံး မပေါ့ဆကြနဲ့။ ကဲ. . ကဲ. . ကျွဲနီတို့လည်း အလှူကိစ္စတွေကို ဝိုင်းကူပြီး လုပ်ကြ၊ ဆွမ်းချက်ရမှာနဲ့၊ သာကူကျိရမှာနဲ့ဆိုတော့ အလုပ်တွေက များတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်လည်း ချက်ရေး ပြုတ်ရေး အလုပ် များအား ဝိုင်းကူကြပါသည်။

အခန်း (၁၁)

“အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အသံကြားတဲ့အခါ. . . စီးပွားဥစ္စာ အဟုတ်မကြာအောင်မှာ ကျန်းမာ ချမ်းသာပါလို့. . . ဘေးရန်မဝိုင်း ကြံတိုင်းအောင် ဆောင်တိုင်းမြောက်စွာ ခုနစ်ရက်သားသမီးများနဲ့ နတ်လူဗြဟ္မာ. . .”

အလှူမဏ္ဍပ်၏ အသံချဲ့စက်မှ တေးသီချင်းများ ထွက်ပေါ် လာပါသည်။ ဓမ္မပူဇာ တေးအလင်္ကာတို့ဖြင့် အရုဏ်ဦးကို ကြိုဆို လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တာအတွက် အစဖြစ်သလို တစ်နှစ်တာ အတွက်လည်း နိဒါန်းဖြစ်သော နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့၏ အရုဏ်ဦးမှာ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ ရွာအကြီးအကဲများနှင့် ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များမှာ မဏ္ဍပ်သံဃာစင်ပေါ်တွင် ဆွမ်းပွဲများ ပြင်ဆင်နေကြ ပါသည်။

အရုဏ်တက်ပြီးနောက် မကြာမီအချိန်တွင် ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာ ဦးဆောင်သော ပင့်သံဃာတော်များ ကြွရောက်လာကြပါ သည်။ သံဃာတော်များအား အရုဏ်ဆွမ်း ကပ်ကြပါသည်။ တရားနာ

ပရိသတ်များလည်း ရောက်ရှိလာကြသည်။ ပရိသတ်များအား သာကူဖြင့် ဧည့်ခံကျွေးမွေးကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လူငယ်များမှာ သာကူတိုက်ခြင်း၊ ရေနွေးဝိုင်းချခြင်းနှင့် ပန်းကန်ဆေးခြင်းများကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ နံနက် ခုနစ်နာရီခန့်တွင် တရားပွဲ အား စတင်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာကိုယ်တိုင် ပရိတ် တရားတော်များကို ချီးမြှင့်ပါသည်။ ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တော် တို့မှာ မဏ္ဍပ်ခြေရင်း၌ ပန်းကန်ဆေးရင်း တရားနာကြရပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးက သီလပေး၍ ပရိတ်တော်များအား ချီးမြှင့် ပြီးနောက် အနုမောဒနာတရားတော် ဟောကြားပါသည်။

“သင်္ကန္တလို့ခေါ်တဲ့ ပါဠိပုဒ်မှလာတဲ့ သက္ကတ ရရစ်သံကနေ ‘သင်္ကြန်’ ဟူသော မြန်မာစကား ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ကူးပြောင်းခြင်း လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ နှစ်ဟောင်းလွန်မြောက် နှစ်သစ်ကိုရောက် တဲ့အခါသမယမှာ အတာရေစင်တွေနဲ့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပက်ဖျန်း ကြတယ်။ နှစ်ဟောင်းက အညစ်အကြေးတွေကို နှစ်သစ်မှာ မပါ အောင် ပြုလုပ်ကြပါတယ်။

အညစ်အကြေးဆိုတဲ့နေရာမှာ တို့ ပရိတ်သတ်တွေ နားလည် အောင်ပြောရရင်

လောဘ အညစ်အကြေး

ဒေါသ အညစ်အကြေး

မောဟ အညစ်အကြေးရယ်လို့ အညစ်အကြေး သုံးပါးရှိ ပါတယ်။ သတ္တဝါတွေမှာ လောဘတွေ သိပ်ပြီးများလာရင် ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓာ ကပ်လို့ခေါ်တဲ့ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုတွေ ဆိုက်ရောက်ပါတယ်။

ဒေါသတွေများလာပြီဆိုရင် သတ္တန္တရကပ်လို့ခေါ်တဲ့ တုတ်၊ ဓား၊ လေး၊ မြား စတဲ့ လက်နက်အန္တရာယ်တွေ ဆိုက်ရောက်ပါတယ်။ မောဟတွေများလာပြီဆိုရင်တော့ ရောဂန္တရကပ်လို့ခေါ်တဲ့ ရောဂါဘယတွေ ဆိုက်ရောက်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ လောဘအညစ်အကြေးတွေကို အ-လောဘလို့ ခေါ်တဲ့ အလှူဒါန ရေစင်ရေချမ်းတွေနဲ့ ဆေးကြောသန့်ရှင်းကြပါ။ ဒီကနေ့ စုပေါင်းလှူဒါန်းကြတာဟာလည်း အ-လောဘရေစင်နဲ့ ဆေးကြောခြင်းပါပဲ။

ဒေါသအညစ်အကြေးတွေကို အ-ဒေါသလို့ခေါ်တဲ့ မေတ္တာ ရေစင် ရေချမ်းတွေနဲ့ ဆေးကြောသန့်ရှင်းကြပါ။

မောဟအညစ်အကြေးတွေကို အ-မောဟလို့ခေါ်တဲ့ ပညာ ရေစင် ရေချမ်းတွေနဲ့ ဆေးကြောကြပါ။ တို့မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ သင်္ကြန်ကာလမှာ အတာရေစင်တွေနဲ့ ပက်ဖျန်းကြတဲ့နည်းတူ အ-လောဘ၊ အ-ဒေါသ၊ အ-မောဟ ရေစင်ရေချမ်းတွေနဲ့ ပက်ဖျန်းကြပါမှ ပိုမိုလှပပြီး အနှစ်သာရရှိတဲ့ သင်္ကြန်ပွဲတော်ဖြစ်မယ်လို့ ဟောကြားရင်း ကောင်းမှု အစုစုတွေကို ပေါင်းစုပြီး ရေစက်သွန်းချ အမျှပေးဝေကြရ အောင်. . . ”

ရေစက်ချ အမျှပေးဝေ၍ တရားပွဲကြီး အောင်မြင်စွာ ပြီးစီး သွားပါသည်။

“ဟယ်. . ကျွဲနီတို့ ပန်းကန်ဆေးနေကြတာလား”

“ဟုတ်ကဲ့. . မမညိုတို့ တရားနာနေတုန်းမှာ ပြီးသင့်ပြီးရာတွေ ပြီးရအောင်လို့ ကျွန်တော်တို့က ပန်းကန်ဆေးနေကြတာပါ”

“နင်တို့က သက်ကြီးဘိုးဘွားတွေကို ကန်တော့ဖို့ လုပ်ရဦးမှာ မဟုတ်လား။ သွား. . သွား. . ကိုစိန်ချစ်တို့နဲ့အတူ လုပ်ကြ၊ ပန်းကန် တွေကို ငါတို့ ဆေးလိုက်မယ်”

သက်ကြီးဘိုးဘွားများအား ခြေသည်း လက်သည်း ညှပ်ပေး ခြင်း၊ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပေးခြင်းနှင့် စုပေါင်းကန်တော့ခြင်းများမှာ ကျွန်တော်တို့ရွာ၏ အစဉ်အလာဖြစ်ပါသည်။ အစ်ကိုကြီးများနှင့် အတူ ကျွန်တော်တို့မှာ အဘိုးအဘွားများအား မဏ္ဍပ်ဆီသို့ စုရုံး ခေါ်ဆောင်သွားကြပါသည်။

“ဘကြီး. . ဟို ဘိုးတော်ဆိုတဲ့ လူကြီးကိုရော ခေါ်ရဦးမှာ လား”

ကိုမြင့်သိန်းက ဘကြီး ဦးဘကျော်အား မေးလိုက်ပါသည်။

“အေး. . ရွာသားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဧည့်သည်ပဲဖြစ်ဖြစ် အခါရက် အတွင်း တို့ရွာမှာရှိကြတဲ့ အဘိုးအဘွားမှန်သမျှ ကန်တော့ကြရ မှာပေါ့။ သူ့ကိုလည်း ခေါ်လိုက်ပါ”

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှာ ဘိုးတော်ဆိုသော လူကြီးအား သွားရောက် ခေါ်ဆောင်ကြပါသည်။

“ငါက ကျင့်စဉ်အရ ရေချိုးခြင်း၊ ခေါင်းလျှော်ခြင်းတွေကို လုံးဝ မလုပ်ဘူးကွ။ ဒါကြောင့် မလိုက်တော့ပါဘူး”

“ရေမချိုးဘူးဆိုရင်လည်း ရပါတယ် အဘရယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေရဲ့ ကန်တော့တာကို ခံယူရအောင် လိုက်ခဲ့ ပါ အဘရယ်”

ကိုမြင့်သိန်းက တောင်းတောင်းပန်ပန်ဖြင့် ခေါ်ပါသည်။

“ဒါလည်း မဖြစ်ဘူးကွ။ ငါ့ရဲ့အဓိဋ္ဌာန် မပြီးမချင်း ဒီအိမ်ရဲ့ ခြံစည်းရိုးအပြင်ဘက်ကို မထွက်ပါဘူးလို့ အထက်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကို ကတိပေးထားရတယ်”

ဤသို့ဖြင့် ဘိုးတော်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ မလိုက်ဘဲ ကျန်ခဲ့ ပါသည်။ ဘကြီးဦးမောင်ခိုင်နှင့် ဒေါ်ကြီးမြရီတို့သာ မဏ္ဍပ်သို့ လိုက် ခဲ့ကြပါသည်။ မဏ္ဍပ်အတွင်းတွင် လူငယ်မောင်မယ်များက ဘိုးဘွား များအား ဝိုင်းဝန်းပြုစုကြပါသည်။ ဘကြီး ဦးဘကျော်၊ ဦးလေး လှဝင်း၊ ကိုမြင့်သိန်း၊ ကိုစိန်ချစ်နှင့် မမညိုတို့သည် မဏ္ဍပ်ထောင့် တွင် ရပ်လျက် တစ်စုံတစ်ခုကို တိုင်ပင်နေကြပါသည်။ တစ်ခဏမျှ ကြာသောအခါ မမညိုက ကျွန်တော်တို့ထံသို့ လျှောက်လာပါသည်။

“နင်တို့သုံးယောက် ငါနဲ့အတူ လိုက်ခဲ့ကြဦး”

ကျွဲနီ၊ ဖိုးထွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့အား ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဘုမသိ ဘမသိဖြင့် မမညိုနောက်သို့ လိုက်ကြ ရပါသည်။

“မမညို ဘယ်ကိုသွားရမှာလဲ”

ကျွဲနီက မေးလိုက်ပါသည်။

“တို့အိမ်ကို သွားရမှာ။ အိမ်မှာ ဟိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့တာ။ တကယ်လို့ ငွေထုပ်ပိုက်ပြီး ထွက်ပြေးရင် ဘယ်နှယ် လုပ်မလဲ။ အဲဒါကြောင့် လူကြီးတွေက တို့တွေကို သွားပြီး စောင့်ကြည့် ခိုင်းတာ”

“ဒါဆိုရင် လိုလိုမည်မည် အိမ်ကိုဝင်ပြီး လောက်လေးခွ လွယ်အိတ် ယူလိုက်ဦးမယ်”

ကျွန်က သူ၏အိမ်သို့ဝင်ပြီး လောက်လေးခွနှင့် လောက်စာလုံးများ ထည့်ထားသော လွယ်အိတ်ကို ယူခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ဖွဲ့လုံး အမြန်လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြရာ မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် မမညိုတို့အိမ်သို့ ရောက်ပါသည်။

မမညိုက အိမ်ရှေ့တံခါးမကို တွန်းဖွင့်ရင်း “အဘ. . အဘ” ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဘိုးတော်ဆိုသူ၏ ထူးသံကို မကြားရပါ။ ထို့နောက် တစ်အိမ်လုံးအား နေရာအနှံ့ရှာကြသည်။ သို့သော် ဘိုးတော်ဆိုသူ၏ အရိပ်အယောင်ကို မတွေ့ရပေ။

“ငွေထုပ်ကြီးလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒီအဘိုးကြီး ပြေးသွားတာ သေချာတယ်။ နင်တို့ လူကြီးတွေဆီကို မြန်မြန်သွားပြီး အကြောင်းကြားကြ”

“ဖိုးထွန်းက လူကြီးတွေဆီကိုသွား၊ ငါနဲ့ မောင်သန်းက ဘိုးတော်ရဲ့နောက်ကို လိုက်မယ်”

“ဟဲ့. . ကျွန်နီ။ နင်တို့နှစ်ယောက်တည်း လိုက်လို့ဖြစ်ပါ့မလား။ လူကြီးတွေလာမှ လိုက်တာ ကောင်းလိမ့်မယ်”

“ဒီကိစ္စက အချိန်လင့်လို့ မဖြစ်ဘူး မမညို။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် အရင်လိုက်နှင့်မယ်။ ဒီလူကြီး ရွာလယ်လမ်းက ပြေးတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အိမ်နောက်ဖေးကနေ ပြေးတာပဲဖြစ်ရမယ်။ လာ. . မောင်သန်း လိုက်ကြမယ်”

ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တို့မှာ အိမ်နောက်ဖေးသို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

“ဆရာတော်ကြီး မနက်တုန်းက ဟောခဲ့သလို. . တို့ရွာသားတွေ လောဘများလို့ ဒုက္ခရောက်ရတာကွ။ မောင်သန်းရ”

“အေးပေါ့ကွာ။ လောဘကနေ အခုတော့ ဒေါသတွေရော၊ မောဟတွေရော ပါကုန်ကြပြီ။ တို့တွေ ဘယ်ဘက်ကို လိုက်ကြမလဲ။ ကွင်းထဲမှာတော့ ဘယ်သူကိုမှ မတွေ့ရဘူး”

“ဒီအဘိုးကြီး လူမမြင်နိုင်တဲ့ ရိုးစောင်းကနေ ပြေးဖို့များတယ်။ တို့တွေ ရိုးစောင်းဘက်ကို လိုက်ကြမယ်”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား ရိုးစောင်းဆီသို့ အပြေးသွားပါသည်။ ချောင်းရိုးကြီးမှာ မိုးရာသီတွင် ရေပြည့်နေတတ်ပြီး ယခုလို နွေရာသီတွင် ရေအနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ ရိုးစောင်းတလျှောက်တွင် ကျည်းပင်များ၊ ကိုင်းပင် မြက်ပင်များ ပေါက်ရောက်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာ ကိုင်းပင် မြက်ပင်များကြားတွင် သတိကြီးစွာဖြင့် ဖြတ်သန်းနေကြပါသည်။ တစ်နေရာအရောက်တွင် မကြာမီကမှ သွားခဲ့ပုံရသော လမ်းကြောင်းတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ အဆိုပါလမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လှမ်းခဲ့ကြရာ ရှေ့မလှမ်းမကမ်းဆီမှ စကားသံသဲ့သဲ့ကို ကြားနေရပါသည်။ စကားသံထွက်ပေါ်လာသောနေရာနှင့် နီးနိုင်သမျှ နီးအောင် လျှို့ဝှက်စွာဖြင့် သွားကြပါသည်။

“ဦးအောင်သန်း. . ကျွန်တော့်အတွက် ဝေစုငွေကို အခု တစ်ခါတည်း ပေးပါ”

“ဟ. . ညွန့်မောင်ကြီးရ၊ မင်းရယ်၊ ငါရယ်၊ မလှကြည်ရယ် သုံးဦးဆုံတော့မှ ဝေစုက ခွဲလို့ရမှာပေါ့”

“မလှကြည်အတွက် ပေးစရာ မလိုဘူး။ ဒီငွေတွေကို ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ နှစ်ယောက်ပဲ ဆိုင်တယ်”

“မပေးလို့ ဖြစ်မလားကွ။ ဒီကိစ္စလုပ်ဖို့ကို တို့သုံးဦးစလုံး စုပေါင်း ပြီး တိုင်ပင်ခဲ့တာလေ”

“အေးလေ. . အဲဒီတုန်းက မလှကြည်က ငွေတွေရခဲ့ရင် သူ မယူပါဘူးတဲ့။ သူ့သားသက်ဦးနဲ့ မညိုတို့ နီးစပ်ဖို့သာ အဓိကပါလို့ ပြောခဲ့တာပဲ”

“ပြောခဲ့တာတော့ ဟုတ်တာပေါ့ကွ။ ဒါပေမဲ့ မင်းနဲ့ ငါနဲ့ ကြားမှာ အဆက်အသွယ် မပြတ်ရအောင် မလှကြည်က ကြိုးစားပေးခဲ့ရတယ် လေ”

“ခင်ဗျားက မလှကြည်ကို ခိုးမွမ်းခန်း ဖွင့်နေတယ်ပေါ့။ ကျွန်တော် ကြိုးစားခဲ့ရတာတွေကျတော့ သတိမရဘူးမဟုတ်လား။ ကျွန်တော့်မှာ ခင်ဗျားနဲ့အတူ ဒီရွာမှာ နွားလည်းခိုးခဲ့ဖူးတယ်။ ကောက်ရိုးပုံကိုလည်း မီးတိုပြီး သက်စွန့်ဆံဖျား လုပ်ခဲ့ရတယ်။ နောက်ပြီး ခင်ဗျား လိမ်လို့ ညာလို့ရအောင် ငွေတွေလည်း ပို့ပေးခဲ့ရသေးတယ်။ တိုတိုပဲ ပြောမယ် ဗျာ။ အခု ခင်ဗျားဆီမှာပါလာတဲ့ ငွေတစ်ဝက်ကို အခုချက်ချင်း ပေးပါ”

“ဟေ့ကောင် ညွန့်မောင်ကြီး။ အရစ်ရှည်မနေနဲ့။ တော်ကြာ ရွာသားတွေ ရောက်လာနိုင်တယ်။ ဒီနေရာကနေ ချက်ချင်းရှောင်မှ ဖြစ်မယ်။ သွားကြစို့”

“မသွားရဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဝေစုကို မပေးဘဲနဲ့ ခင်ဗျားကြီး ဘယ်ကိုမှ မသွားရဘူး”

“တောက်. . ကိုယ်မွေးတဲ့ မျောက်က ကိုယ့်ကိုပြန်ချောက်နေပါ ပေါ့လား။ မင်းကို ခိုးနည်း ဝှက်နည်း လိမ်နည်း ညာနည်းတွေကို သင်ပေးခဲ့တဲ့သူက ငါပါကွ”

“ကျွန်တော်ကလည်း ဘုရားမှတ်လို့ ရှိခိုးကိုးကွယ်ခဲ့တာ။ အခု ဖွတ်ထွက်မှ တောင်ပို့မှန်း သိရတော့တယ်။ ကျွန်တော့်အတွက်

ဝေစုမပေးဘဲ ခင်ဗျားတို့ချည်း အပိုင်ကြံနေကြတာကို မသိဘူးမှတ် လို့လား”

“ခွပ်”

“အား”

ဘိုးတော်အမည်ခံ ဦးအောင်သန်းက ဦးညွန့်မောင်ကြီး၏ မျက်နှာအား လက်သီးဖြင့် ထိုးလိုက်သည်။ ဦးညွန့်မောင်ကြီးက သူ၏ ခါးကြားမှ ဓားမြှောင်အား ထုတ်လိုက်ပါသည်။ သူတို့နှစ်ဦးမှာ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ဟန်ပြင်နေကြ ပါသည်။ ထို့နောက် ဦးညွန့်မောင်ကြီးက ဦးအောင်သန်း၏ ရင်ဝဆီသို့ ဓားမြှောင်ဖြင့် ထိုးလိုက်၏။ ဦးအောင်သန်းက ကိုယ်ကို ဘယ်ဘက်သို့ ယိမ်း၍ ရှောင်လိုက်၏။ ဓားမှာ ရင်ဝသို့ မထိသော်လည်း ညာ လက်မောင်းအား ထိသွားလေသည်။

“အား. . . ညွန့်မောင်ကြီး။ မင်း ငါ့ကို လုပ်ရက်တယ်နော်”

“အခုမှလာပြီး ချောသလိုလို၊ တောင်းပန်သလိုလို လုပ်မနေနဲ့။ ခင်ဗျားကြီးကို လူပြည်မှာ အရှင်မထားဘူး”

ဦးညွန့်မောင်ကြီးက ဓားမြှောင်ဖြင့် ထိုးရန် ရွယ်ပြန်၏။ ကျွန်တော့် မှာ ကြောက်လွန်းသောကြောင့် အသားများပင် တဆတ်ဆတ် တုန်နေ ပါသည်။ ကျွဲနီကတော့ သွေးကောင်းလှသည်။ မုဆိုးဒူးထောက် ထိုင်လျက် လောက်လေးခွဖြင့် ချိန်နေပါသည်။ စိတ်တိုင်းကျအောင် ချိန်ရွယ်ပြီးနောက် လောက်လေးဖြင့် ပစ်တော့သည်။

“ခွပ်”

“အား”

ဦးညွန့်မောင်ကြီး၏ ညာဘက်နားထင်အား လောက်စာလုံး ထိမှန်သွား၏။ သူ၏လက်ထဲမှ ဓားမြှောင်လည်း လွတ်ကျသွားသည်။

ကျွန်က မတ်တတ်ရပ်လိုက်ပြီး လောက်လေးဖြင့် ဆက်လက် ပစ်ခတ် ပါသည်။ ဦးညွန့်မောင်ကြီးမှာ ကျွန်၏ လောက်လေးဒဏ်ကို အလူး အလဲ ခံနေရပါသည်။ ထိုစဉ် ဦးအောင်သန်းက ငွေထုပ်အား ပိုက်လျက် ထွက်ပြေးရန် ဟန်ပြင်နေပါသည်။

“လာကြပါဗျို့၊ လူဆိုးတွေကို ဖမ်းကြပါဗျို့။”

ကျွန်တော်က အသံကုန်ဟစ်၍ အော်လိုက်ပါသည်။ နောက်က လိုက်လာသော ရွာသားများ ရောက်လာကြပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လူဆိုးနှစ်ဦးအား ဝိုင်းဝန်း၍ ဖမ်းဆီးကြပါသည်။

လူဆိုးများအား အင်ပင်ရဲစခန်းသို့ ချက်ချင်း ပို့ဆောင်ကြပါ သည်။ စစ်ဆေးမှုများအရ ဘိုးတော်အမည်ခံ ဦးအောင်သန်းမှာ နယ်လှည့် မျက်လှည့်ဆရာ၊ ဖဲဝိဇ္ဇာ၊ လူလိမ်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိရပါ သည်။ သူနှင့်အတူ ဒေါ်လှကြည်တို့ သားအမိနှင့် ဦးညွန့်မောင်ကြီးတို့ ပူပေါင်းကြံစည်ခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာက ဒေါ်လှကြည် နှင့် သက်ဦးတို့ကိုလည်း ဆက်လက်အရေးယူပါသည်။ တရားခံများ အား အချိန်မီဖမ်းဆီးအရေးယူနိုင်ခဲ့သောကြောင့် တစ်ရွာလုံးက ဝမ်းသာနေကြပါသည်။

နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့ ညချမ်းတွင် ကျွန်တော်တို့လူငယ်များ ရွာကင်းတဲတွင် ဆုံကြပြန်ပါသည်။ ကျွန်က. . .

“တို့ လူငယ်တွေကို ဂုဏ်ပြုပွဲ လုပ်ပေးဦးမှာတဲ့”

ဟု ပြောပါသည်။

“ဘယ်သူတွေက ဂုဏ်ပြုပွဲ လုပ်ပေးကြမှာလဲ”

ဖိုးထွန်းက မေးလိုက်သည်။

“ဘကြီး ဦးဘကျော်နဲ့ ဦးလေးလှဝင်းတို့က အဓိက အကုန် အကျခံပြီး လုပ်မှာတဲ့။ အခြားသူတွေလည်း တတ်နိုင်သလောက် ပါဝင်နိုင်တယ်တဲ့။ ပြီးတော့ ဂုဏ်ပြုပွဲကို ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာ ကိုယ်တိုင် ကြွရောက်မယ်တဲ့”

“ဂုဏ်ပြုပွဲဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ မသိဘူးနော်”

ကျွန်တော်က ကျွန်အား မေးလိုက်သည်။

“ဒါတော့ ငါလည်း ဘယ်သိမလဲကွ။ သန်ဘက်ခါမနက်မှာ ကျင်းပမယ့် အခမ်းအနားကျမှ သိရမှာပေါ့”

ကျွန်တော်၏ စိတ်ထဲတွင် ဂုဏ်ပြုပွဲအား အမျိုးမျိုး တွေးတော ပုံဖော်ရင်း ပျော်ရွှင်နေမိပါတော့သည်။

x x x x x

ဂုဏ်ပြုပွဲအား ရွာလယ်မဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်းတွင် ကျင်းပပါသည်။ အခမ်းအနားသို့ တစ်ရွာလုံး လာရောက်ကြသောကြောင့် မဏ္ဍပ်ကြီး တစ်ခုလုံး ပရိသတ်များဖြင့် ပြည့်လျှံနေပါသည်။ သံဃာစင်ပေါ်တွင် ဆရာတော်ကြီးနှင့် ရွာလူကြီးများက နေရာယူကြပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ လူငယ်အဖွဲ့များမှာ သံဃာစင်ရှေ့တွင် ထိုင်ကြရပါသည်။

အခမ်းအနားတွင် ဆရာတော်ကြီးက သြဝါဒစကား မိန့်ကြား ပါသည်။

“ဒီနေ့ဟာ ရွာသာယာရွာအတွက် မင်္ဂလာရှိသော နေ့တစ်နေ့ ပါပဲ။ ရပ်ရွာအကျိုးတွေကို စွန့်စွန့်စားစား သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ လူငယ်တွေကို ဂုဏ်ပြုတဲ့ အခမ်းအနားဖြစ်ပါတယ်။ ဒကာကြီးတွေရဲ့

လျှောက်ထားချက်အရ သိရတာက တစ်ရွာလုံးက စုပေါင်းထည့်ဝင် ကြတဲ့ ငွေတွေကို လူငယ်တွေကို အညီအမျှ ခွဲဝေပြီး ချီးမြှင့်ကြမယ်လို့ သိရပါတယ်။ အလွန်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ်ပါ။ ထူးခြားမှုအနေနဲ့ မနှစ်ကမှ ဘုန်းကြီးကျောင်းက ထွက်ခဲ့ကြတဲ့ လူငယ်လေးတွေပါ။ နောင်တော် နောင်တော်တွေနဲ့အတူ ရပ်ရွာအကျိုးတွေကို ကြိုးစား ပမ်းစား ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ငယ်ငယ်က တည်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ရောက်လာတဲ့သူပါ။ ကြံကြံဖန်ဖန် နောက်ပြောင်တတ်တယ်။ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ ကစားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အမည်တွင်ခဲ့တာပေါ့။ သို့သော် စာပေရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အသိအလိမ္မာတွေ တိုးတက် လာခဲ့ပါတယ်။

အခုလို ပြောရတာက ကျွန်ုပ်တို့ကို မျက်နှာလိုက်ပြီး အမွမ်းတင် နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ စာပေကပေးတဲ့ အသိ၊ စာပေကပေးတဲ့ အလိမ္မာတွေကို ထင်သာမြင်သာဖြစ်အောင် ပြောရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့သာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ စာပေအလိမ္မာတွေနဲ့ မကြုံတွေ့ရရင် ဆိုးသွမ်းနေတဲ့ လူငယ်ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရွာသာယာရဲ့ နောင်လာမယ့် မျိုးဆက်သစ်အားလုံးကို စာပေအသိပညာတွေ မချို့တဲ့ ရအောင် ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ချီးမြှင့်ဖို့ စဉ်းစားထားတာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ဒီရွာမှာ မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းကို အမြန်ဆုံး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒကာ ဒကာမ တွေဘက်ကလည်း ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းပေးကြပါ လို့ ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်”

“သာဓု သာဓု သာဓု”

ပရိသတ်များအားလုံးက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် သာဓုခေါ် ကြပါသည်။ ထို့နောက် ဘကြီးဦးဘကျော်က ကိုမြင့်သိန်း၊ ကိုစိန်ချစ် တို့နှင့်တကွ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များအားလုံးကို ဂုဏ်ပြုဆုငွေများ ချီးမြှင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များမှာ ရရှိလာသော ဆုငွေအသီးသီးအား မူလတန်းကျောင်းဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ပြန်လည် လှူဒါန်းကြပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးနှင့်တကွ ပရိသတ် အားလုံးတို့က သာဓုခေါ်လိုက်ကြလေတော့သတည်း။ ။

